

Hergün

Hararetili diplomasi
Fualiyeti

Yazan: Muhittin Birgen

Yılbaşındanberi geçen üç hafta içinde Avrupada çok hararetili bir diplomasi faaliyeti göze çarpıyor. Küçük Macaristandan büyük İngiltereye varıncaya kadar, birçok devletlerin haricte razırları, başvekilleri hareket halinde.

Demek oluyor ki Avrupada bir şeyler oluyor; bir şeyler hazırlanıyor. Gazeteciler de bu diplomat hareketlerinin peşlerine takılmışlar, memleket memleket dolaşıp, esen rüzgardan hile sezmeğe ve uçan kuştan haber almaya çalışıyorlar. Fakat, zahmetleri ekseriya boşa gidiyor; çünkü, diplomasi âlemi, kabil olduğu kadar kendisini kapalı tutmaya ahtetmiş, dışarıya hiçbir haber sızmasına imkân bırakmamaya çalışıyor.

Bu kadar hararetili bir faaliyetin arkasında ne var? Bunu merak etmemek kabil değildir. Bir şeyler olduğunda şüpheler yok; fakat, ne olduğunu anlamaya çare bulunamadı.

Olan ve olacak şeyler hakkında herkes başka türlü söylüyor. Eğer bu söylenen şeylerin hepsini doğru olarak kabul etmek icab etseydi dünyanın şu dakikada tarhana çorbasından daha karışık olduğunu kabul etmek zarurî olurdu.

Almanya ile İtalyaya sorulursa, bunlar diplomatların ağızları ve gazetecilerin kalemleri vasıtasıyla diyorlar ki: «Berlin - Roma mihverinin bütün gayesi, Şarkı ve Cenubu şarkı Avrupada devamlı bir sulh tesis etmekten başka bir şey değildir.» Eğer, bu iddia, bu şekli ile tamamen doğru olsaydı, diplomatların bu hararetili faaliyetlerine hiç lüzum kalmazdı. Çünkü, Avrupanın şarkında da, cenubu şarkısında de şu dakikada sulhün ihlâlüne taraftar hiç kimse yoktur. Herkes sulh istiyor, kimsenin kimseye tecavüz etmek aklından bile geçmiyor. Zaten sulhü de, harbi de yapacak olanlar büyüklerdir; Avrupanın şarkında büyük devlet olarak bir Sovyetler Rusyası var; o da harb istiyecek değildir. Şu halde sulhün tesisi için bu kış mevsiminde diplomatlar tarafından ihtiyar edilen seyahat zahmetleri niçin? Nezle, grip vesaire vesaire, her türlü ihtimallere rağmen, seyahat çantalarını kapıp yola çıkan veya çıkmaya hazırlanan diplomatlar şu mevsimde olsun biraz istirahat edebilirlerdi.

Fransızlarla İngilizlere ve bilhassa Fransızlara sorulacak olursa bunlar da büsbütün başka türlü söylüyorlar; diyorlar ki:

«Berlin - Roma mihveri şarka doğru yeni bir taarruz plânı hazırlıyor; Almanya, Ukranya üzerinden Karadenize inmek, Balkanlara el atmak fikrindedir. Bütün bu diplomasi faaliyeti de ondan ileri geliyor.»

Halbuki bu iddiaya gerek Berlin, gerek Roma derhal şu mukabelede bulunuyorlar:

«Mihver, sulh mihveridir. Ne Almanyanın, ne de İtalyanın kimsenin topraklarında gözleri yoktur. Mihvere düşman oldukları için, Fransızlar bunları kenâliklerinden uyduruyorlar.»

Bu sözlerle, İtalyanlar, hattâ şunu bile ilâve ediyorlar:

«Şarkı Avrupa, Garbi Avrupanın aksine olarak tam bir sükün ve huzur içindedir. Şarkta açık bir sulh havası hüküm sürerken garbda bulutlu ve sisli bir kış ve fırtına havası hâkimdir. Bu vaziyet te sırf Berlin - Roma mihverinin şarkta bir sulh, sükün ve milletler arasında iktisadî bir iş birliği devri açma hususunda sarfettiği gayretlerin mahsulüdür.»

Bu sözlerin hangisine inanmak lâzım geldiğine karar vermek te, doğrusunu söyleyelim, gazeteciler için pek güç bir vazife oldu.

Müstemleke meselelerinden, Tunus, Korsika, Cibuti patriklarından, Fransa ile İtalya arasında matbuat sütunları vasıtasıyla teati edilen küfürlerin uyandırdığı sinir buhranlarından bahsetmeğe bile lüzum görmeksizin şuna kanaat getirilebilir ki, Avrupada esen hava, asla sulh havası değildir. Bu havanın, birdenbire açılması ihtimalini büsbütün reddetmemekle beraber, bugünlük görülebilmemiz vaziyet Münih'ten evvelki vaziyet

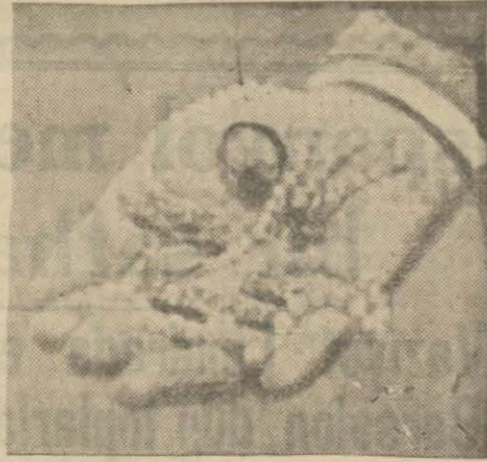
Resimli Makale: Herkes zengin veya fakirdir, karakterine göre

Dünyanın en zengin adamı muktesidane yaşamayı bilen, insan olarak yaşamak istiyorsan ne parayı avuçla etrafa en fakiri ise hâsis olandır.

İnsan olarak yaşamak istiyorsan ne parayı avuçla etrafa saç, ne de cebinde hapsed.

SÖZ ARASINDA

Milyonlar değerinde
Mücevherler

Bir milyon İngiliz liralık hisse senedleri sahtekârlığından dolayı yedi sene hapse mahkûm edilen maliyecî Tanfieldin genç ve güzel karısına yağdırdığı, yakalanacağı günde esarengiz bir surette ortaldan kaybedilen bir çok kıymetli mücevherler, maliyecinin rakibi, Spironun ihbarıyla bulunmuştur. Gelecek ay Londrada müzayedeye ile satılacaktır. Bu mücevherler arasında Çar Nikolayın kuyumcubası tarafından yapılan som altından yakut ve zümrütle süslü votka bardağı, altın küllük ve gene altın opera dürbünü, üzerinde 20 tane almasakalı altın sigara tabakası, pırlanta ve yakod bilezikler, yüzükler ve inci gerdanlık vardır. Resimde mücevherlerden bazılarını görüyorsunuz.

olamaz. Her tarafta, milletlerin silâhlanmak üzere sarfettikleri gayret, işin nihayet bir harbe varacağına dair her tarafta kuvvetli bir kanaat hüküm sürdüğüne delâlet eder. Ancak bu harbe varmazdan evvel daha bir takım hâdiselelerin zuhûrına şahid olmamız icab eder.

Acaba bu hâdiseler nelerdir? Acaba, Berlin - Roma mihverine inad edilen yeni bir Milletler Cemiyeti kurmak tasavvuru doğru mudur? Bir zamandanberi bütün Merkez Avrupanın ve İtalyanın gazetelerinde hemen hergün kullanılan Almanca bir kelime var: Neuordnung. Bunun manası (yeni nizam) demektir. Mihver, Avrupanın şark kısmında yeni bir nizam tesisinden bahsediyor ve bundan bahsederken de şu sözleri ilâveyi unutmuyor: «Münih konferansının ruhuna mutabık olarak Avrupanın milliyet esaslarına göre yeni baştan tanzimi lâzımdır. Bu vazifeyi Mihver, kendi üzerine almıştır.»

Nazarî olarak mütalea edildiği zaman fikir, pek te yabana atılacak bir şey olmamakla beraber, acaba, Mihver: bu işi pratikte de nasıl anlıyor? Meselâ buradadır.

Bununla beraber, işin çoğu gidip azı

Hergün bir fıkra

Horoza benzetiyorum

Çok konuşan, kendinden çok bahsedilen fakat bir mecmuuda, bir gazetede hiçbir şairi intişar etmeyen meşhur şair bir lokantada her zamanki gibi kendinden, şairlerinin güzelliğinden bahsediyordu. Meşhur şairi yanından tanıyanlardan biri yanında oturan arkadaşına:

— Ben bu şairi horoza benzetiyorum.
Dedi. Arkadaşı merak etmişti:
— Horoza mı benzetiyorsun?
— Evet, çok ötüyor, fakat hiç yumurtlamıyor.

Robert Taylor evleniyor!

Sinema yıldızı Robert Taylor pek yaşıyor, gene yıldızlardan Barbara Stanwick ile evlenecektir. Burada her iki artistin mikrofona başında görüyorsunuz.

kalmış olduğu da muhakkaktır. Bugün göze çarpan ateşli faaliyet, bir müddet sonra, her şey ve bütün mahremiyetlere rağmen, içinde sakladığı sır, işe eden alâmetleri verecektir. Şu halde, bütün bu hareketleri merakla takip eden okuyucularımıza şunu söyleyebilirim:

— Biraz daha sabrediniz, bu işlerin neye varacağını göreceğiz. Yalnız size şu kadamı söyleyebilirim ki bütün bu işlerin bize taallük eden tarafı muhakkak surette sulhtür. Bu sulhün şartlarının iyiliği silâhlarımızın kuvvet derecesinin artma nisbetine bağlı olacaktır. Ne kadar çabuk ve kuvvetli silâhlanırsak, bizim için mukadder olan sulhün umumî şartları da o kadar iyi olacaktır.»

Muhittin Birgen

İngilterede müthiş
Bir cinayet

İngilterede Esekste müthiş bir heycan hüküm sürmektedir. 9 yaşlarında bir kız çocuğu, çırılçıplak bir halde, demir tellerle bağlı ve boğazlanmış bir halde bir hendekte bulunmuştur. Şimdi sokaklarda tek başına gezen veya oynayan çocuklara rastgelinmemektedir. Analar, babalar, bizzat mekteb kaplarına giderek çocuklarını almakta ve evlerine götürmektedirler. Polis idaresi, seferber halde cinayetin vuku bulduğu Horneçoğuşun kır ve bayırlarında zavallı kızın elbiselerini aramaktadır. Çocuk bir sabah mektebe gitmek üzere evden çıkmış, fakat zavallıya mektebe varmak nasib olmamıştır. Cesed bir tesadüf neticesinde bulunmuş, gece bekçilerinden biri bir bisikletle gezerken hendekte bir cismin yattığını görmüş, yaklaşıncaya bunun bir kız cesedi olduğunu anlamıştır. Cinayeti bir delinin, manyakın yaptığı zannolunmakta, çocuğun başka bir yerde boğulduğu, öldürülmeden önce de hırpalandığı tahmin olunmaktadır. Resimde öldürülen kız görülmüyor.

Bir film kumpanyası
direktörünün sahtekârlığı

Patenatan film kumpanyası direktör ve müessislerinden Bernar Natanın sahtekârlık suçuna tevki edildiğini biliyorsunuz. Gazetelerin verdiği malûmata göre, Bernar, hâdiseyi itiraf etmiş ve kumpanyanın mesai bürosundan yeni tip bir sinema projektörünün plânlarını çaldığını, bunları kendisiyle birlikte tevki edilmiş olan Cerf Jeana verdiğini, onun da plânları Juanidse yolladığını söylemiş ve şunları ilâve etmiştir:

«— Juannides, plânları kopya etti, ve hemen projektörün ihtira imtiyazını aldı. Sonra mevhum bir kumpanya kurarak bu plânları Pate sinemasına 38 bin İngiliz lirasına sattı. Bütün bu işleri Cerf ile ben idare ettik.»

Sözün Kıyası

İsâ âri
İrkından mıydı?

E. Talu

Rahmetli üstad Süleyman Nazif, mütarekenin kara günlerinde, Allahın rahmetiyle ve peygambere nisbetile tefahhür eden birisine kızmış, ve:

— O kadar ileriye gitme! Aklıma eserse yarın berâhini kat'iyen ve delâli muknâ ile, Muhammedin Türk olduğunu isbat ederim! demmişti.

Hakka ki Nazif, o kuvvetli mantığı ve eşsiz belâgati ile bu dediğini yapar ve muvaffak olurdu.

Şimdi, garbdan buna benzer bir ses geliyor. Fransanın son asır ediblerinden, meşhur Afrodit müellifi Piyer Lûyisin bu rakıdığı evrak karıştırılarak, İsânın Yahudî kavmine mensub olmadığını isbat ettiği çabaları bir yazı müvveddesi ele geçmiş, Lûyisin ortaya attığı iddia, İsânın Galile halkından olduğu ve Galile halkının da Keltlerden teş'ub eylediği nazariyesine dayanmaktadır.

Lûyis bu kabil iddialar serdetmeğe alıştı. Bir vakitler, Molyerin hiçbir zaman tek satır yazmadığını ve ona atfedilen meşhur eserlerin, diğer büyük Fransız şairi Korneyin kaleminden çıktığını isbatata kalkışmıştı. Eğer bu saça iddiadan dolayı Lûyisin bir sabıkası olmasaydı, bu sefer İsâ hakkında ileriye sürdüğü nazariyenin üzerinde durmak belki de mümkün olurdu.

Maamafih, bugünkü günde bu iddiaya ehemmiyet verecekler de yok değildir. Tarih, Keltlerin mensub bulunduğu İrka Gall adını verir. Yunanlılar, Keltlerin Avrupadaki ahlâfı bulunan Fransızlara Galiler derler. Bu adı onlara eski Romalılar da vermişlerdi. Fransız dilindeki bazı hususî tâbirler için gallsizm denir. Fransanın renzi olan horozun lâtincece ismi galus-tur, ve bu isim benzerliği dolayısıyla seçilmiş olması pek muhtemeldir. Galile ile bütün bu isimler arasındaki yakınlık her halde dikkate değer.

Bu itibarla, Piyer Lûyis iddiasını öyle pek uluorta savurmuşu benzemiyor. Şimdi artık, bu mesele ile alakadar bazı milletlerin gösterilen bu yol üzerinde yürüyüp hakikati meydana çıkarmaları kendileri için önemli bir vazife oluyor.

Zavallı Yahudiler! Kabak gene onları başında patlayacak. Tek ümid ve tek tesellileri, kendilerini istiskal eden milletlerin Allahile akraba olmaktır. Ve en son sefaati bu kurbiyetten umuyorlardı.

İsânın evvelâ kendilerinden olmadığının, sonra da üstelik Fransız olduğu tebeyyün ederse, bugün yegâne müzahirleri bulunan Bay Leon Blumun da tevaccühünü kaybetmek tehlikesi baş gösterecek ve böylece bir âriye zulmetmiş olmaları kendileri aleyhlerine şiddetlendirici sebeplerden addolunacaktır.

Ben Yahudilerin yerinde olsam - sözün gelişi ile söylüyorum, yoksa istemem! - Fransız edibinin, bir an'aneyi ve bir kanaati üstü edecek bu evrakını dünya piyasasına da olsa satın alr ve imha ederdim.

E. Talu

Amerikanın 150 inci
yıldönümü münasebetile
pullar bastırılacak

Ankara, 24 (Hususi) — Posta idaresi Amerika istiklâlinin 150 nci yıldönümü münasebetile pul bastırarak ve bir Mavi yista tedavüle çıkaracaktır.

TAKVİM

İKİNCİKÂNUN

Kümü senesi	1364	25	Arabi senesi	1367
2 incikanun	12	Resmî senesi	1939	Kasım
				79

ÇARŞAMBA

GÜNES		Zilhicce				İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
7	16	5	16	5	16	5	16
2	01	4	12	12	21		
Oglo		İkinci		Akşam		Yatsı	
D.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
Z.	12	26	15	01	17	16	18
E.	7	11	9	46	12	-	1

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Dört beş gün evvel bir gece Çenberlitaşın karşısındaki ezanede bir reçete yapıyorlardık. Beklerken telaşlı bir genç içeri girdi:

— Hâlâ gelmedi mi? diye sordu.

O zaman öğrendik ki, yan sokaklardan birinde bir kavga olmuş, bir adam kan içinde, baygın yere düşmüş, görenlerden biri eczaneye koşarak sıhhi imdadı telefon etmiş ve işte 45 dakika oluyor ki, otomobilin gelmesi bekleniyormuş..

Biz eczaneden hemen çıktığımız için bu beklemenin daha

ne kadar sürdüğünü bilmiyoruz. Fakat dün öğrendik ki, buna benzer vak'a da Sarıyerde olmuş, orada da sıhhi imdad otomobili 4 saat nafile yere bekledikten sonra bir taksinin yardımına ihtiyaç hâsıl olmuş.

İstanbulda kaç tane sıhhi imdad otomobili vardır bilmiyoruz, belki adedi azdır, belki bazı zamanlarda yetişmez, yalnız bu iki hâdiseden sonra vazifelerini tamamen yapabilmeleri için işi bir defa tetkik etmenin lüzumuna inanıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

TELGRAF HABERLERİ

İtalyanın her tarafında askerî faaliyet var

Romada dolaşan sayılara göre 1901 doğumlular silâh altına çağırılmışlardır

Roma, 24 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor: Resmi mahfeller, nühim miktarda ihtiyat efradının silâh altına çağırıldığına dair ecnebi memleketlerde neşredilen haberlerin asılsız olduğunu beyan etmektedirler. Aynı mahfeller, talim müddeti için normal miktarda ihtiyat efradının silâh altına çağırılmış olduğunu ilâve etmektedirler.

United Press ile Daily Herald, 200.000 kişinin silâh altına çağırıldığını yazmışlardır.

İsrarla Romada dolaşan sayılara göre 1901 doğumlular kâmil silâh altına çağırılmıştır. Fakat iyi haber alan mahfellerde bu haber tekdiz edilmektedir.

Birçok gençler şahsî davet tezkereleri almışlardır. Bunlar, telsiz telgraf ve tank servisleri gibi hususî sınıflarla mensub-

durlar. Roma kışlarında oldukça büyük faaliyet göze çarpmaktadır. 20.000 asker, milis teşkilâtı ihdasının yıldönümü münasebetiyle yapılacak olan geçid resmine iştirak etmeğe hazırlanmaktadır.

Almanların tekdizi

Berlin, 24 (A.A.) — Alman ordusunun büyük unumî karargâhı, ecnebi memleketlerde dolaşan ve Alman ordusunun Şubat ortalarına doğru manevralar yapacağını iddia eden sayıları tekdiz etmektedir.

Ordu namına söz söylemeğe salâhiyetler olan bir zat, Havas ajansı muhabirine kara, deniz ve hava ordularının müsterek manevralarının önümüzdeki sonbaharda yapılacağını ve başka manevralar yapılması mutasavver olacağını beyan etmiştir.

Fransa - İran

Bone dün Fransız meclisinde beyanatta bulundu

Paris, 24 (A.A.) — Mebusan meclisinde haricî siyaset hakkında yapılan müzakereler esnasında Bone, radikal-sosyalist hatiblerden Gaston Riou'nun sözünü keserek şöyle demiştir:

«Tefsiri şayanı teessüf bir suitefahîme sebebiyet vermiş olan gazete makaleleri nehrinden dolayı İran hükümetinin 25 Birincikânumda bizimle diplomasi münasebetlerini katetmeğe karar vermiş olduğuna telmihte bulununuz. Fransız İrana karşı hakikî dostluk ve İran Şehinsahının icraatına karşı hayranlık hisleri beslemektedir. Fransa, hürmete müvafî olan bu makalelerin tefsir edilmiş olmasına teessüf eder.

Fransa hükümeti, mazide bir kaide teşkil eimig olan dostane ve itimad esasına müstenid münasebetlerin tekrar teessüs etmesi için çalışacaktır. Bu münasebetler, Fransa ile İran arasında mazide olduğu gibi baki olmalıdır.»

Bonenin, haricî siyaset hakkındaki beyanâtı Perşembe günü yapılacaktır.

Türkiye - Bulgaristan

Sofyadan dönen elçi intibalarını anlatıyor

Sofyadan dönen Bulgar Elçisi Dr. Kristof Anadolu ajansının bir mümessiline beyanatta bulunmuş ve ezcümle demiştir ki:

Sofyaya seyahatim hususî mahiyette idi. Bununla beraber, gerek Hariciye Nazırı ve gerek Bulgar politik mahfellerle temas etmek imkânını buldum. Görüşmelerimden elde ettiğim intibaları, iki memleket arasındaki münasebetlerin samimî ve candan bir dostluk içinde inkişaf etmekte olduğudur. Bütün Bulgar milleti büyük Atatürkün ziyâ üzerine Türk milletinin duyduğu acı karşısında derin, içten gelen bir sempati hisleri göstermiştir. Fakat Bulgar efkârı umumiyesi şurasını memnuniyetle müşahede ve tesbit etmiştir ki, Türkiye, bu ziyadan çok elim bir surette müteessir olmakla beraber, yarın vazifesi önünde bir dakika bile tereddüd etmeden şayanı kaideyi bir disiplin ve ittifakla yeni millî Şefini bulmuş ve kültürel ve barış işlerinde yakın ve uzak milletler arasında anlayış eserine devam arzusunun kat'i bir şekilde ifade etmiştir.

Memleketinin parlamenter, entelektüel ve ekonomik mahfellerinde Türk milleti ve onun drijanları hakkında yalnız sempati ve hürmet hissiyatına şahid oldum.

Birbirine coğrafi, tarihi bağlar ve hayat tarzları ile bağlı bulunan Türk ve Bulgar milletlerinin her türlü müzamer fikri bertaraf eden en samimî bir dostluk içinde yaşamaları lüzumu aşkârdır. Bizi ayıran siyasi mesele yoktur. Bizi uzaklaştıran zid menfaatler yoktur. Bulgaristanın ve Türkiyenin politikaları beynelmîl münasebetlerde barışın ve adaletin muhafazası gibi yüksek bir fikirden mülhem bulunmaktadırlar. Bu fikir uğrunda iki memleket teşriki mesai edebilirler ve etmeleri lâzımdır.

Adanaya sevkedilen İzmir tohumlarının iadesi emredildi

İzmir 24 (Husufi) — Kanunî memnuniyete rağmen İzmirden Adanaya pamuk tohumu sevkedildiği haber alındığından Vekâlet tarafından bu tohumların İzmir'e iade edilmeleri emredilmiştir.

Ribentrop bugün Varşovaya gidiyor

Berlin 24 (A.A.) — Von Ribentrop, yarın sabah Varşovaya hareket edecektir.

Beyoğlunda cadde ortasında bir genç dört yerinden yaralandı

Dün gece Galatasarayda Yıldız sineması karşısında saat ona çeyrek kala 18 yaşlarında Semih isiminde bir genç kız dört yerinden bıçakla ağır surette yaralanmıştır. Carih 19 yaşlarında Bursalı Hakkı isiminde bir gençtir.

Vak'aya sebep Hakkının bu kızı sevmiş olması ve annesinden istediği halde alamamış olmasıdır. Bu kız bir müddet evvel Taksimde Camiükoşkün altındaki nişangâh mahallinde çalışmakta imiş. Şimdiki vaziyeti ise uygunsuzdur. Kız bu akşam üç arkadaşı ile birlikte Yıldız sineması karşısından geçerken Hakkı ken disine rastlamış ve bıçağını çekerek dört yerinden vurmuştur. Kız imdadı silâhı arabasile hastaneye gönderilmiştir. Hakkı yakalanmıştır.

Genç bir kadın dört yerinden bıçakla yaralandı

Dün akşam Feriköyde Sirkeci sokakında da bir yaralama vak'ası olmuş. Receb adında biri bir müddet evvel beraber yaşadığı Emine adında genç bir kadını dört yerinden bıçakla yaralayarak kaçırmıştır.

Receb dün akşam Eminenin evine giderek kapıyı zorlamak suretile içeriye girmiştir. Emine gürültüyü duyarak aşağı indiği zaman Receble karşılaşmış ve aralarında bir münakaşa başlamıştır. Receb gene beraber yaşamak teklifinde bulunmuş ve Eminenin reddetmesi üzerine bıçağını çekerek genç kadının üzerine saldırmıştır.

Emine dört yerinden yaralı ve baygın bir halde yere yuvarlanırken Receb de sür'atle vak'â mahallinden uzaklaşmıştır.

Zabıta hâdise etrafında tahkikata başlamıştır. Suçlu Receb aranmaktadır.

Hilâfet meselesi etrafında Londrada ne düşünüyor?

Londra: 24 (A.A.) — Havas Ajansının muhabiri bildiriyor:

Salâhiyyetar mahfellerin Kral Faruğun hilâfete intihabını teyid eden bir haber alamamış olmalarına ve bu mahfellerin hakiki ehemmiyetini henüz takdir etmek müşkül olan bu husustaki merasime dair her türlü tefsirden imtina etmelerine rağmen eski İslâm üvanı için makâmın ihyası için yapılan bu teşebbüs, Londranın Arab taraftarı mahfellerinde büyük bir alâka uyanırmıştır.

Genç hükümdara, İslâm Halifesi ünvanının verilmesini tahayyül eden Mısır Kralı hanedanının bu arzusunun tahakkukuna mâni olan başlıca engel, Osmanlı İmparatorluğunun inkirazına kadar bu ünvanın cismanî olduğu kadar ruhanî bir mana ifade etmesi ve bu ünvanı taşıyanın Medine, Mekte ve Kudüs gibi şehirleri hâkim bulunması idi. Halbuki bu ilk iki şehir, halihazırda Arabistan ve Hicaz Kralı İbnissuudun elinde bulunmaktadır. Mumaleyle, şimdiki kâdar Halife ünvanının kuvvetli komşu bir devletin hükümdarına verilmesini müsaide bir şekilde karşılayacağına dair hiçbir şey söylenmemiştir.

Gene bu mahfeller, bir camide, hattâ bütün komşu Arab devletlerinin murahhasaları hazır olduğu halde, Müslümanlar tarafından yapılan alkışların bir intihab demek olmadığını ve murahhasaların camiye Halife intihab etmek için değil, ibadet etmek için gelmiş olduklarını ve esasen böyle bir intihabı yapmak salâhiyetine malik olmadıklarını beyan etmektedirler.

Bir İslâm Halifesinin intihabı, zarurî görüldüğü takdirde bu intihab yalnız Arabların değil, bütün dünyadaki Müslümanların mümessillerinin yapabilecekleri ilâve olunmaktadır.

Aynı mahfelle göre, böyle bir mesele asla mevzu bahis değildir. Çünkü Hilâfet müessesesi, eski Osmanlı İmparatorluğunun bugün hükümdarı sakit olmuş olan eski an'anelerine tekkabül ediyordu. Ve Umumi Harbe Halife tarafından müteffiklere karşı cihadı mukaddes ilân edildiği zaman zâfı meydana çıkmıştır.

Arab âleminin ekseriyeti, o zaman Halifeyi takibden imtina etmiş ve Türkiyeye karşı millî mücadeleye atılmıştır. Binaenaleyh şimdiki Arab milletlerinin teşriki mesalsi, Hilâfetten daha sağlam olmalıdır ve herşeyden evvel, ihtiyarî veya gayriihtiyarî olarak sadece Mısırlıların Kral Faruğa karşı göstermiş oldukları bir sempati galeyanı mevzu bahis olması ve bununla Londra konferansından evvel Kahirede toplanmış Arabları alâkadar etmemiş bulunması muhtemeldir.

Bugün Kahire merasiminin manası hakkında en ziyade şüphe ve tereddüd izhar eden mahafil, Suudi mahfelleridir.

Siyaset ALEMİNDE

Orta Avrupada iktisadî bir kriz bekliyorlar amma...

Yazar: Selim Ragıp Emeç

Alman Devlet Bankası Müdürü Her Şaht vazifesinden istifa etmiştir. Evvelce iktisad nazırlığı ile birlikte bu vazifeyi nefsinde cemedin bu zat, bundan bir müddet evvel ve iktisadî işleri Mareşal Göringin nezareti altına kommasını müteakib nezaretten ayrılmış, Alman Devlet Bankasının idaresile meşgul olmakta devam etmişti. Almanyanın tamirat borçları işine Almanyaya lehinde bir tesviye şekli bulan, tasavvur ettiği kredi sistemine maddî bir varlık vererek Almanyanın silâhlanması imkânlarını temin eyleyen bu adam, muhakkak ki meleketine büyük hizmetler etmiştir. Nitekim bugünkü nasyonal sosyalist Almanyada hi kendisinin bu meziyetlerini takdir ederek uzun zaman devlet bankasile iktisad nezaretinin başında ipka ve idame etmiş, son defa vazifesinden ayrılmışken de, kendisine sandalyasız devlet nazırı ünvanı verilmiştir. Bu takdîrîkâr harekete rağmen Her Şahtın iş başından ayrılmasının Garbi Avrupada ve bilhassa İngiltere ve Fransada husule getirdiği derin tesir gösteriyor ki bu çekiliş pek hayra alâmet sayılmıyor. Bilâkis, iktisadî sabada ifratın galebesine hamlolunuyor. Yani Her Şaht, Almanyanın başarmaya uğraştığı dört senelik iktisadî plân için tatbik edilen metotlara muarızdır. Bunun bir manası da dahilî iktisadda ve haricî borçlar meselesinde ademi muvaffakiyet olarak gösteriliyor.

Halbuki Dr. Şaht, hiç te fena bir âkıbete düşmeden memleketi için çok masraf yapmak imkânlarını bulmuş ve bilhassa bugünkü mübadelenin esasını kurmuş ve bu formülü dünyaya tanıtmış olan adamdır. Onun bu kuvvetli şahsiyetine rağmen çekiliş yalnız Londra ve Pariste değil, Amerikada da endişe ile karşılanıyor. Bu endişelerin yerinde olup, olmadığı ise kısa bir zaman meselesidir. Yakın atı, Alman iktisad işlerinin alacağı şekle göre ya bu endişelere hak verecek, yahud da bunların yersizliğini meydana çıkaracaktır. Biraz intizar lâzımdır. — Selim Ragıp Emeç

Denizbank umum müdürü istifa etti

Ankara (Husufi) — Denizbank umum müdürü Yusuf Ziya Öniş istifa etmiştir. İstifa kabul olunarak yerine vekâleten eski Şirketi Hayriye müdürü ve umumî mürakabe heyetü reisî Yusuf Ziya tayin edilmiştir.

Arnavudlukta 69 komünist tevkif edildi

Tiran, 24 (A.A.) — Arnavudluk ajansı bildiriyor: Umumi emniyet ajanları, son günlerde, Korçe, Tiran ve İşkodrada, ellerinde komünist propagandası beyannameleri bulunan 69 kişiyi tevkif etmişlerdir. Bunlar, marangoz, fırıncı, ayakakabıcı ve bazı mekteb talebesidir. Bu propaganda beyannamelerinin menşei hakkında tahkikata devam olunmaktadır.

Edirne imar faaliyeti

Edirne (Husufi) — Edirne asfalt şose üzerinde Vilâyet Husufi İdaresi tarafından yaptırılacak Turist otelin paraları Ziraat Bankasına yatırılmıştır. Plânları Nafia Vekâleti fen heyetine yaptırılmak üzere otelin kurulacağı arsaların hesabları ve ölçüleri birkaç güne kadar Vilâyet tarafından Vekâlete gönderilecek ve bu sene sonlarına doğru bu güzel otel meydana çıkmış bulunacaktır.

Gerek bu otelin ve gerekse Lüleburgazda asfalt yol üzerinde inşaatına devam edilen otelin servisleri için garsonların İstanbulda kurs görmeleri Umumi Müfettişlik tarafından alâkadarlara bildirilmiştir.

Lüleburgazda güzel bir sinema dahi otelle birlikte yapılmaktadır.

Lüleburgaz arziyenleri fişkırdıktan sonra şübe kesimini kurmak için lâzım gelen parayı Dahiliye Vekâleti Belediye Bankasından vermiştir.

Bir İngiliz harb gemisi bir Çin kayığını Japonların elinden kurtardı

Hongkong, 24 (A.A.) — Bir Çin balıkçı kayığının bir Japon harb gemisi tarafından takip edildiğini gören bir İngiliz harb gemisi bu müdafasız kayığı korumak için aralarına girmiş ve kayık Hongkong'un emin sularına girinceye kadar hümeye eylemiştir. Çin - Japon intihabının bidayetindenberi ilk defadır ki bir İngiliz harb gemisi bu şekilde bir müdahalede bulunmuştur.

Japonların bir mağlûbiyeti

Hongkong, 24 (A.A.) — Dün Japonlar, Kantonun 30 kilometre şimalinde ağır bir mağlûbiyete uğramışlardır. Çin kuvvetleri taarruza geçerek Kanton istikametinde ilerlemeğe başlamışlardır.

Londra Konferansı

Kahire 24 — Londra konferansına iştirak edecek olan Filistin Arab heyeti Portsaid'den bu sabah Londra'ya hareket etmiştir. Heyet hareketinden evvel haricrah olarak İngilizlerden 500 sterlin almıştır.

Heyetin böyie alelacele hareketi hakkında bura Arab mehafilinde söylenildiğine göre, İngiltere toplanması tehlikeye düşen konferansı mutlak tahakkuk ettirmek azmindedir.

Gene mezkûr mehafilin kanaatine göre, Londrada Filistin meselesinin halinden ziyade Suriye meselesi de dahil olmak üzere diğer Arab meselelerinin görüşülmesi bekleniyor.

Amman'da, Amman ile Suriye ve Filistin'in birleşmesi lehinde propaganda hazırlıklarına başlanmıştır. Bu mesele, Londrada da görüşülecektir.

Mekteb kitaplarının beyiyeleri yüzde yirmi beşe çıkarıldı

Ankara, 24 (Husufi) — Bütçe Encümeni bugünkü toplantısında mekteb kitaplarının beyiyelerinin yüzde yirmi beşe çıkarılmasını kabul etmiştir.

Kont Cianonun Belgrad mülâkatına dair beyanâtı

Belgrad, 24 (A.A.) — Kont Ciano, dün dedudu geçerken matbuat mümessillerine beyanatta bulunarak Stoyadunoviç ile yapmış olduğu görüşmenin Avrupalıların bu kismurda vaziyetin tavzihine ve huzur ve sükûnun teminine medar olmuş olduğunu beyan etmiştir. Mumaleyle demmiştir ki:

İtalyanın diplomasi sahasındaki her hareketi, Roma - Berlin mihverinin çerçevesi içinde yapılmaktadır.

72 yaşında bir ihtiyar karısıyla münasebatta bulunan adamı öldürdü

İzmir, 24 (Husufi) — Bu sabah Bostanlıda 72 yaşında bir balıkçı tarafından cinayet işlenmiştir. Vak'a şudur:

72 yaşında balıkçı Ali, 36 yaşında Süleyman isiminde bir şahsın karısıyla münasebatta bulunduğunu haber almış ve doğruca Bostanlı kahvesine gitmiştir. Bu sırada Süleyman kahvede tavla oynamaktadır. İhtiyar balıkçı hiçbir şey söylemeden bıçağını çekmiş ve Süleymana arkadaşından titriyen ellerle saplamıştır. Süleyman hemen ölmüştür. Derhal yakalanan ihtiyar katil ağıyarak ihtiyarlığında bu namus acısına tahammül edemediğini söylemiştir.

Almanlar Çeklerden top ve tayıre alıyorlar

Londra 24 (Husufi) — Berlinden bildirildiğine göre, tayıre ve ağır top satın almak üzere 2 Alman askerî heyeti, yakında Çeko-Slovakya'ya gidecektir.

Yapılacak olan mübayaatın bir kaç milyon İngiliz lirası tutacağı tahmin edilmektedir. Ancak Almanyaya, bu paranın yerine Çeko-Slovakya'ya eski Sıdet muntakalarından istihsal ettiği kömürden verecektir.

İngiliz Devlet Bankası müdürü dün Halifakla görüştü

Londra 24 (Husufi) — Devlet bankası umum müdürü Montagü Norman, bugün Hariciye Nezareatine giderek, Lord Halifaks ile uzun bir mülâkatta bulunmuştur.

Bu mülâkatın, Dr. Şahtın Rayhs banktan uzaklaşmasından mütevellid vaziyet ile alâkadar olduğu tahmin edilmektedir.

Yunan donanmasının yeni gemisi

Atina 24 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Gazeteler yeni I. Georgius torpito muhribinin tersaneyeye muvasalatını hararetle selâmlamakta ve Başvekil Metaksas ile Bahriye Müsteşarı Papanasilyo tarafından bu münasebetle yapılan merasim esnasında söylenen nutukları tebarüz ettirmektedirler. Bu nutuklar, merasimde hazır bulunan Kral tarafından da teyid edildiği veçhile, Yunanistan gibi küçük bir devletin deniz müdafası için yapılabilecek her şeyin yapılmış olduğunu tebarüz ettirmişlerdir.

Metaksas:

«Malzeme bakımından Yunan donanmasının hiç bir zaman bugünkünden daha iyi vaziyette bulunmamış olduğunu söyleyebilirim» demiştir.

Yoksul çocuklara yardım birliğinin faaliyeti tevsî edilecek

Kurumun, ilköğretimdeki yoksul çocukların ihtiyaçlarını karşılayacak hale getirilmesi kararlaştırıldı

İlk okullardaki yoksul çocukları himaye etmek için Partiye bağlı olarak teşkil edilen yoksul çocuklara yardım birliğinin faaliyeti, Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar tarafından tetkik edilmiştir. Cemiyetin vilâyet başkanı olan Yüksek Muallim mektebi Müdürü Hâmid, bu hususta lâzım gelen izahatı Valiye vermiştir.

Kurum görmüş olduğu yardım nisbetinde ilk okullarda okuyan çocuklara gıda, mekteb levazımı, elbise, ayakkabı tevsi etmektedir. Vali, kurumun faaliyetini İstanbuldaki ilköğretimdeki yoksul çocukların ihtiyaçlarına karşılık verecek derecede tevsi etmeğe

karar vermiştir. Perşembe günü saat on birde cemiyetin kaza teşkilatında çalışanların mümessilleri, Partinin vilâyet binasında toplanacaklardır. Toplantı Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdarın başkanlığı altında yapılacaktır. Mümessiller Valiye kazalarda bu hususta yapılacak olan faaliyeti anlatacaklar, faaliyetin tevsi için düşüncelerini söyleyeceklerdir. Bilâhare umumî bir kongre yapılarak faaliyetin tevsiine aid esaslar tesbit edilecektir.

Bilûmum müessesese, cemiyet ve bankaların cemiyete aza olmaları, aidat vermeleri temin edilecektir.

Bir tramvay bir motosiklete çarptı

Evvelki akşam Mecidiyeköyünde bir tramvay yolda durmakta olan bir motosiklete çarpmış ve bir genç kız ağır surette yaralanmıştır.

Sultanahmedde Yarımşeftali sokağında oturan motosikletçi Kâzım evvelki akşam 7 numaralı motosikletinin yanındaki sepete, Koronyan adında bir genç kıza alarak Büyükdereye gitmek üzere yola çıkmıştır.

Mecidiyeköyüne geldikleri sırada motosiklette birdenbire bir arıza baş göstermiş, Kâzım motosikletten inerek tamire başlamıştır. Bu esnada arka taraftan gelen 409 numaralı vatman İsmailin idaresindeki tramvay motosiklete çarpmıştır. Kaza neticesinde motosikletin yanında bulunan Koronyan muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır. Yaralı tedavi altına alınmış, suçlu vatman yakalanarak takibata başlanmıştır.

Şehir işleri:

Kadıköyün resmî binaları iskele meydanında yapılacak

Kadıköy kazasına aid resmî binalar iskele meydanının etrafında toplanacaktır. Kaymakamlık binasının yanında yapılmakta olan Maliye şubesi binası bir iki haftaya kadar tamamlanacaktır. Adliye sarayı da bu civarda yapılacaktır. Binalar meydanın etrafında toplanırken, meydan da tanzim edilecek, en iyi şekilde sokulacaktır.

Nişantaşında iki çocuk bahçesi yapılıyor

Nişantaşında 15 inci ve 50 nci ilkokulların yanında bulunan arsalar Çocuk bahçesi haline sokulmak için satın alınacaktır. Arsaların istimlak muamelesine başlanmıştır.

Dolmabahçe stadının Türk mimarlarına yaptırılması isteniliyor

Stada İstanbulun her tarafından halkın gelmesini temin için Kabataş iskelesi büyük vapurların yanaşabileceği hale getirilecek

Dolmabahçede inşa edileceğini haber verdiğimiz stadın inşasını, Ankara hipodromunu yapan Alman firması üzerine almak istemektedir. Bu maksadla firmanın mümessili Belediyeye müracaat yapmıştır.

Mimarlar birliği, stadın Türk mimarları tarafından yapılmasını arzu etmekte ve stadın inşasına geçileceği esnada proje için Türk mimarları arasında bir konkur tertib edilmesi istenmektedir. Mimarlar birliği bu hususun temini için Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdara müracaat edeceklerdir.

Stadyum yapmak için Gazhanenin bir kısmını da almak lâzım gelmektedir. Gazhaneyi başka bir yere nakletmek kabîl olanıyacağından stada lâzım kı-

sımların satın alınmasıyla iktilfa edilecektir.

Dolmabahçe ile Bebek arasındaki yolun projelerini hazırlayan Belediye imar şubesi, stadın yerini ehemmiyetle gözönünde bulundurmaktadır. Gümüşsuyu yolu ve Maçkadan Dolmabahçeye doğru açılacak geniş yolla şimdiki tramvay hattı istikametindeki yollar sayesinde stada İstanbulun her tarafından gelmek kabîl olacaktır. Şirketihayriye Kabataş vapur iskelesini tevsi edecek, büyük vapurların kolayca yanaşabilmeleri imkânı temin edilecektir. Maç günlerinde, Adalar, Anadolu sahil ve Kadıköyün spor meraklıları Akay vapurlarıyla Şirketihayriye iskelesine kadar gelebileceklerdir.

Kurban Bayramı

İstanbul Müftülüğünden: 30 İkincikanun 939 Pazartesi günü Zilhiccenin dokuzuna müsadif olmakla Arife, Salı günü de Kurban Bayramı olduğu ilân olunur.

Bayram namazı

S.	D.
7	51

Garib bir kaçakçılık vak'ası oldu

Kıyafetini değiştiren muhafaza memuru da suçlu diye yakalandı

Dün Kocamustafapaşada muhafaza teşkilâtı memurları tarafından bir kaçakçılık cürmü meşhudu yapılmıştır. Ötedenberi kaçakçılık yapan ve bir kaç defa yakalanan Ata suç üstünde yakalanmış ve üzerinde zuhur eden 70 paket sigara kâğıdı, yüz tane çakmak taşı ve bir miktar da köylü sigarası müsadere olunmuştur.

Fakat bu hâdisenin enteresan tarafı şudur: Ataya cürmü meşhud yapmak isteyen ve kıyafetini değiştiren muhafaza teşkilâtı memuru alıcı sıfatıyla hareket etmiştir. Ata, beraberinde getirdiği sigara kâğıdı, çakmak taşı ve sigaraları da ha teslim edemeden, kendisini ayrıca takib etmekte bulunan diğer muhafaza teşkilâtı memurları tarafından alışverişten önce yakalanmıştır.

Bir heyet sular idaresinde tetkikat yapmağa başladı

Sular İdaresinin muamelâtını ve su şebekesinin ıslahı çarelerini tetkik etmek üzere Nafia Vekâleti İstanbul'a bir heyet göndermiştir.

Heyet maliye müfettişlerinden Faik'in reisliğinde maliye müfettişi Ziya, Nafia Vekâleti mühendislerinden Hüseyin, Rıza ve mühendis Her Valterden müteşekkildir.

Bu heyet sular idaresinin şehir suyunu idareye başladığı gündüzenberi ne gibi ıslahat ve tadilat yaptığını ve tesisatta ne gibi ıslahat yapılması lâzım geldiğini tetkik etmektedir.

Heyet tetkikatını bir raporla Vekâlete bildirecektir.

Müteferriklik:

Büyükada ve Kartalda birer mendirek inşası düşünülüyor

Belediye tarafından Büyükadada Madenîki kayık iskelesinde bir mendirek yapılması istenmiş ve bu husus için Deniz Ticareti Müdürlüğüne müracaat olunmuştur. Belediyenin isteğine nazaran, senenin her mevsiminde kayık iskelesinde münakaleyi temin için bir mendireğe lüzum görülmektedir. Keyfiyet, Deniz Ticareti Müdürlüğü vasıtasıyla İktisad Vekâletine bildirilecektir.

Ayrıca, Kartalda da bir mendireğin yapılması mutasavverdir. Deniz Ticareti Müdürlüğü bu hususta ihzarî mahiyette olmak üzere tetkikat yapmış - tir.

Vilâyet konağı tamir ediliyor

Dünkü sabah gazetelerinden biri Vilâyet Konağının yıkılma tehlikesi geçirmiş olduğunu yazmıştır. Yaptığımız tahkikata göre, böyle bir tehlikenin meydana gelmesine imkân verilmemiş, tamirat yapılırken bir kısım duvarları yeniden sağlamlaştırmak lâzım gelmiştir. Tamirata normal şekilde devam edilmektedir.

ŞEHİR TİYATROSU
Tepebaşı Dram akşam 8, 20, 30
HAYDUTLAR
İttikâli caddesi Komedî
Gündüz 8, 14 Çocuk tiyatrosu
Gece 8, 20, 30
OĞLUMUZ

Zeytin fiyatları umumî geçim seviyesine göre yüksek görülüyor

Yabancı zeytinlerin aşılmasale fiyatların normal hadde inmesi ve istihsalın artması imkân dahiline girecek

Memleketimizde zeytinciliği ve zeytinyağcılığını ıslah etmek üzere Ziraat Vekâleti tarafından bir kanun lâyhası tanzim edilmiş ve Büyük Millet Meclisi heyeti umumiyesinde bu kanunun müzakeresine başlanmıştır. Kanunun esas maddelerinden birini, yabancı zeytin ağaçlarının ıslahı teşkil etmektedir. Aşağı yapılacak olan ağaçların kısmazamı Cenubî Anadolu'da bulunmaktadır.

İstanbul Vilâyeti hududları dahilinde yabancı ağaç yoktur. Vilâyet dahilinde, Kartal ve Yalovada zeytin yetiştirilmektedir. 1938 senesinde Kartalda 62,500, Yalovada 78,125 zeytin ağacı bulunduğu tesbit edilmiştir. Aynı sene içinde Kartalda 58,000 kilo, Yalovada 79 bin kilo mahsul alınmıştır. Bu miktardan yalnız Yalova kazasında 32,000 kilo zeytin, zeytinyağı yapılmak üzere ayrılmıştır. Kartal kazasının bütün istihsalâtı yiyecek olarak istihlak edilmiştir.

Kocaeli Vilâyeti hududları içinde, Karamürsel kazasında yabancı zeytin ağacı mevcuttur. Fakat bunların miktarı hâlen tesbit edilmemiştir.

Zeytinyağlarımız tasfiye esnasında yüzde yarım nisbetinde asidli kalmaktadır. Yapılan tetkikler esnasında bu noktanın da tetkik edilmesi ve asid miktarının azaltılması temenni olunmaktadır. Tasiri mühim bir rol oynamaktadır. Aynı zamanda yağ çıkartılacak zeytinlerin beresiz olması ve gürük olmaması lâzımdır. İhtimar devresi fena geçen zeytinler acılaştırmakta, bu yüzden yağdaki asid miktarları ziyadeleşmektedir. Halbuki zeytin istihsal edilen diğer memleketlerde, Yunanistan ve İtalyada bu hususa

çok ehemmiyet verilmekte ve fennî tertibatı haiz fabrikalarda istihsal yapılmaktadır. Türkiye'deki bütün zeytinyağı fabrikaları, Bürhaniye ve Edirne'de muntakalarındaki fabrikalar seviyesine çıkartıldığı takdirde bu mahzurun önüne kısmen geçmek mümkün olacaktır.

Alâkadarların söylediğine nazaran, bugün zeytin fiyatları umumî geçim seviyesine nazaran yüksektir. Yabancı zeytin ağaçları aşılacağı takdirde hem fiyatların daha normal bir hadde inmesi ve hem de gerek istihsal ve gerekse kalite bakımlarından tamamen müsbet randıman alınması imkân dahiline girmiş bulunacaktır.

Ticaret Odası münhal azaları intihab edildi

Ticaret Odası meclisi, münhal azaları için dün intihab yapılmıştır. Açılabulunan dört meclis azahına yapılabulunan seçim sonunda şu zatların intihab edildiği anlaşılmıştır.

Sanayi zümresinden Ayakkabıcılar Cemiyeti reisi Abdullah Vahdi Arıman, deniz ve kara inşaatı zümresinden Saadi Akant, deniz ve kara nakliyatı zümresinden Hayri Araboğlu, dahilî ticaret zümresinden Ziya Kılıçoğlu.

Yapılan intihab Oda nizamnamesinin 45 inci maddesine tevfiқан icra edilen mütemmim mahiyette bir seçimdir.

İLÂN

Osmanlı Bankası: Kurban Bayramı münasebetile Osmanlı Bankasının Galata merkezile Yenicami ve Beyoğlu şubeleri, 31 İkincikanun 1939 ve 1, 2, 3, 4 Şubat günleri kapalı bulunacaktır.

TAKSİM Sinemasında

27 İkincikanun Cuma günü akşamından itibaren: Elyevm dünya sinemalarında görülmemiş bir muvaffakiyetle devam eden

Vesaiki tarihiye ve askeriye müstenid yapılan 1939 senesinin ilk büyük eseri

BOSNA SARAY FACİASI

BOSNA HERSEK'in merkezi olan (SARAY BOSNA) yı ziyaret ederken 28 Haziran 1914 te Avusturya veliahdî Arşidük Ferdinandın katli - Avusturya Macaristan ile Sırbistan arasında zuhur eden ihtilâf - İlk ultimatom - Rusya İmparatorluğunun Sırbistana askerî yardım vadedmesi üzerine tahdüs eden vaziyet - Harbe hazırlık - İki taraf hükümetleri askerî istihbarat memurlarının faaliyeti - Hududda düşman topraklarında gizli bir telefon hattı tesisi... Harbi Umuminin ilk kurşunu - Harbi Umumide ilk ölen asker... Bu hâdisat arasında geçen hakikî bir facia - Vazifenin aşka galebesi - Belgrad kalesinden atılan ilk top sesi - Cehennemî bir taraka ile yıkılan hudud köprüsü - ve saire...

Baştan nihayete kadar sizi heyecana garkedecek canlı bir tarih

DiTA PARLO - ERİC VON STROHEIM

in müştereken temsil ettikleri yüksek bir san'at eseri!

Yeni nesil!... Gençler!...

Tarih kitaplarında okuduğunuz bu vak'a sinemada size ithaf edilmiştir.

YARIN AKŞAM

IPEK ve SARAY Sinemalarında birden

TÜRKÇE SÖZLÜ - ALATURKA MUSİKİ ve ŞARKILI

ŞEYHİN AŞKI

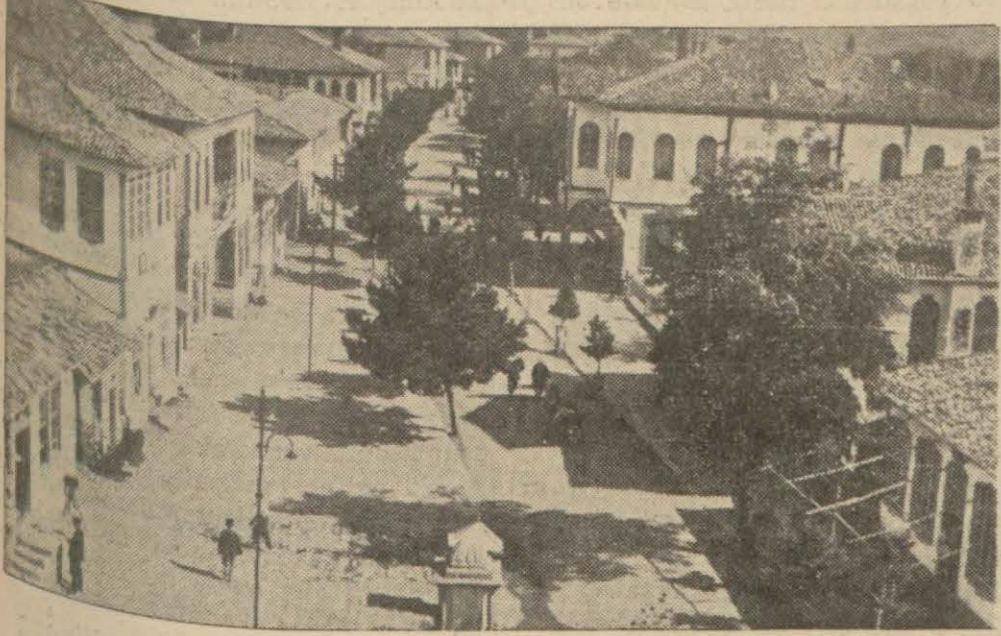
MİSİRDA Başlayıp ATEŞLİ SAHRALARDA geçen Büyük Aşk ve HEYECANLI MACERALAR - MUZZAM ŞAHESER

MUSİKİ KISMINI TERTİP ve İDARE EDENLER: M. C. ve CEVDET KOZAN - GAZEL ve ŞARKILARI: MUSTAFA ÇAĞLAR

MEMLEKET HABERLERİ

Yozgad kış ortasında bahar hayatı geçiriyor

Ovalar yemyeşil, çiftçi bütün tohumlarını ekmiş bulunuyor. Yozgad - Samsun yollarının inşasına da yakında başlanacak

Yozgatta lise caddesi

Yozgadın rakımı 1320 dir. Buna rağmen bu yıl şimdiye kadar hiç görülmemiş bir şekilde tatlı bir kış devam etmektedir. Birkaç defa kar yağmış ise de esen cenub rüzgârları bu karları tahammül etmemişlerdir. Her tarafta bir bahar havası vardır. Ovalarda yeşillik görülmektedir. Çiydem çiçekleri çıkmıştır. Çiftçi bütün tohumlarını ekmiştir. Mabrukta da o nisbette ucuzlaşmıştır. Yerköyden çıkan kömürün tonu Yozgatta 11 liraya satılmaktadır. Diğer illerden gelen kömürler de bu fiyatlardan sade yağı 100 kuruş, tuzlu yağ 95 kuruş, yumurta 1 kuruş, bir tavuk 15 kuruş, bir hindi 60 kuruşa satılmaktadır.

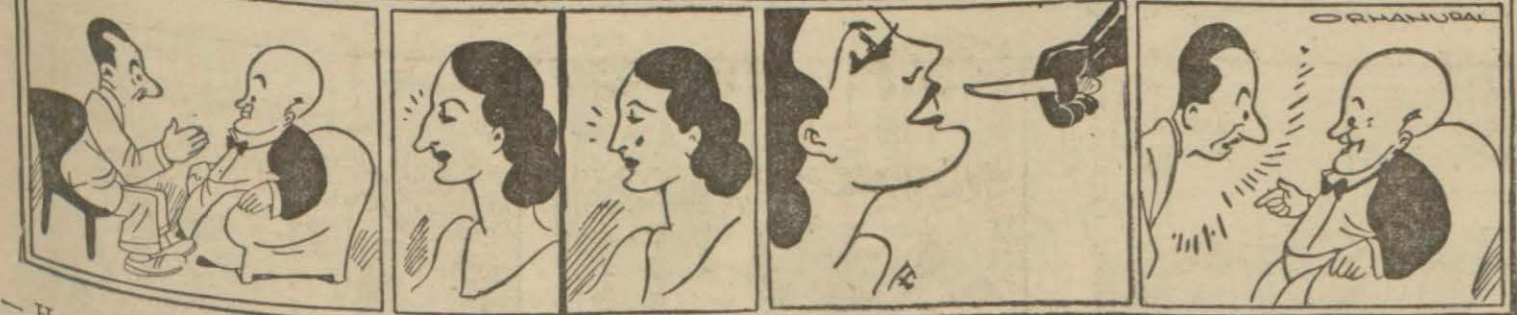
Belediyemiz şehrin temizliği işine dikkat etmektedir. Yeni yaptırılan Yozgat - Samsun caddesine aid kısmın plânını Nafia Vekâletince tasdik edilmiştir. Bu plâna göre ilkbaharda yollar genişletimeğe başlanacaktır. Bunun için belediyemiz istimlak işlerini şimdiden hazırlamaktadır. Diğer taraftan yeni inşa olunacak hükümet konağının temel kısmına başlanılmıştır. Baharda istimlak edilecek kısımların muamelesi

Balıkesir sporcularının bayram maçları

Balıkesir (Hususi) — Tekspor klübü ile futbol, boks ve voleybol müsabakaları yapmak üzere Nazilli Sümerspor klübünden 20 kişilik bir kâfile Kurban Bayramının birinci günü şehrimize gelecektir. Nazilli takımı ile yapılacak maçlardan sonra Tekspor klübü biri Acar İdman Yurdu, diğeri de Merinos takımları ile olmak üzere iki futbol ve bir güreş müsabakası yapmak üzere Bursaya gidecektir. Resim, Tekspor oyuncularını gösteriyor.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey, şu kadınlar güzelleşmek için ne çarelere başvuruyorlar.

... Bir Fransız mecmuasında gördüm.. kadınların yüzlerinin her yerindeki kusurları ameliyatla düzeltilebiliyor.

... Yalnız çenelerine ameliyat yapmak mümkün değilmiş, neden acaba?

Hasan Bey — Durmadan mütemadiyen işler de ondan azizim!..

Balye simli kurşun madenlerinde tetkikler yapılıyor

Balıkesir (Hususi) — İktisad Vekâleti, Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Müdürü Umumisi Reşid Gençerin riyesetinde mütehassıs mühendislerden Hâdi, Halil ve Kuvango'dan müteşekkıl bir heyet Ankaradan Balyeye gelmiş ve simli kurşun madenlerinde tetkiklere başlamıştır.

Cumaovasında bir köy bekçisi yaralandı

İzmir (Hususi) — Cumaovasının Güner köyü halkından Musa Bilgiç, evvelki gece köy bekçisi Salih Coşkun evine davetle beraber otururken uykulamıya başlamış, bu fırsattan istifade eden bekçi Musanın eşine bazı hareketler yapmıştır. Uyanan Musa bunu görünce bekçiyi yaralamıştır. Bekçi adliyeye verilmiştir.

Erbaaya yeni belediye Reisi seçildi

Tokat (Hususi) — Evvelce Erbaa kazası belediye reisliğine seçildiğini yazdı-ğım Siret Baygan istifa etmiştir. Bu yüzden meclis fevkalâde içtima davet edilmiş ve yapılan toplantıda yedek azalardan tüccar İsmail Diktaş seriyetle reisliğe seçilmiştir. Seçim vilyeçte de kabul edilmiştir.

İsmail Diktaş

Izmitte bir köylü bir domuz kapanı icad etti

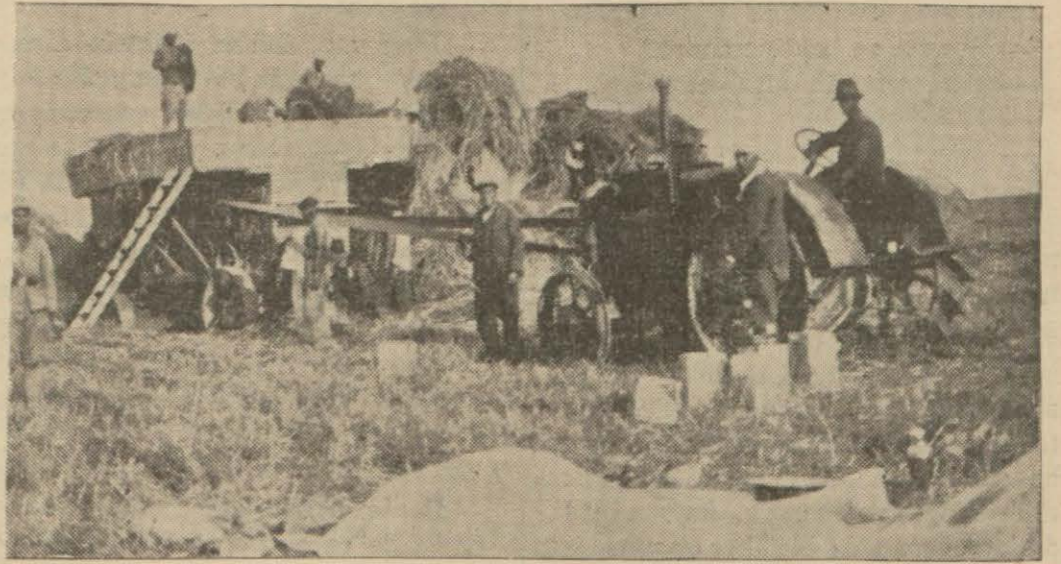
İzmit (Hususi) — Yarımca köyünde Ali Muşlu isimli bir vatandaş domuz avlamak için pek enteresan bir kapan icad etmiştir. Bu kapan çelik bir telden yapılmış, bir nevi ilmek şeklindedir. Bu ilmeğin bir ucu toprağa tesbit edilmekte, halkası da domuzların geçiş yerlerine yerleştirilmektedir. Domuz geçerken küçük bir hareketle kapana düşmektedir. Ali Muşlu şimdiye kadar bu kapanla 6 domuz avlamıştır. Köyde bu yeni kapan alâka uyandırmış olduğundan çoğalmaktadır. Akmeşe köyünde bu hafta 14 domuz, 4 çakal avlanmıştır.

Bursada bir sarhoşun yaptıkları

Bursa (Hususi) — Dün akşam Balıklı köyünde Sadık adında azılı bir sarhoş at üstünde olduğu halde köy kahvesine girmiş ve orada attan inerek hâmil olduğu silâhi çekmiş ve kahvenin tavanına ateş etmeğe başlamıştır. Kahvede bulunan köylüler heyecan ve korku içinde kahveden kaçmışlar, fazla heyecandan kaçamayan 14 yaşlarında Himmet oğlu Mehmed kahvede kalmıştır. Bu zorba zavallı Mehmede çatarak bir hayli dövmüş, hattâ yaptığı bir falaka ile çocuğun epeyce canını yakmıştır. Mehmedin feryadlarına tahammül edemeyen bir kaç köylü cesaretle çocuğu sarhoş Sadıkın elinden müşkülâtla kurtarmışlardır. Mehmed hastaneye kaldırılmış, Sadık hakkında takibata başlanmıştır.

Ceyhanlılar iyi su ve hastane istiyorlar

Halkın hemen ekserisi bulanık ve pis nehir suyu içiyor. Hastalar da hastahanesizlik yüzünden müşkül vaziyette kalıyorlar

Ceyhanda bir çiftlikte ziraî faaliyet

Ceyhan (Hususi) — Çukurovanın oldukça kalabalık ve zengin bir kasabası olan Ceyhanda umran faaliyeti devam etmektedir. Fakat bazı mühim ve mübrem ihtiyaçların noksan olduğu görülmektedir. Meselâ, burada sıhhi ve içmeğe salih bir içme suyu yoktur. Kasaba halkının yüzde seksenini çiftçi kütlesi teşkil eder. Memurlar ve bütçesi müsaide olanlar tarafından damacanalarla getirtilip satılan «Kayadelen, Ayran» memba sularını içerler. Fakat nüfusun dörtte üçü çiftçi olan kesreti nüfuslu aile sahibi olmaları hasebile böyle «75» kiloluk bir damacana memba suyunu 100.120 kuruşa satın alıp içmelerine imkân yoktur. Bu yüzden halk kasabanın kıyısından akan ve kasabanın ismini taşıyan Ceyhan nehrinden sakalar veyahud fıçılarla getirerek hem içer ve hem de istimal ederler. Burada dört teneke su 5-10 kuruşadır.

Nehrin kasaba tarafındaki kıyısından başlayıp ta, bir iki saat mesafeye kadar olan sahadan ve muhtelif yerlerden bir çok kuyular ve arteziyenler kazıldığı halde maalesef bir türlü tatlı su bulunamamaktadır. Halbuki nehrin karşıyakasında her nereden kazılırsa kazılın mükemmel tatlı su çıkıyor. Fakat bu çıkan sular da iyi değildir. Çünkü içerisinde (Koli basili) mevcuttur.

Nehir ise kış ve yaz mütemadiyen bulanık ve çamur gibi akar. Fakat bir kap içerisinde konup da içine bir mikdar «Şap» atıldığı takdirde pek çabuk durulur ve ondan sonra istimal olunur. Kasabada hiç bir evde bu suyu süzecek filitre dahi yoktur. Hattâ kahvelerde bile filitre bulundurulmamaktadır. Bunlardan başka halkın içtiği bu su-

ya üstelik de yukardan pis çeltik suları karışmaktadır.

Hastane de yok

Böyle büyük bir kasaba merkezi ve aynı zamanda çiftçi yatağı bulunan Ceyhanda bir hastane dahi yoktur. Ancak bir 8.10 yataklı dispanser varsa da bu da bittabi kâfi gelmiyor. Gerek yaz ve gerekse kış günleri burada sıtma eksik olmaz. Sıtma bilhassa yazın daha fazladır. Hele ağır bir hasta olursa bunun tedavisi için Adana hastanesine götürmek lâzım gelir. Araba veyahud otomobil ile gidemeyecek halde bulunan hastanın ise mutlaka trenle nakli icab eder. O zaman hastanın trenne bindirilmesi için elinde raporu mevcut olması lâzımdır. Aksi takdirde trenne alınmaz ve bu yüzden tedavi edilemeyen hasta da bittabi hayata gözlerini yumar. Evvelce burada bir hastane mevcut iken bilâhare Osmaniye vilâyet olunca oraya kaldırılmış ve bu yüzden Ceyhan da hastanesiz kalmıştır.

Pr. Bossert Ceyhanda

Adanada bulunan Pr. Bossert dünkü gün trenle Ceyhana gelmiş ve Halkevinde bir konferans vermiştir. Konferans dinleyicileri çok alâkadar etmiştir.

Köylerde güreşler

Misis nahiyesinde önümüzdeki kurban bayramında Misis ve Havraniye köy sandıkları menfaatine güreş müsabakası tertib edilecektir.

Müsabaka bayramının ikinci çarşamba günü yapılacağından gerek Adana ve gerek Ceyhan köylerinde bulunan ünlü pehlivanlar davet edilmiş ve şimdiden hazırlığa başlamışlardır.

Bu güreş müsabakasında bası 25, basaltına 15 ve ortaya 10 lira mülkâfat verilecek ve kalan varidat bu iki köy sandığına yatırılacaktır.

Altınova belediye binası yarıldı

Balıkesir (Hususi) — Altınova belediye binası inşaatı bitmiştir. Belediye daireesi yakında bu binaya nakledilecektir. Altınova bu yapı ile güzel bir binaya sahip olmuştur.

Eursada bir çocuğun beyni patladı

Bursa (Hususi) — Dereçavuş köyünde feci bir kaza olmuştur. Üç yaşında Mustafa oğlu Celâleddin adında bir yavru, evinin oda penceresinden sakağa taşlar üzerine düşerek beyni patlamıştır. Çocuk derhal memleket hastanesine kaldırılmışsa da kurtarılamamış, ölmüştür.

Altınovadaki bir çay taşı

Balıkesir (Hususi) — Altınova nahiyesi civarından geçen Karakoç çayının mecrası dolmuştur. Bu yüzden fazla su geldiği zamanlarda çay taşmakta ve etrafındaki araziye zarar vermektedir. Nitekim son günlerdeki yağmurların tesiriyle çay her zamankinden daha fazla taşmış ve o nisbette de arazi sahiplerine büyük zararlar yapmıştır.

Altınovalılar, bu çayın mecrasının temizlenmesi hususunda alâkadarların yardımlarını istemektedirler.

Dicle nehri kabardı

Cizre (Hususi) — Kasabamızı Suriye ve Irakın ayırın ve Cenub kısmında cereyan eden Dicle son günlerde kabarmaya başlamıştır. Nehrin feyezani halinde kasabanın bir ada şeklini almasından Cizreye (Cezire) adı verilmiştir.

Böyle bir feyezan halinde münakalatın temini için büyük bir köprü yapılmıştır. Şimdilik böyle bir feyezan tehlikesi mevcut değildir.

Hâdiseler Kargısında

Mekteb istiyenler

Ö nların ikisini de bir mekteb kapısında gördüm. Kapının kenarına bürülmüşlerdi. Boyurları büyük, gözleri yaşlı idi. Görür görmez acıdım.

Yanlarına sokuldum:
— Burada ne bekliyorsunuz?
— Sizi rahatsız etmeyeceksem..
— Estağfirullah.
— Niçin beklediğimizi söyleyeyim..
— Buyurun, sizi dinliyorum.
— Ben ve arkadaşım, hemen hergün mekteb kapısına geliyoruz. Bizi mektebe almalarına istiyoruz.
— Sizi mektebe almıyorlar mı?
— Nasıl anlatacağım bilmem.. Bizim yerimiz esasen mektebdir. Mektebde mektebliler arasında bulunmak, hayata atılacakları zamana kadar kendilerinden ayrılmamak, hayata atıldıkları zaman da bizi her zaman için hatırlamalarını temin etmek isteriz. Fakat:

— Fakat?
— Mekteb bazan bize kapısını kapıyor. Ve nitekim, işte şu anda kapı kapalıdır ve biz içeri giremiyoruz. Gözlerime bakıyor, benden meded umuyorlardı:
— Mademki, dedim. Mektebe girmeyi; talebe arasında bulunmayı bu kadar istiyorsunuz.. Beni gazeteciyim; bu isteğinizi gazeteme yazayım ve kıymetli Maarif Vekilimiz, Hasan Âli Yücelden sizi mektebe almasına, talebe arasına sokmasını rica edeyim.
Her ikisi de çok sevinmişlerdi. Bana teşekkür ettiler:
— Peki amma, dedim, ben sizin isimlerinizi bilmiyorum, isimleriniz nedir?
Biri cevap verdi:
— Benim ismim disiplinlidir.
Öteki de cevap verdi:
— Benim ismim de adabı muâşeretir.

İSMET HULÜSİ

Bunları biliyor mu idiniz?

Her yıl balıkların sahile vurduğu memleket

Venezuellada, her yıl Ağustos ayında balıklar Karupano sahiline vurur, yerliler de bunları toplarlar. Bu da, Okyanus yatağından kükürt buharlarının yükselmesinden şeri gelmektedir.

Portekizin en zengini bir heykeldi

Portekizin en zengini, baimumundan yapılmış bir heykeldi. Bir kilisede bulun-

Gençliğinde devrinin en muzib delikanlısı olan hâkim

16 ncı sırada baş hâkim olan Popham gençliğinde kılıç ve kalkan kullanmakta mahir idi. Ayrıca devrinin en muzib delikanlısı idi. Meşhur Elizabet kanununu hazırlayanlardan biri de kendisidir.

Sallanan kaya

700 ton ağırlığında bulunan ve Arjantinde Tandilde görülen bu kaya, altına koyulan bir fındığı kırıp çatlatacak kadar kımıldatabilir.

nan bu heykelin üzerinde yapılan nezirlerden 400 bin İngiliz lirası değerinde mücevherler vardı.

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularına Cevablarım

İzmirde Bayan «M.» e:

İki erkekte birincisi sizi mes'ud edemez. Bu noktada müttefikiz. Yaş farkı kadında erkek arasında nihayet ona kadar hazmedilebilir. Bazı ahvalde faydalı da görülebilir. Fakat onu geçince arada uçurum açar. İkincisine gelince, onu karşısında tuttuğunuz hattı hareket doğrudur. Kadının aşk bahsinde ilk adımı atmasına sadece gururu değil, menfaati de manidir. Zira erkeğin derhal uzaklaşmasına sebep olur. Yalnız kadının ilk adımı atmamakla beraber erkekte bir tecüssü hissi uyarılabileceğine kaniim. Aile sofrasında sarfedilmiş bir cümle, erkeği istediğiniz müzahabe zeminine çekmek için bir buluş, bu işi temin edebilir. Nihayet kadının zekâsı meselesidir. Yalnız tavsiyem şu: Araya mutavassıt koymayınız. Muvaffakiyet halinde olduğu gibi mahcubiyet halinde de sır sizde kalsın.

Bay Hüseyine:

— Sağlık zengini, servet zügürdü.

yüm, diyorsunuz. Bu da bir varlıktır. İçinde teselli noktası da bulunabilir, ya servet zügürdü olduğunuz gibi sağlık zügürdü de olaydınız ne yapacaktınız?

34 yaşına geldiği halde evlenememiş olan «ihtiyar kız» a gelince, tecessüsü bu derece davet etmiş olması bir muadele değildir. Biraz araştırırsanız sebebini bulabilirsiniz.

Garib bir mektub

Şöyle bir mektub aldım:
«Ben tıb tahsilini yapmaktayım. Fakat ailemin malî vaziyeti dolayısıyla bu tahsile devam edemeyeceğim. Beni himayesine alıp tahsilimi tamamlatabilecek bir aile bulunduğu takdirde o ailenin kızile hayat arkadaşımı olmayı taahhüd ederim.»

Bu mektub için «garib» serlevhasını kullandım. İlâve edeyim ki altında sarîh imzası da yoktur.

TEYZE

Kadın Köşesi

Bir örnek bere, eşarp

Eşarp ta, şapka da deniz yosunu yeşildir. Üstleri sarı yünle işlenmiştir. Örgüsü: On üç sıra ters yüz - on üç sıra düz. Düz örgünün üstüne iki kat sarı yünle zıkkak yapılmıştır. Eşarp istenilen boy ve ende mustatîl bir parçadır. Şapka tıpkı fes biçimindedir.

Her kadın bilmelidir:

Kadın tutumlu olmak için nelere dikkat etmelidir?

Elbette her kadın tutumlu olmak ister. Boşuna para harcamak neye yarar ki... Amma yalnız istemek yetmez. Nelerden ve nasıl idare edilebileceğini düşünmek, kararlaştırmak ta lâzım.

Biz her şeyden evvel bir kadının şahsî masrafını ele alalım. Bu masrafta krem, pudra, vesair tuvalet malzemesinin hiç şüphesiz az çok bir yeri vardır. Bunu ne yapmalı da eksiltmeli? Boyanmamalı mı? Kırk yılda bir mi boyanmalı? Tabii bunlardan hiç biri tavsiye edilemez. Şu halde? Su halde tuvalet malzemesini iyi kullanmalı. Bunun için de şunlara itina etmelidir:

Yüzünü gelişi güzel bir sabunla yıkamanın cildini bozacağını bilen her kadın, sabunun mümkün olduğu kadar iyisini alır. İşte bu iyi sabunu az işletmek için kuru saklamaya çalışmalıdır. Yaş bir sabunlukta tutmamalı, delikli, kauçuk bir sabunluğa koymalıdır. Koymadan da kurulamalıdır. Çünkü; bilirsiniz ki yaş sabun çabuk erir.

Ne yüz ne de el kremlerini soba yakınında bulundurmamalıdır. Bir çok kremler fazla sıcaktan bozulur.

Rastgele krem almakta çekinmelidir. Bunun yüzüne edeceği zararları bir yana bırakarak bile, işe yaramadığını görünce kaldırıp atmak keseye dokunur. Bir çok kadınlar yüzlerine iyi gelmeyen kremi, ziyan olmasın diye, el kremi olarak kullanırlar. Bu bir idare değildir. Çünkü: Yüze sürülen krem ele iyi gelmez. Verilen para gene boşa gider.

Tırnak cilânız şişeniz bitmeden kuruyuveriyorsa kabahati cilâyı bulamayınız. Mutlaka şişenizin ağzını açık bırakmışsınızdır. Bu füzuli masraftan kurtulmanın tek çaresi biraz dikkattir.

Lavantanızı vaporizatör'e koyarak kullanınız. Uçmaz... Sizi fazla masrafa sokmaz.

iki ahbab çavuşlar:

Mahkemelerde 15 yaşında bir yankesici çocuk tevkif edildi

Sorgusunda evvelce de iki sabıkası olduğunu söyleyen çocuk suçunu inkâra kalkıştı

15 yaşlarında Refik isminde bir çocuk, yankesicilik suçundan, dün Adliyeye verildi. Hâdiseyi tahkik eden Müddeiumumlik, Refiğin suçunu sabit gördü ve yankesici çocuğu isticvab edilmesi için Sultanhahmedde 2 ncı sulh ceza hâkiminin huzuruna çıkardı:

Hâkim, küçük suçluya sordu:
— Yaşın kaç senin.. Hüviyet cüzdanın yok mu?...

— Yok, bay hâkim. Ama, yaşım 16 var.

— Nerede oturursun, ikametgâhın?
— Geçen Salıya kadar Tevkihaneydi ama, şimdi, yerim yurdum da yok?

— Başka bir suç daha mı işlemiş tin?...

Küçük yankesici lâkaydane omuz silkti, pişkin bir eda ile:

— Evet, dedi. Başka bir işten.. Daha, iki de sabıkam var.

İddianame ve tahkikat evrakı okundu. Refik bu defa da Beyazıdda Mahkemede isminde bir genç kızın cebinden yankesicilik suretile, 35 kuruşunu alıyordu. Hâkim, küçük sabıkalıya sordu:

— Anlat bakalım. Nasıl yaptın bu işi?...

Refik, poliste hâdiseyi tamamile inkâr etmiş olmakla beraber, bütün profesyonel mücrimlerin yolunu tuttu. Mahkemede eski ifadesini inkâr ederek:

— Ben, bu işte masumum bay hâkim. Tramvay durak yerindeydim. Bu sırada davacı kız da tramvaya yetişmek için kosuyordu. Birdenbire ayağı kayarak düştü ve cebindeki bozuk paralar yere döküldü. Paralarını topladıkdan sonra, 35 kuruşu eksik çıkmış.. Beni, «sen çaldın!» diye polise teslim etti. Fakat, kabahatsizim.

Hâkim, inkârına rağmen hakkında kuvvetli deliller bulunan yankesici çocuğu tevkif etti.

Bir kadın ekmek bıçağıle komşusunun üstüne yürüdü

Şehreminde oturan Belkis ve İhsan isminde iki kadın, Şükriyenin evine misafir gitmişler, orada nedense aralarında bir kavga çıkış İhsan ekmek bıçağıle Belkisin üzerine yürüdü. Belkis de onun parmağını ısırması. Mesele cürmümeşhude verilmiş, üçüncü cezada İhsan üç gün hapse, Belkis de 25 lira para cezasına çarptırılmışlardır.

Bir adam karısını testere ile kesmeğe kalkıştı

Dün, yarısı Sultanhahmedde Akbıyıkta, yarısı da cadde ortasında geçen garib iki vak'a olmuştur.

Sultanhahmedde Akbıyıkta Utangaç sokağında Kibarzade apartmanında oturan İrfan kocası Ali ile 1 buçuk senedenberi dargındır. Birbirlerinden ayrılmak istemektedirler. Fakat nedense son zamanlarda Ali karısıyla barışmak arzusundadır. Dün, gene karısına uğramış, barışrdın, barışmazdın derken, münakaşa kavgaya münkalib olmuş, Ali de hiddetle eline geçirdiği testere ile karısının kollarını kesmeğe

kalkmıştır. Kadının canına yaraşmazlıkları üzerine mahalle ayağa kalkmış. İşin sarpa sardığını gören Ali, kaçışu kaçmakta bulmuş, derhal yavaş yavaş uzaklaşmıştır. Fakat yavaş yavaş dan kaçarak doluya tutulan testere carih, bu sefer de yolda eski bir masaleden araları açık olan Kadriye ile karşılaşmış, Kadriye ile karşılaşınca ona laf meşe başlamış, bunun üzerine işe müdahale etmiş, sabık carih ile kadını mazlum Ali ve yeni suçlu Kadriye mümeşhuda verilerek üçüncü sulh mahkemesine sevk edilmişlerdir. Karısını testere ile yaramaktan sonra lira para rezasına, Kadriye Aliye karekten 3 gün hapse mahkûm olmuştur.

Palto çalan bir kız adliyeye verildi

Dün, Yüksekalkıdırında bir palto çaldığını yazdığımız palto hırsızı Mustafa zaffer ismindeki kız aslıye 4 üncü cezada dün tevkif edilmiştir.

Bir kurşun hırsızı tevkif edildi

Mustafa Pişkin isminde bir sabıkalı Koskada Taşhanın kubbesinden 10 kilo kurşun çaldığından Adliyeye sevk edilmiş, aslıye 4 üncü cezada tevkif edilmiştir.

Poliste:

Bir hırsız bakkal dükkanını soyarken yakalandı

Sabıkalı hırsızlardan Necati Coşkun evvelki gece Nişantaşında Ahmediye bakkal dükkanına girerek çekmeceye para çalmakta iken devriye polisleri tarafından görülerek suçüstünde yakalanmıştır.

Suçunun üzerinde yapılan aramada bir iskarpela ile bir makab bulunmuş ve ayrıca yapılan tahkikatta, bir hafta evvel Beşiktaşta İhlamur caddesinde 148 numaralı Lûtfiyenin evine girerek Lûtfiyenin boğazını sıkarak tehdit ettiği anlaşılmıştır. Suçlu hakkında tahkikat devam olunmaktadır.

Bir otomobil Zeytinburnu'nda bir gence çarpıp yaraladı

Şoför Raifin idaresindeki 1742 numaralı taksit otomobili Kazlıçesme'de Bakırköyüne gitmekte iken, Zeytinburnu Orman Koruma mektebinde birdenbire çıkarak asfalt yolun kenarına geçmek isteyen Osman adında bir gence çarpmıştır. Muhtelif yerlerinden çok ağır surette yaralanan Osman, Zeytinburnu hastanesine kaldırılmış, suçlu şoför yakalanmıştır.

5 yaşında bir çocuk tramvaydan kaçarken çüşüp yaralandı

Çemberlitaşta kunduracı Ziyannur yaşındaki oğlu Bican, Çemberlitaş tramvay caddesinden karşı tarafa geçmek isterken o sırada gelen bir tramvaydan kaçmak istemiş ve bu sırada yere düşerek muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Yaralı çocuk, berayı tedavi Şişli Ef. fal hastanesine kaldırılmıştır.

İlânı aşk

Hayatım

ANLATAN
Naşit

Sarayda ilk oyunum

Rahmetli babam benim artık oyuncudan başka bir şey olamayacağıma kanaat getirdiği için Abdiye meseleyi açmış. Nihayet imtihan oldum. Fakat nasıl imtihan?

— 3 —

Dünkü kısmın hülâsası

[Dün, Naşid bize çocukluğunu anlatmak - ta devam etti. Karagöze olan merakını, Kâtib Salihî, Karagöz oynatışını, mektebe gidişini, tiyatrodaki yaptığı hem gülünç hem öyleler ürpertici bir muzibliği, tiyatrodaki seyrettiği ilk oyunu, babasının kendisini baytar yapmak istediğini ve baytar mektebine girdiğini hikâye etti. Bugün hatıralarına devam ediyor.]

Mektebden kaçtım

Baytar mektebine girmekle iki türlü lüksizlik duyuyordum. Hem ailemden, hem de meslek olarak seçmek istediğim tiyatrodan uzaklaşmıştım. Artık Baytar mektebinden yolu sahneye çevirebileceğimi hiç zannetmiyordum. Bu ümitsizlik içinde dakikalarca, saatlerce içimi çekerek ağladım. İmkân yok mektebe kalamıyordum. Ben daha, küçük yaşta ruhumu tartmış, burada san'at arzusunun sıcak ürpermelerini hissetmiştim. Bu ruh başka bir mesleğe ve san'ata intibak edemeyecekti. Kararımı verdim. Daha o akşam, herkes yemek telâşinde iken mektebden sıvıştım. Ev halkında beni görünce hâlâ gözümün önünden gitmiyeyen bir şaşkınlık hâsıl oldu, kağıt cevabı dayadım.

— Ben baytar olamam! Zorla gönderseniz her gün kaçırım. Beni muzıkaya yozdırın!..

Baklılar olmayacak, san'ata olan bu meclûbiyetim karşısında mağlûb olan babam bir yolunu buldu, beni muzıkaya yazdırdı; 319 senesi Şubatın 24 üncü gününde Enderunu Hümayundayım.

Enderunu hümayunda

Fakat iş, muzıkaya girmiş olmakla bitmiş değildi. O zamanın en meşhur komiklerini, en san'atkar sayılan, taklidi en kabiliyetli görülen adamlar hep muzıkada toplanmışlardı. Burada kabiliyetten çok (eskilik) rol oynuyordu. Sıra beklemek mecburiyeti vardı. Bu yüzden sahneye ve orta oyununa çıkmaya, istidatımı göstermeye imkân bulamıyordum. Muzıkada ders almağa başladım. Oyunlarda hiç münhal taklid yoktu. Biri ölecek te, yahud çekilecek te onun yerine geçecekmiş diye elelemin ölümüne dua ile geçecek değil ya!.. Musikiyi de severdim. Onu ilerletiyim bari diyor, kemana çalışıyordum.

Fakat sahnedeki uzakta kalmak, oynamamak beni fena halde üzüyordu. Bunun da çaresini bulup, kurdularımızı dökmekte pek geç kalmadık. Haftabaşları izini çıkarıyorduk. O sıralarda da medreselerde hoca çıkmak için icazetler verilir, bu münaşebette de eğlenceler tertib edilirdi.

Medreseye orta oyunu soktuk

Bu icazet törenlerinde şerbetler, vesaire yapılır, hocalar tarafından tura adliyeyle İzzet Bey vardı. O da kavukluya hevesli, komik Fahri de Defterhanede kâtib, babası Kassam olan Hocazade Le-medresede icazet eğlencesi varsa oralara tamlamağa başladık. Sizin alınyacağımız medreseye de orta oyunu soktuk.

Medresede orta oyunu oynıyacağımız kimsenin aklına gelmeyeceği için ben resimle elbisemle yakalanmaktan korkmu-yordum.

Fakat bir akşam korkmadığımız başı-muza geldi, yakalandık. Bunun hikâyesini anlatayım:

Ayasofya medresesinde orta oyunu oynuyoruz. Pişekâr çıktı. Ben de zennelerle beraber Arab halayık rolünde ortaya geldim. Tam lâfa başlayacağız bir gürültü koptu, hocalar:

— Kavuklu geliyor, Kavuklu geliyor.

Abdi

Diye bağırmağa başladılar. Biz hiç al-durmuyoruz. Zannediyoruz ki, orta oyunundaki kavuklu geliyor. Fakat nazam dikkatimi celbetti. Daha davulla zurna kavuklu havasını çalmamıştı.

Biz hâlâ bizim kavuklu İzzet geliyor, diye bekliyorduk. Meğerse işin içinde iş varmış. Medreseleri teftiş edenlere kavuklu derlermiş. Ayasofya medresesini teftiş gelen de Hocazade Lebibin babası. Adamcağızın oğlunun ortaoyununa çıktığından haberi yok. Bunu duyunca zavallı Lebibin yüreğine iniyordu. Hocalar birbirlerini çiğniyerek, cübbelerini uçura uçura savuştular. Tabii biz de.. ben şadırvanın önünde soyunabildim.

Biz böyle fırsat buldukça ötede beride oynuyor, küçük miyasta da olsa oyna-mak ihtiyacını defediyorduk.

Abdi ile nasıl tanıştım ?

Babam Abdi ile tanıştırdı. Rahmetli artık benim (oyuncu) dan başka bir şey olamayacağıma kanaat getirdiği için hiç olmazsa bir an evvel bu payeyi ihraz etmem lâzım geldiğini düşünmüş. Abdiye: — «Bizim oğlanı yanına al, ihtiyarlayınca ya kadir galiba boyunu göstermek kabil olmayacak!»

Demiş. Ben koğuştaki geceleri muhtelif taklidler yapıyor, monologlar söylüyor, arkadaşları kırıp geçiriyordum. Muzıkaya ismine (Alık İhsan) derler, bir adamcağız da dahildi. Arab halayık rolüne çıkardı; rahmet olsun canına. Kıskaç bir adamcağızdı.

Geceleri gelir, koğuştan kapısından benim maskaralıklarımı dinlermiş. Gittim: — İstidadlı, fevkalâde güzel taklid yapan Naşid isminde bir oğlan var. Bir görşünü.

Diyecek Abdinin nazarı dikkatini celbetmiş. Abdi babam da söylemiş olduğu için merak ederek beni çağırıldı. Tecrübe edeceklerdi. Kalbim çarparak ortaoyuncular odasına gittim. O günkü heyecanımı hiç unutmuyacağım. Odadan içeri girdiğim zaman başım dönüyor, gözlerim kararıyordu. Kalbim makineli tüfek gibi atıyordu. Bu çarpıntıyı karşımdakiler işitecek kadar kuvvetli buluyordum. Odaya girince büsbütün afalladım, sersemlemiştim.

İmtihan

Odada kimler yoktu ki. o devrin en büyük üstadları, taklitçileri bu denemede hazır bulunuyorlardı. Hatırladıklarım şunlar:

Hayalî Serçe Mehmed, hayalî Nazif, Kürd Hakkı, Halim, kocakarı Fuad, Hilmi, Hakkı Naci, Vasif Beyler..

Bunların hepsi ortaoyununun en güzide elemanlarıydı.

Ben, aljal, morumur, her zaman hay-

ranlıkla seyrettiğim bu büyük üstadlar karşısında tırtır titriyordum.

— Haydi bakalım, bir şey yap ta görelim!

Dediler.

Kolay iş mi bu. odayı dolduranlar şöhrat sahibi, bu san'atın zirvesine çıkmış adamlar.. ben daha çocuk denemek yaşta'yım. Ne yapmalı idim ki, onların takdirlerini kazanabileyim?

Vücudümü bir alev sarmıştı.. fakat çabuk kendime hâkim oldum. Ne yapacağım şimdi yapacak, istidatımı tasdik ettirecektim. Yoksa bu fırsatı bir daha ele geçiremezdim. İstikbalime giden yolun başundaydım. Ya muvaffak olacak, aralamı girecektim, yahud beğenilmeyecek, «daha henüz bir şey yok!» hükmünü alacak, lâalettayın bir eleman olarak, isimsiz, şöhratsız kalacaktım. İkinci ihtimal beni dehşete düşürdü, canımı dışıme taktım.

— Peki, dedim.. yalnız müsaade ederseniz arkamı dönüp yapayım.

Gülüştüler.. içlerinden biri itiraz etti:

— Nası olur oğlum?. Şimdi beş on kişiden utanıyorsun, yarın öbür gün yüzlerce insanın karşısına nasıl çıkacaksın!

Etraftan yardım yetiştii:

— E, canım çocuk daha.. utanır elbet..

Hakikaten bu çok tuhaf bir meseledir.

İnsan çıkar yüzlerce kişinin önünde oynar da, bir kaç kişinin karşısında prova yapamaz. Elân öyleyimdir. Bir çok arkadaşlarda da bunu görürüm.

Bir köşeye çekilip, arkamı döndüm, meşhur meddah İsmet'in bir hikâyesi vardır. Bunu siz de bilirsiniz. (Millet kayığı) derler ismine.. Üsküdar'dan dolmuş kavgı köprüye gelir. İçinde muhtelif milletlere mensub şahıslar bulunur. Bunlar taklidlerle konuşurlar.

Bu hikâyeyi anlatmağa başladım. Yirmi beş taklidi üstüste muvaffakiyetle, nükemmel ses değiştirerek yaptım.

Hikâye bittiği zaman hepsi beni tebrik ettiler. Muvaffak olmuştu. Bilhassa muhacir taklidini çok beğenmişlerdi. Bu, taklidler içinde en mühim olanlarından biridir.

— Bu delikanlı bizim aramızda oynayabilir, maşallah çok istidadlı!

Dediler.

Âlâ, fakat nerede oynıyacaktım? Bütün taklidler dolu.. münhal hiç bir rol yok. Neyse imdadına bir tesadüf yetiştii. Şimdi Riyaseticümhur orkestrasında bulunan İhsan Servetin babası Servet Bey muzıkadan çekilmiş.. o da muhacir taklidi yaparmış. Bu rol açıkta kaldığı için bana verdiler. Artık sevincime payan yoktu.

Huzurdaki oynamağa başladık.

Kafes arkasında oturduğu için hünkârın, yani Abdülhamidin yüzünü göremezdik. Oynadığımız yer aynen bir tiyatroydu idi. Locaların önüne birer yaldızlı kafes çekin, işte size Yıldız tiyatrosu.. delikler geniş, içerisi karanlıktı.

Arkasında Abdülhamidin bulunduğu - nu gülüşünden anlardık. Çok kalın ve tok sesli idi.

— Nadir ağa!

Diye seslendiği zaman insanın tüyleri diken diken olurdu. Huzurdaki oyunlar çok itinalı olurdu. Bu itina için san'at tarafından ziyade, hünkârı kızdırmamağa matuftu. Çünkü Abdülhamid kıldan nem kapan pek alıngan bir adamdı. Hiç bir şeyi kasdetmeyen bir cümleden türlü manalar çıkarırdı.

Yazan: Nusret Safa Coşkun (Arkası var)

San'at mektepleri müdürü Ankaraya döndü

Şehrimizin san'at mekteplerindeki tetkikatını ikmal eden Maarif Vekâleti San'at Mektepleri Müdürü Rüştü, dün akşam Ankaraya dönmüştür.

TARİHTEN SAYFALAR:

iki Papa, bir Şehzade...

★ ★ ★

Mayıs ayının güzel bir Pazar günü, önde haç, etrafında muhafızları ve kardinallerle birlikte Papayı Roma sokaklarında gördüler. Bu kadarı belki mühim değildi; fakat Papanın önünde ve at üstünde Cem Sultan da vardı. Don Jan ve Kont Bitigliano başlarına sarık sarmış, arkalarına kaftan giymiş oldukları halde iki tarafında gidiyorlardı.

Yazan: Kadircan Kafli

1492 senesi sonbaharında Romaya heyecanlı bir haber geldi:

— İspanyadaki son islâm hükümdarı olan Ebu Abdullah Grenada şehri İspanya kralı Ferdinand ve kraliçe İzabelin kumandasındaki orduya teslim etmiştir.

Vaktile Avrupa'yı garbdan vurmak için gelenler İspanyada parlak ve asırlarca süren bir medeniyet yarattıktan sonra kan ve ateş içinde yok olmuşlardı. Son hükümdarla annesi şehirden çıkarak uzaklaşırken tepede durmuşlardı. Ebu Abdullah Grenada'ya son defa bakarak ağlıyordu. İşte o zaman annesi ona şöyle demişti:

— Ağla, ağla! Yurdunu erkekler gibi muhafaza etmesini bilemedin; şimdi kadınlar gibi ağla!

Grenadanın teslim oluşu bütün Avrupada sevinçle karşılanmıştı. Fakat hristiyanlığın merkezi ve haç seferlerinin yaratıcısı olan Roma hepsinden çok ve coşkun bir sevinç içindeydi. Papa sekizinci İnosan ihtiyarlık ve zayıflığına rağmen büyük âyinler yapıyor; merasimlerde bulunuyordu. O akşam çanlar bütün şehri ve civarını çınlatıyordu. Halk her tarafta bayram yapıyordu. Vatikan, bütün kilseler, büyük evler ve saraylar baştan başa donanmış, ışıktan haleler ve geçeveller içinde gülümsüyordu.

Şenliklerden sonra büyük bir alay yapıldı. Bu alayda büyük bir araba bilhassa göze çarpıyordu. Bunda, ellerinde defne dalları tutan İspanya kralı Ferdinand ve kraliçe İzabel, ayaklarını, yerde ve zincirler içinde yatan Grenada hâkimi Ebu Abdullahın üzerine basıyorlardı. Arabanın önünde ve arkasında bir çok askerler vardı. Bunların aralarında ise Endülüslü kıyafetinde, zincirlere tesbih gibi dizilmiş olan, Endülüslüleri andıran esirler yürüyorlardı.

Bunları görenlerin arasında beş on kişi vardı ki gözleri yaşlıydı ve kablere için için sızıyordu. Bunlar, Cem Sultan ve onların yanında bulunanlardı.

İçlerinde en çok üzülen de şüphesiz İstanbul Fatihinin şair ve talihis oğlundan başkası değildi.

Cem Sultan, Rodos şövalyeleri tarafından ve Türkler aleyhinde kullanılmak üzere Papaya teslim edilmişti.

Şehzadenin etrafında Avrupa devletlerinin yarısının çevirdikleri dalavereler geçiyordu.

Sekizinci İnosan bir haçlı seferi daha hazırlamak için uğraşırken yorulmuştu. Cem Sultanın fevkalâde kederli bir vaziyette Roma sokaklarında dolaşarak fakirlere sadaka vermesini, onun hristiyanlığa yakınlaşması şeklinde telâkki etmiş hristiyan olması teklifinde bulunmuştu:

— Oğlunu Mısırdan getir. Ona kardinallik verelim. Bizim dinimize girin!

Demişti.

Şehzade buna çok üzüldü:

— Şöi günlere kaldık ki bizi dine dahi davet eylesiz! Ben sizden Mısır yolunu isterdim, siz bana batıl yol mu gösterirsiniz. Bilürsüz, hüd her kişiye kendi dininden hayırsı batıldır. İtikadınca şimdi Muhammed dini hakken siz hiç dininizden dönüp Muhammed dine girebilir müsüz? İmci, kardinallik ve papalık değil, bütün dünyanın saltanatını verseler ben dinimden dönmezem. Bunun gibi kelâm hemen bize ezadır, gayri değil. Eğer bu suizan bizim hristiyan fakirlere acıma-muzdan oldu ise bizim dinimizde sadece fikiraya sadaka vermek vardır, gerek müslüman, gerek kâfir olsun!

Papa pişman olmuştu, çünkü onu da gücendirmek istemiyordu:

— Herkesin sevdiğini kendi dininde görmek istemesi ayıb sayılmamalıdır, dedi. Takdir edici sözler söyledi.

Çok geçmeden ansızın hastalandı, bir iki gün için can çekişmeye başladı. Ortalıkta bir telâş vardı ve gittikçe artıyordu. Vatikanın kule ve mazgalları kapılarındaki askerler çoğaltılıyor; topların sayıları artırılıyor. Cem Sultanı da ansızın apartmanından kaldırdılar; sarayın alt katında her tarafı demir kapılar ve demir kafesli pencerelerle kapalı

Rodosta şövalyeleri tarafından Şehzade Ceme çekilen bir ziyafet

olan bir daireye aldılar.

Papa altmış yaşında olduğu halde öldü.

Yeni Papa seçimi için kardinaller toplanmış, meclis kurulmuştu. Epeyce uzun hazırlıklar ve münakaşalardan sonra kardinaller demir kafesli pencereden reylerini verdiler. Sonra balkona çıkan bir papaz, etrafı dolduran büyük bir uğultu yapan kalabalığa karşı gür bir sesle ve bütün kuvvetile haykırdı:

— Habet Mundus Epistolam...

Bu lâtince cümlelerin manası şudur: «Dünya mektubuna sahibdir» asıl manasına gelince «yeni Papa seçilmiştir!» demektir.

Yeni Papanın adı duyulur duyulmaz bir alkış koptu. Fakat kalabalığın arasında ellerini kıpırdatmayan ve canları sıkılarak çekilenler, hattâ küfür edenler de vardı. Çünkü İspanyol Borjiya, hayatı hiç te temiz geçmiş bir kardinal değildi. O, bir kardinal olmaktan ziyade bir şeytan olarak tanınmıştı. Şimdi Papalık tahtına oturarak bütün hristiyanların başı olmakla ve ünvanı da «Altıncı Aleksandr» olmakla elbet şahsi ve ruhu değişmiş oluyordu.

Borjiya ailesinin sefahatleri, entrika ve cinayetleri, bilhassa adam zehirlemekte ustalıkları, bazı aşağı tabaka romancılarının hayallerinde pek büyütülmüş; halka da böyle tanıtılmıştır. Halbuki bunların çoğu yalandır. Borjiya sadece gayet tedbirli, maksada varmak için her müşkülü yenmekten çekinmeyen, müstebid kral ruhu bir adamdı. Cem Sultanı da siyasi maksadlarını temin etmek, Sultan Beyazıddan para sızdırmak için bir vasita olarak tanıyor; bunun için iyi muhafaza ediyordu. Venedik cümhuriyeti şehzadenin kaçmak istediğini söyleyerek Papaya kuruntu vermişti. Bunun içindir ki altıncı Aleksandr şehzadeyi yirmi gün kaldığı kötü yerden çıkarmakla, oradaki ızdırahlardan kurtarmakla beraber, içeri girilmesini imkânsız, dışarı çıkmasını da mümkün olmayan Sent Anj şatosuna götürdü. Halk şehzade ile pek alakadardı. Şatoya götürülmesi belki bazı şüpheler uyandırabilirdi. Bunları önlemek ve nakil işini haklı göstermek için de:

Zehirlemek istiyorlarmış, böyle bir ihtimali yok etmek için götürülmüştür! diye etrafa yaymıştı.

Cem Sultan yeni yerinde biraz daha iyi günler geçirmeye başladı. Arasıra Papa ile görüşüyordu. Papanın iki oğlundan küçüğü olan Don Jan onu bilhassa seviyordu. Bu delikanlı on dokuz yaşında bulunuyordu; zevk sahibi, kibar, iyi kalbli ve merdidi. Şehzadenin gurbetteki üzüntüsünü seziyor; onu avutmak istiyordu. Bunun için de çok zamanlar onunla birlikte ve atlarla gezintiler yapıyordu. Onların geçtikleri yolların etrafında biriken halk şarkın en büyük hükümdarı Beyazıddın kardeşi ve Bizans yıkan hükümdarın oğlu olduğu için hayranlık duyuyorlardı.

(Devamı 12 nci sayfada)

Dünya Cehennemi: BARCELONA

Günde dokuz defa bombalanan şehirde iki milyon Barselonalı nasıl yaşıyor, bilir misiniz?

YAZAN
General
H. Emir Erkilet

Katalonya ve merkezi Barselona tayyareden böyle görünüyor

Barselonanın, bu ayın 22 sinde saat 14 e kadar, general Frankonun uçakları tarafından 6 defa bombalandığını saat 14 ile 15 arasında üç hava bombardımanına daha maruz kaldığını, bu suretle gün bitmeden, sayısı dokuz a varan ve her biri, orta hesab, on beşer uçakla yapılan bu bombardımanlar neticesinde şu kadar insanın öldüğünü veya yaralandığını gazetelerde hep beraber okuduk. Telgrafların bildirdikleri ölü ve yaralıların sayılarını buraya mahsus yazmadım; çünkü, bir günde dokuz defa bomba yağmuruna tutulan Barselona gibi muazzam bir başşehrin insan zayıyatını aynı günde, hakikate uygun şekilde tesbit edip bildirmek pek mümkün olmaz.

Birkaç gün evvel gelen eski ve ciddi bir Alman askerî gazetesinde Barselona ile Katalonyanın diğer şehirlerinin bombardımanları hakkında dikkate değer bazı rakamlar görmüş ve bunların bir kaçını geçen hafta, gene İspanyaya dair çıkan yazımda kullanmışım. Aynı istatistiğe göre, geçen Birinciteşrinin sonuna kadar Katalonyanın 73 şehir ve kasabası 627 defa havadan ve 18 kere de, harb gemileri tarafından, denizden bombardıman edilmişler ve bu suretle yedikleri 16113 bomba ve 480 top mermisinden 4018 ölü ile 6174 yaralı vermişler; aynı zamanda 6000 kadar da bina harab olmuş. Bu Katalonya şehirleri meyânında bittane

en çok hava taarruzuna uğriyan ve zarar gören Barselona olmuştur; çünkü burası, yalnız başına, 180 den fazla defa bombalanmış, 2500 ölü ve 3200 yaralı vermekle beraber 1200 binası ve limanında duran gemilerden 13 ü tahrib edilmiştir. Şimdi asıl maksada gelerek bu derece fazla hava taarruzlarına uğriyan, halkı çok ve kesif büyük bir şehirde insanların nasıl yaşayıp iş görebildiklerini ve bunu temin için ne gibi müdafa ve tahaffuz tedbirleri alındığını tetkik edeceğiz. Ancak cidden meraklı ve yepyeni olan bu bahse birdenbire girmeden, Barselonayı biraz tarif etmek icab eder: tâ ki, bahsin temeli malûm olsun.

Aynı addaki vilâyetin ve aynı zamanda Katalonyanın merkezi olan bu güzel, büyük ve işlek İspanyol Akdeniz liman şehrinde, 1930 da 775,271 insan yaşadığını ve varoşlarla birlikte bir milyone yakın nüfusu bulunduğunu ansiklopediler yazar. Fakat derin liman sularının etrafında derece derece yükselen ve 4000 talebeli büyük bir üniversiteye, bir tıp fakültesine, müze, kitabevi, arşiv, hayvanat bahçesi gibi müesseselere, 17 ve 22 şer bin seyirci alan iki boğa dövüş sirkine

ve 60,000 yeri olan muazzam bir stadıyona, birçok hasta evlerine, okullara ve ilh. malik olan Barselona bugün yalnız bir devlet ve hükümet merkezi değil, aynı zamanda şimalî İspanyanın müdafa ve mukavemet merkezi olmakla birçok memur, asker vesairenden başka külli-yetli mültecilerle dolmuş ve bu suretle nüfusu çok artmıştır. General Frankonun şimdiki askerî harekât hedefi ve aynı zamanda millici bomba uçaklarının bir uğrağı olan Katalonyanın merkezi işte böyle bir muazzam şehirdir; ve, şüphesiz hükümetçi şimalî İspanyanın mukavemet sisteminin canıdır. Burasının düşmesi ile hükümetçilerin Katalonyada harbe devam etmelerine imkân ve mana kalmıyacağını bildiği için, nasyonalist başbuğ, şimdi bu şehre kara ve havadan bütün vasıtalarla yüklenmektedir. Bu sebeble bu yazı çıktığı gün Barselona belki düşmüş olacak veyahud da, eğer hükümetçiler Katalonyadaki bütün kuvvetlerini Barselonayı muhit ve müdafaaya müsaid olan dağlarla buradan ve Llabregat suyunun doğusundan kaynağına doğru giden bir hatta topharak yeni bir (Devamı 10 uncu sayfada)

SİNEMA

Holivudun yeni Garbosu Margaret Sullavan

Bu genç yıldız, sinema ve film münekkidi 1939 yılının en iyi san'atkârı addediyorlar. Margaret te tıpkı Greta Garbo gibi kapalı, alâyiştan hoşlanmaz, dedikodudan uzak bir kadındır. Buna mukabil stüdyo haricinde çok serbest yaşar.

Margaret Sullavan

Holivud sinema semasında yeni bir yıldız parlamaya başladı: Margaret Sullavan...

Amerikan sinema ve film münekkidi-leri ona (1939 senesinin en iyi san'atkârı) sıfatını vermişlerdir. Ayrıca bu

genç yıldız (Yeni Greta Garbo) gözetile bakılmaktadır. Doğrusunu söylemek icab ederse onun san'attaki kudreti, bilhassa dramalardaki kabiliyeti (Greta) nunki kasabası (Devamı 12 nci sayfada)

Son Posta'nın Romanı : 30

"Ah ne baygın bakışın var, a beyaz şemsiyeli!,"

50
YIL
EWEKİ
İSTANBUL

YAZAN
ERCÜMEND
EKREM
TALU

Şazimend hayretle gayriihtiyari: «A! Olmaz!» diye bağırdı. Boşanmanın ne demek olduğu hakkında en ufak bir fikri bulunmayan zavallı kızcağız, sevgilerin en samimisi ile bağlı bulunduğu Rânânın bu evi ve kendilerini terketmesine kail olamıyordu. Eteğine sarıldı ve gözlerinden gavrihtiyari yaşlar bosandı.

Onun masum hıçkırıklarını, yattığı yerden duyan Hürmüz de ağlamağa başlayınca, Rânâ da kendini tutamadı: Onun da birdenbire taşan gözyaşları yanaklarından aşağı akıyordu.

Bir tuhaf olmuştu. İçinde bir eziklik hissediyordu. Az zaman içerisinde bu eve, bu muhite bağlanmıştı. Çocuklardan, bilhassa, pek memnundu. İlk defa olarak, Osman Efendinin de bu hiyanete lâyık bir adam olmadığını idrak eder gibi oldu. Kendi suçunu, kendine itiraf ediyordu. Bu sakın evlilik hayatını ne diye feda etmişti? Nedemete benzer bir his, için için, benliğini kemirmeğe başladı. Etrafına göz gezdirip de, yerde ağzı açık duran sandığa nazarları ilişince bunda, kendisini bekliyen meçhulün boşluğunu ve karmakarışıklığını sezdi. Hazırlıklarını tamamıamağa isteği kalmamıştı. Kolları kesilmiş, yanına düşmüştü. Kafası işlemiyordu. Havalinden, Molla Bey silinmiş, yerini o andaki hâdisenin velle ve hayretine bırakmıştı.

Bir azıcık kendine gelip, hâlâ eteğine yapışık duran Şazimendin başını hafif hafif okşadı.

— Beni çok mu seviyordun, Şazimend?

Çocuk, burnunu çeke çeke, cevap verdi:

— Çok!

— Şimdi sana, daha iyi bir abla gelir...

Şazimend omuz silkti.

— İstemem! Siz gitmeyin. Sizi istiyorum ben.

Rânâ sustu. Belki, daha önce, aşkı şuurunu dağıtmadan, bu masumane

sevgi tezahürü birçok şeylerin önüne geçebilirdi. Şimdi? Neye yarar? İştisten geçmişti. Karısını boşamayı, evini barını yıkmayı göze alan bir erkek ne demektir? Rânâ bunu pekâlâ takdir ediyordu. Yolun burasına geldikten sonra dönmek ihtimalini hatıra getirmek bile abesti. Teessürünü pek candan izhar eden çocuğa bir şey söylemiş olmak için:

— Ben gene gelirim.. Seni ararım, yavrum! dedi.

Şazimend kanmıyordu. Sarıldığı eteği bir türlü bırakmıyor, elim bir facia temaşa ediyormuş gibi, nemli mavi gözlerini Rânâya tevcih etmiş, ufak gönlünü dolduran ızdırabı arada bir, hıçkırıkla ifade ederek, bakıyordu.

Konsolun üstündeki saat dördü çaldı. Vakit ilerliyordu. Rânâ silkindi. Artık yabancı bulunduğu bu evde daha fazla durmanın yerinde olmıyacağını takdir ederek, teessürünü yendi ve onu, vapurda ölen yolcuların denize atılan cenazeleri gibi, kalbinin derinliklerine gömdü.

Sandık dolmuştu. Sıra, yataklara, yorganlara geldi. Onları da gelişigüzel denkleli. Sofaya çıkarıp bir kenara

koydu. En güzel bir kadife entarisile, bir de sedef işlemeli dikiz çekmecesini, yadigar olarak, Şazimende bıraktı.

— Gördükçe beni hatırlarsın, olur mu?

Kız, bu ayrılığın bir hakikat olduğunu hâlâ inanmıyor, inanmak istemiyordu. Kendisine verilen bu cici hediyelere sevinerek el uzatmakla beraber, gene, içten gelen bir nakarat gibi:

— Gitmeyin! Ne olur?.. Ben enişteme yalvarırım.. diye söylendi.

Öğleyin, Rânâ, kendisi için pek muvakkat bir yuva olan bu evden ayrıldı. Kapıdan çıkarken, evvelâ Hürmüzü, sonra da Şazimendi uzun uzun öperek:

sokak ortasında dikilmesi nazarı dik-kati celbediyordu. Gelip geçen erkekler dik dik yüzüne bakıyorlardı. Sıkıldı, ve yayan olarak Divanyoluna çıktı, Beyazd istikametinde yürümeye başladı. Bir suçlu gibi başı yerde gidiyordu. Koltuğundaki boğanın ağırlığı gittikçe ziyadeleşiyor gibi geliyordu. Yol da bir türlü tükenmiyor, uzadıkça uzuyordu. Beyninde bin türlü düşünce kaynaşıyor, çarpışıyor, benliğini bir kat daha yoruyor, hırpalıyordu.

Parmakkapıdan Beyazd meydanına çıkarken, boş bir kupa arabasına raslandı. Arabacı, abanı sarıklı ihtiyar bir adamdı. Rânâ, bir işaretle onu durdurdu. Yüreği hızlı hızlı çarpıyor, nefesi-

ni üstüste alıyordu. Pazarlık filân etmeden, bindi..

— Kızıtaşına! dedi. Arabanın içinde hafif bir baygın geçirir gibi oldu. Maruz kaldığı hakareti bir türlü hazmedemiyordu. Bununla beraber, Osman Efendiye de haklı bakıyordu. İnfiali ona değil, bu vaziyetle intaç eden hâdiselere, mukadderat idi.

Kupa, bozuk kaldırımların üzerinden de sarsıla sarsıla ilerledikçe, düşünceleri de insicamını kaybediyor, dimağın neviyatını büsbütün eziyordu.

Kızıtaşının önüne gelince, araba durdu. Arabacı, iskemlesinden eğilerek sordu:

— Kızıtaş burası.. Neresine gideceğün, hanım?

Rânâ, bir kâbustan uyanır gibi birdenbire kendine geldi.

— Burası iyi! dedi. Buradan öte yürürün.

İndi; parayı verdi. Gene boğanın koltuklarıyla yoluna devam etti.

Tam Benli Seniye'nin kapısı önüne gelince, yüreğinin çarpıntısı, daha da hızlı olarak, yeniden başladı. Kapının çingırağına bir türlü el uzatamıyordu. Bakalım, kocasının evinden kovulmuş bir kadını nasıl karşılayacaklardı? Misafir edecekler miydi? Ya, onlar istisikal ederlerse, nereye gidecekti?

Birkaç dakika böyle tereddüt içindeydi. Sonra:

— Adam, sen de! dedi; beyefendi bette beni himaye eder. Bu kadar seviliyor.. Sokakta bırakacak değil mi?

Çingırağı çaldı. İçeriden, kapının pi çekildi. Rânâ, ayakları geri geri ilerlererek avluva daldı. İç kapının önünde, merdiven ayagında kendisini karanlıktan şılıyan Araba sordu:

— Seniye Hanım evde mi?

(Arkası var)

Berlinde üç sene kalemi ile geçinen bir Türk kadını

(UAT DERVİŞİN HATIRALARI)

Dünyanın en garib pansiyonunda geçirdiğim ilk 24 saat

Oda komşum, kızıl saçlı kız, dehşetli bir heyecan içinde içeri atıldı ve "Doris intihar etti,, diye bağırdı... Dorisi, sevdiği boksör için bileklerini kesen bu kızı da bir az sonra gördük. İki bileğinde tırnak yarasına benzeyen sıyrıklar... "Doktor lâzım değil, sevgilisi boksörü çağırın!,, dedim

Berlin'deyim

1930 senesinin hangi ayı idi bilmiyorum, fakat serince bir gün.. üstümde yünlül bir manto var... Ellerim manto man cebinde, başımın kenarlı şapkasını sağ gözümün üzerine indirmişim... Anhalter Bahnhofun, geniş taş merdivenlerinden aşağıya iniyorum. Cebimde seksen markım var. İstanbulda sattığım son romanımdan kalan son param. Fakat valizlerim almancaya tercüme ettirdiğim hikâyelerimle dolu! Berlin'e geliyorum. Çalışmak için... Bu seksen markın bittiği gün, Berlinde para kazanmağa mecburum. Seksen mark!.. Seksen markı ebediyet kadar uzatmak lâzım!

Bavullarımı istasyonun gardrobuna bıraktık. Otele gitmiyorum. Otomobile binmeyeceğim... Talebelik hayatımı geçirdiğim ve daha bir kaç ay evvel terkettiğim bu şehirde hiç te acemi ve yabancı değilim... Elbette akşama kadar arar, ucuz bir oda bulurum.

On dört yaşından yirmi yaşına kadar hayatımın hemen hemen hepsinin içinde geçtiği Berlin şehri bu gün bana her zamanki gibi munis ve yakın değil. Taş ve beton binaların, asfalt caddelerin barid çehresi tek başıma zapetmek vehmüne düştüğüm aşılma kaleler gibi görünüyorsa bana!

Kaldırılmaları şu iri yarı sarışın kала balığı içinde kendimi devler diyarına düşmüş bir Gülivere benzettim. Ben çantama koyduğum ve henüz Türk edebiyat kitaplarının bir tekine bile bir nümunesi alınmamış olan eserlerimin tercümesinden yapılmış kâğıd kılıcımına bu devlerle mücadele edip, bu kalelere hücum edip onları zaptedeceğim hal.

Goethelerin, Schillerlerin, Fichtelerin, Heinelere ve nihayet Thomasmonların, Heinrichmannların, Stephan Gweig ve Arnoldların, Ernst Toller, Berh Brechtlerin yazı yazdığı memleketlerde ben şu iki buçuk eserimle hayatımı kazanacağım öyle mi?

Bu insanlara o yazıları beğendireceğim ve o yazılarla şöret ve para sahibi olacağım! İstanbulda arkadaşlarım ve yakınlarım benimle alay ettikleri zaman kendimi müdhiş kuvvetli hissediyordum. — Niçin olmasın!.. Ben de yazıyorum!.. Neden illâ Avrupalı muharrir iyi yazsın!.. Ben gideceğim. Onlar bizim lisamıza tercüme edildikleri zaman nasıl seville seville okunuyorlarsa, ben de yazılarımı tercüme ettirip onlara sevdire, sevdire okutacağım.

Çok genç ve çok tecrübesiz olmak ne büyük bir kuvvet Yarabbi!.. Berlin sokaklarında yürüyorum. O zamanlarım dik tutuyorum. Burnumu fabrika ve tren bacalarının is kokuttuğu sisli havaya doğru kaldırdım. Bu kadar iri ve uzun insanların arasında boyumun bir santimini bile kaybetmemek isteğe; ama dalelerimi germiş, kendimi muazzam yapmağa gayret ederek yürürken, evveâ kendi memleketinde şöret kazanmamış, daha doğrusu lâzım olduğu şöreti bulmuş olan meşhur ediplerin hayatını düşünüyorum.

Ve bu bana cebimdeki seksen markı, Karunun hazinesi gibi tükenmez gösteriyor!

Derhal bir oda bulmak lâzım

Suad Derviş Berlinde

(Almanya'da yeraltı trenlerinde birinci mevki hiç yoktur). Fakat eski bir itiyatla ikinci mevki bir biletdim. Gözümü açmak ve akşama kadar ne yapıp yapıp bir oda bulmak lâzım. Eğer bir gece otelde kalırsam bütçem adamakıllı sarılsacak.

Berlinin garbına doğru gidiyorum.. Trenden çıktığım zaman içimde en ufak bir yorgunluk hissetmiyorum. Sanki iki buçuk gün süren seyahati ben yapmamışım...

Şimdi yan sokakların içinde, kapıların önünde «mobilyalı odalar» yazılı levhalar asmış evlerin kapıları içine giriyorum.

«Mobilyalı oda, Meyer'in nezdinde, beş merdiven sağ.. Merdivenleri çıkıyorum. Merdivenlerde bu oldukça mütevazı evlerde sık, sık pişen lâhananın kokusu var.

Ekseriya cephelelerinden mütevazı vaziyeti olduğunu anladığım evlerdeki odaları görmeğe çıkıyorum. Ötekilere bakmağa cesaretim yok!..

Garib bir ev

Kapıyı çalıyorum. Bir müddet ses duyulmuyor. Sonra koridorda ağır ağır, sürünür gibi yürüyen ayak sesleri işitiyorum. İçimde üzüntüye benzeyen, ürkekliğe benzeyen bir ayıgu var. Kapının üstündeki küçük yuvarlak camın arkasındaki yuvarlak çuha parçası yerinden oynuyor. Bir müddet kime aid olduğunu bilmediğim bir gözün bana baktığını hissediyorum.

Kapı açılmıyor. İçimdeki ürkeklik âdetta bir korku oluyor.. Tevekkeli değil: «Allah insanı gördüğünden düşürmesin!», demezlermiş!..

Kapının arkasında bir nefes duyuyorum. Sonra titrete, boğuk bir ses soruyor:

— Kim o?.. — Mobilyalı oda için geldim.

Kapının içinde bir zincir sesi duyuluyor, bir zincir açılıyor, bir sürgü çekiliyor!.. Bir anahtar kilidinde dönüyor.

Allahım merdivenleri halısız, içi lâhana kokaan bu basit evin bu dairesi içinde ne var ki, nasıl kıymetli şeyler var ki kapısı bu kadar ihtimamla kapanmış?..

Nihayet bin ihtimamla kapanmış kapı açılıyor. Kapının önünde kadın kılığında girmiş bir asker kaçağı gibi uzun ve iri bir kadın, uzun iri ve ihtiyar bir kadın görüyorum ve yüzümde garib bir toz ve küf kokusu çarpıyor.

Kadın: — Giriniz! diyor.

Önüme geçiyor. Fakat yürüyemiyor. Ayakları tutuk. İki değneyi ile hafif, hafif sürünür gibi ilerliyor, antrede bir gardrop var, ileride kapısı açık bir oda...

Odaya yan gözle bakıyorum. Hayatımda bu kadar kalabalık, bu kadar dağınık bir oda görmedim. Kenarda dolmuş kuşlar taşıyan bir kafes, yerlerde çiçekleri kurumuş, ayaklı sepetleri, kırmızı ploş kadifeleri soluk bu odadan ekşi bir koku bana doğru geliyor ve geniş pencerelerin önündeki bir koltukta oturan dizleri örtülü insanın profilini görüyorum. Ayaklarını sürte, sürte yürüyen ihtiyar bana dönüyor:

— Annem uyuyor. Rica ederim, ayaklarınızın ucuna basınız, uyanmasın! diyor.

Bana gösterilen oda daracık bir oda. Bir yatak, bir masa, bir eski koltuk, bir de ceviz esvab dolabı!.. Pencereler, güneşsiz, mağmum bir avluva bakıyorlar.

— Odanın fiatı diyor.

— Otuz mark.

Ucuz, ucuz amma.. otuz mark değil, otuz fenik dahi olsa ben bu odada oturmam.

Nihayet yerleştim

Daha belki yirmi evin kapısını çaldıktan, böylece yüz kat çıkıp indikten sonra Motzstrasse'de, cadde üzerinde beşinci katta şu geniş ve sevimli odayı buldum. Kırk mark verdim. Fakat evin içi seş dolu.. Burada korkmuyorum. Karşımdaki odalarda biri kumral, ikisi sarışın iki genç kız oturuyor. Yanımdaki odada uzun boylu sarı ve genç bir kadın, bir de gözüküklü bir erkek var. Şimdi saat sekiz, akşam dükkânlar kapanmadan kahve, şeker, çay, ekmeğe peyniri filân aldım. Masamın önüne oturdum. Mut-fakta kendi pişirdiğim çayı içerek çerez yiycrum.

Akşam lokantaya gitmedim. Buralar hep ekonomi! Fakat buna rağmen çantamdaki paramın yekünü da epey eksildi.

Hesab başında

Hayatımda birinci defa olarak hesabımı bir defter üzerine yazıyorum. 40 mark ev kirası, otuz fenik yeraltı treni, on beş geimek, on beş gara kadar gitmek, bir buçuk mark valizleri almak için verdiğim para, iki mark yetmiş beş. Eşyaları getirmek için otomobil... Akşam öteberi için verdiğim para... Eyyvah mahvolmuşum... Cebimde tam otuz iki mark 33 fenik kalmış.. Bu üç fenik te neci?

Yegâne servetim: Bir odada bir 3ay oturmak hakkı ve 2 mark...

Yabancı bir memlekette malik olduğum yegâne şey, bir aylık bir odada oturmak hakkı ve otuz iki mark otuz üç fenik.. geriye dönecek param dahi yok!.. Başından aşağı kaynar sular dökülür gibi oluyor.

Müthiş bir korku neredeyse beni saracak...

Hulyalar

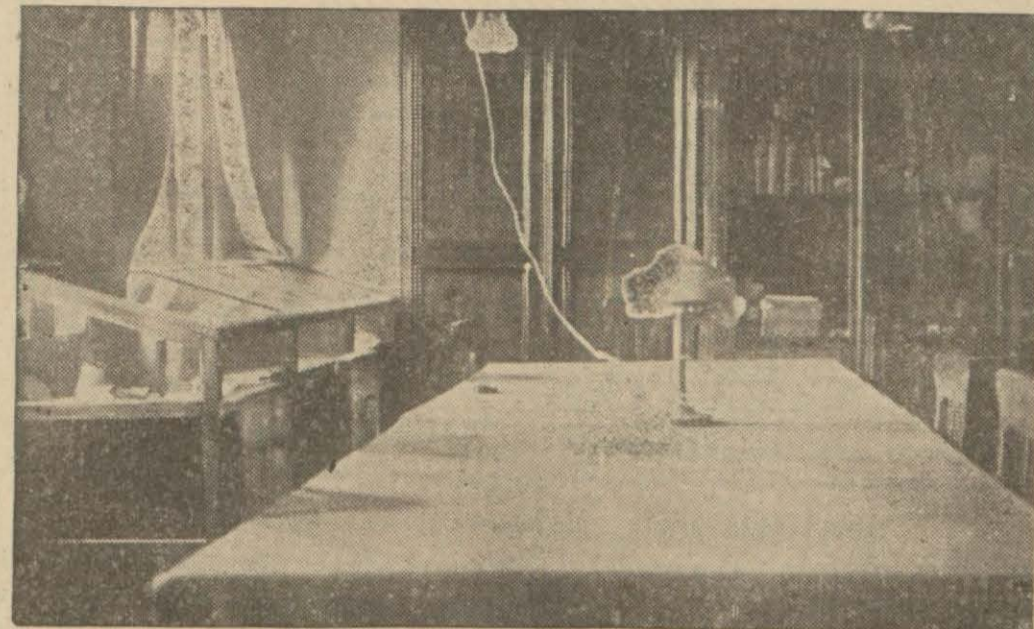
Fakat... Ben deli miyim?.. Valizlerimi dolduran eserlerimi unuyorum. Yarın sabah çalışmağa başlıya cağım. Yarın sabah mecmualara gazetelere müracaat edeceğim... Ve hemen gayet çabuk fevkalâde çabuk para kazanacağım!..

Başka türlü olmasına, benim yazılarımla almalarına imkân mı var?

(Devamı 10 uncu sayfada)

Kaçakçılar ve muhafaza memurları arasında neler gördüm?

Gazetelerde göze çarpmıyan garib bir balonla bir eşek hikâyesinin içyüzü

Gümrük muhafaza başmüdürlüğünde kaçak eşya müzesi

Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğü Bay Hasan Koper, limanda teftiş yapıyor. Ben de yanında idim. Rihtıma bağlı duran mavnaların az ilerisinde melül, mahzun bir adam vardı. Onun yanından geçerken, adam, sigaramdan sigarasını yakmak istedi. Durdum ve bu başlangıç enteresan bir muhavere halini aldı.

Bay Hasan Koper soruyordu: — Sen ne iş yaparsın? — Hiç! Eskiden limanda çalışırdım.

— Şimdi neye çalışmıyorsun? — At var, meydan yok, ondan! Evvelce, ecnebi vapurlarından mendil, çorap gibi şeyler alır, satardık.

Bay Hasan Koper büyük altından güldü, yan gözle bana baktı ve: — Bu açık gözlükten neden vazgeçtin? diye sordu.

Adam ne cevap verse beğenirsiniz? — Oralarmı hiç sorma. Hasan adlı birini, muhafaza müdürü yaptılar. Herif, Allahın belası! Elinden gelse, lodostan limana vuran martileri muayene edecek! Çaresiz boynumuzu büküp oturduk!

Ben, az daha küçük dilimi yutacaktım. Fakat Bay Hasan Koper o kadar bışkin bir tavır aldı ve farkında olmadan, yüzüne karşı, kendisine atıp tutan adamcağızı öyle yürekten teselli etti ki şaşım, kaldım!

Bu garib tesadüf, beni, muhafaza teşkilâtı memurları ile kaçakçılar arasında geçen mücadele safhaları üzerinde durdurdu. Hayatın ta kendisi olan, fakat bazen bir dramı, bazen bir komedi diyi andıra ve muhayyel hırsız-polis hikâyelerinden daha tatlı, daha meraklı bir cazibe taşıyan kaçakçılık vakalarını tesbit etmek hevesine kapıldım. Hattâ bu işe o kadar merak sardırıldım ki, ara sıra, memurların bile peşlerine düştüm, aralarına karıştım.

İşte, bu satırları bu merakın mahsulü olarak Son Posta okuyucularına sunuyorum.

Bir balon hikâyesi

Hikâyelere, yani kaçakçılık vak'alarının yazılmasına, işin tatlı tarafından başlıyorum: Bir balonun maceraları! Amma bu balon, içi gazla dolan ve havayı nesimide yükselen, yahud da bayramlarda çocukların şişirip şişirip öttürdükleri cinsten değildir!.. Bu balon, bir gemici tabiridir. Yani, vapurlar, rihtıma vanaşırken, bordaları harap olmasın, geminin dış boyaları bozulmasın diye, tekne ile rihtım arasına sıkıştırılan halat yuvarlağının adı.

Balonların büyüklüğü de gemisine göre. Kiminin kutru 15 santim olur, kiminin de bir metre. İşte, şimdi, okuyucularına eni, boyu arşınlık ve gövdesi tombul bir balonun marifetlerini söyleyeceğim:

Bir ecnebi şilebi limana girince, muhafaza teşkilâtı memurları, gemide araştırma yapıyorlar. Geminin baş tarafında bulunan balonu görüyor. Çok kullanılmış olduğuna nazaran, bir hayli zayıflaması icab eden balon, inadına

Vak'a kahramanı eşek ve sahibleri

toraman mı toraman, karnı şişkin mi, şişkin.

Muayene heyeti de her tarafı dolaşmış, kaçak eşya bulamamıştır. Artık, herkes gitmek üzeredir. Bu sırada, şilebin kamara pencerelerinden mütecessis bir baş görünüyor. Adam, muhafaza memuruna ve balonun bulunduğu yere şöyle bir bakıp, tekrar içeri çekiliyor. Az sonra, bu hareket tekrar ediliyor.

Şilebin baş güvertesinde halatlardan başka bir şey yok. Yalnız ara yerde köhne bir balon var. Fakat onun da şekli bir acayib: Ortası, gebe bir kadın karnı gibi...

Bu sırada, kamara penceresinde gözükken ve kaybolan baş, tekrar, zuhur edince meur şüpheleniyor. Deliğin başında fareyi bekleyen bir kedi gibi, doğruca balonu gözüne kestiriyor. Elile, onu, şöyle bir yoklayınca biraz fazla ağır buluyor. İyi amma, acaba içinde ne var? Çakı ile balonumuzun ucundan ufak bir delik açmak lâzım. O ne? Kırmızı bir bez parçası!

Muayene heyeti, hemen balonun başına toplanıyor. Memurların âmiri şu emri veriyor:

— Açın!

Bir de ne görülsün? İşte, size, yılbaşı hediyesi gibi, sürprizli bir liste: Bir kürk, ipekten balo tuvaletleri, krepe, damur roblar, kadın muşambaları, Romanya bluzları, 18 ayar Paris modeli altın bilezikler ve 1000 lira kıymetinde bir elmas kılıps ile 550 lira değerinde bir şövalyer yüzük.

Anlıyorsunuz ya, bu balon, sade çocukları değil, nice nice gelinlik kızları ve evli barklı kadınları sevindirecek cinsten!

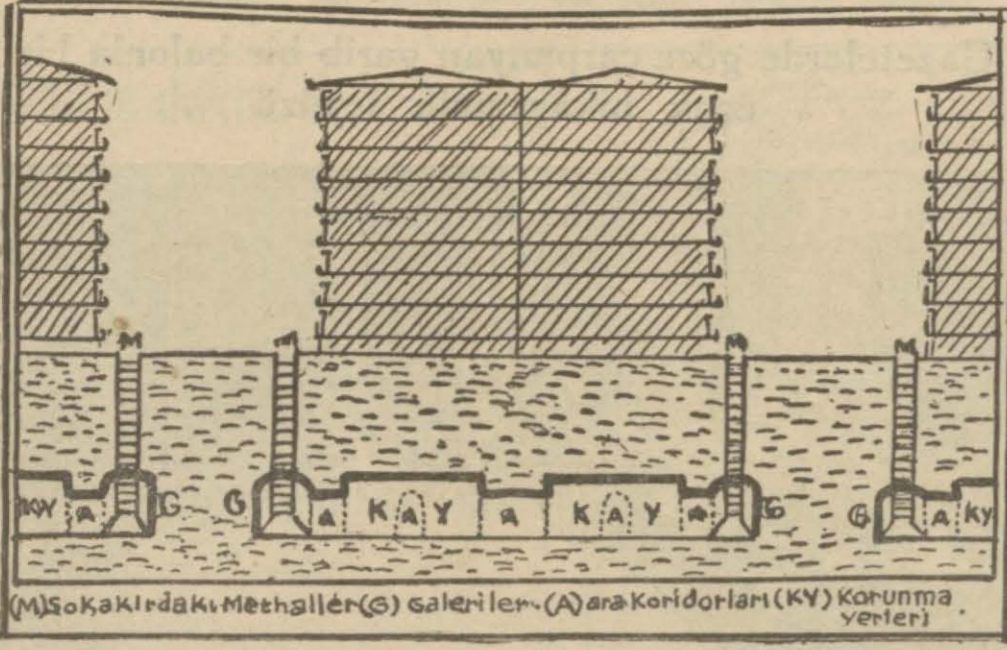
Eşegin inadçılığı nelere sebep olur?

Gelelim uzun kulaklı feylezofun macerasına:

Vakit akşam. Yer Bahk pazarı. Az ileride kıyafetini değiştirmiş bir memur dolaşiyor. Bu sırada kalabalık arasında eşekli bir adamcağız göründü. Fakat aksiliğe bakın ki uzun kulaklı feylezofun inadı üstünde. Ne ileri, ne geri bir adım atmıyor. Halbuki dar so-

(Devamı 12 nci sayfada)

Dünya cehennemi: BARSELONA

Barselonanın yeraltı sığınaklarını gösteren bir makta

(Baştarafı 8 inci sayfada)

müdafaa sistemi tesisine muvaffak olurlarsa. belki de haftalarla mukavemeti mümkün bulacaktır; bu, uzaktan ve hükümetçilerin Katalonyadaki ordularının şimdiki halini yakından görüp bilmeden kestirilemez. Fakat yazımızın mevzuu bu olmadığı için biz gene Barselona gibi büyük ve sık bir şehrin hava bombardmanlarına nasıl mukavemet edebildiği ve bu dünya cehenneminde iki milyona yakın bir insan kütlesinin nasıl yaşayabildiği keyfiyetine dönelim.

Filhakika insan zanneder ki bu kadar kesif bir nüfusa malik bir şehir her bir bombardmanda binlerce insan ve bina kurban vererek nihayet baştanbaşa bir mezaristan ve bir harabe olmuştur. Halbuki meselâ Barselonanın havagazi fabrikası ile havagazi depoları, harbin başlangıcındanberi, bunca düşman uçak taarruzlarına rağmen, sapaşğam duruyorlar. Kezalik elektrik fabrikası, her ne kadar bir iki isabet aldysa da işlemekten geri durmamıştır. Ancak şunu da acele bildirmeliyim ki Barselonanın hava müdafaa topçusu sayıca zayıftır; fakat düşman uçaklarını nişan almayı fevkalâde güçleştiren irtifalarda bırakmaya kâfi gelebilmiştir. Bundan şu netice çıkıyor ki, hava müdafaa topçusu sayıca pek fazla olmasa bile, gündüz ve, ışıkdak (projektor) tertibatı sayesinde de, gece düşman uçaklarını pek yüksek irtifalarda tutmaya kifayet edebilirler ve bu takdirde uçaklardan nişan alma keyfiyeti o kadar güçleşir ki atılan bombaların matlub hedeflere isabeti ancak pek tesadüfe bağlı kahr ve bundan en çok mutazarrır olan halk olur.

Barselona halkı bidayette, hava bombardmanlarının tesirinden korunmak için bodrumlara ve üstleri örtülü hendeklere sığınıyor ve neticede birçok insan yıkılan bina ve örtülerin enkazı altında kalarak ölüyor veya yaralanıyordu. Onun için bidayette insanca telefat ziyade idi. Fakat hükümet bir taraftan bomba emniyetli sığınaklar yaptırdığı gibi bodrumlara ve, bombalara karşı tam bir mukavemeti olmayan, örtülü hendeklere sığınmayı menettiği için insan zayıfta gittikçe azalmıştır.

Filvaki Barselona, şehirlerin hava bombardmanlarına karşı müdafaa için bugün yaşıyan bir misaldir. Burada bugün türlü sığınaklar yapılmış ve tecrübe edilmiş bulunmaktadır. Halkın en çok sevdiği ve içinde emniyet duyduğu sığınak sistemi, caddeler boyunca takriben her 70 metrede bir girit (medhal) den inilen ve sokağın üst yüzünden 15 metre derinlikte vücutte getirilen uzun galeriler olup bunlardan giden amudü küçük dehlizlerle evlerin altında kazılan ve tanzim ve imar edilen bomba emniyetli ve gaza karşı tamamilen kapalı asil sığınaklara girilir. Bu sığınaklar arasında da ayrıca yardımcı geçme dehlizleri vardır (krokkiye bakınız).

Kezalik şehrin muhtelif meydanlarında da birçok sığınak vücutte getirilmiştir. Ancak bunlar derinliklerde kazılmış olmayıp fakat üstleri muhtelif demirli beton, kum, çakıltaşı ve toprak takabaları ile muhafaza edilmiş olduğundan gene en büyük ve tavikli uçak bombardmanına karşı tam bir emniyeti haizdirler. Her bir sığınak umumiyetle 700 ilâ 7000 insan alabilir.

Evlerin dış duvarları boyunca da bir

çok demir beton sığınaklar vücutte getirilmiştir. Kezalik demir beton bloklarının muhtelif şekillerde terkbinden de sığınaklar yapılmıştır. Hülâsa bugün Barselonada 600.000-700.000 insanı yani şehrin göbeğindeki ve en çok hava taarruzuna maruz yerlerindeki hemen bütün nüfusu barındırarak kadar bomba ve gaz emniyetli sığınak vücutte getirilmiş bulunmaktadır; ve işte insanların Barselona cehenneminde yaşayabilmelerinin sır ve hikmeti bundadır. Bittabi, bütün sığınaklar ilk tıbbi yardım vasıtaları, kazma ve kürek gibi hafir aletleri, su, ziya ve helâ gibi lüzumlu şeylerle teçhiz edilmişlerdir. Sığınakların barındırabildikleri bu 6-700.000 insanı yalnız takriben yarısı bunlarda oturacak yer bulur ve mütebakisi ayakta durur.

Birincikânun ayında Barselonadan Londraya dönen bir İngiliz mühendisinin bu şehirde hava taarruzlarına karşı yapılan yeni tecrübeleri dair verdiği iki konferansta bildirdiği, her memlekete ve herkese faydalı ve lüzum birçok malûmat meyanında, makul sığınak tesisleri vesair lüzumlu tedbirler sebebile, Barselonada, son zamanlarda, hava bombardmanlarının artmasına rağmen insan zayıflığının son derece azaldığını ve halen bir adamın ölmesi için uçakların yarım ton infilâk maddeleri atmaları icab ettiğini söylemiştir.

Filvaki geçen Birincikânunun beşi ile onu arasında Barselonaya yapılan hava taarruzlarında şehre 455 bomba düşmesine karşı yalnız iki adam ölmüş, 10 kişi yaralanmış, 20 at telef olmuş ve bir yük otomobili harab olmuştu.

Sığınaklar sayesinde halk yalnız canını kurtarmıyor, aynı zamanda, mukavemet ve müdafaa için fevkalâde lüzumlu olan sinir ve maneviyatını da koruyabiliyor. Hülâsa büyük şehirlerin bir harbde hava taarruzlarına karşı müdafaa zamanın yalnız askerî değil, içtimai, siyasi ve iktisadi en mühim bir meselesi olup bunun da en yeni tecrübe mektebi Barselonadır ve buradaki hava müdafaaında başlıca iki vasıta müessir olmuştur: Hava müdafaa topu ile bomba ve gaz emniyetli sığınak.

İngilizlerin bilhassa Londranın hava müdafaaında fazla ehemmiyet verdikleri yere bağılı balon sisteminden gelecek bir yazınızda ayrıca bahsedeceğiz.

H. E. Erkillet

Bir amele arkadaşını demirle yaraladı

Bakırkövünde bez fabrikasında çalışan amelelerden Selim, evvelki gün aalarında çıkan bir münazaa neticesinde arkadaş Osmanın kafasına demirle vurmak suretile yaralamıştır. Yaralının müdavası yapılmış, suçlu yakalanarak takibata başlanmıştır.

Bir otobüs tramvaya çarptı

Şoför Ragıbın idaresindeki otobüs Sirkeci'den geçerken 41 numaralı Harbiye - Aksaray tramvayına çarpmıştır. Müsademe neticesinde otobüs ve tramvay hafifçe hasara uğramışsa da yolculara birşey olmamıştır.

İLAN

Mağazamızda müstahdem kâtibim Ali Uyuran'ın mağazamızla badema alakası kalmadığı müessesemizle münasebati olan müessesatın malumu olmak üzere ilân olunur.

Emin Arkayın

RADYO

Türkiye radyo difüzyon postaları

Ankara radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19.74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31.70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

ÇARŞAMBA — 25/1/39

12,30 Program, 12,35 Türk müziği - Pl. 13 Memleket saat ayarı, ajans, meteoroloji haberleri, 13,10-14 Müzik (Riyaseticümhur bandosu - şef: İhsan Küncer), 1 - Vagner - Nibelungen - Mars, 2 - Joh. Strauss - Frühlingsstimmen Walzer, 3 - Şubert - Rosa - munde - uvertür, 4 - Verdi - Aida - Opera, 5 - P. Lincke - On the Bosphorus - Türk entermezo, 18,30 Program, 18,35 Türk müziği (Saz eserleri ve şarkılardan mürekkep karışık program. Okuyanlar: Safiye Tokay, Tahsin Karakus, Çalanlar: Hakkı Derman, Eşref Kadri, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üfler, 19,05 Konuşma, 19,20 Türk müziği. (Peşrev ve şarkılar), 1 - Gazl Gray han - Hüzzam peşrevi, 2 - Medeni Aziz Efendi - Kerem eyle mestane kil bir nigâh, 3 - Arif Bey - Suznak şarkı - Pabusuna ermek üzere ey yâr, 4 - Arif Bey - Suznak şarkı - Çekme elemü derdini bu dehr, 5 - Civan - Muhayyer şarkı - Niçin mahşerde, Okuyan: Semahat Özdenes, Çalanlar: Refik Fersan, Fahre Fersan, Vecihe, 19,50 Konuşma (Mizah saati), 20,10 Türk müziği (Saz eserleri ve şarkılar) 1 - Refik Fersan - Şeddi arabân peşrevi, 2 - Refik Fersan - Nihavet saz semalsi, 3 - Sadettin Kaynak - Neveser şarkı - Hicranla harab oldu, 4 - Artaki - Nihavend şarkı - Koklasam saçlarını, 5 - Yesari Asım - Hüzzam şarkı - Ömrüm seni sevmekle nihayet, 6 - Falz Kapancı - Hüzzam şarkı - Büküm büküm sırma saçın, 7 - Refik Fersan - Saz semalsi. Okuyan: Mahmud Karama, Çalanlar: Refik, ve Fahre Fersan, Vecihe, 20,45 Ajans, meteoroloji haberleri ve ziraat borsası (flat), 21 Memleket saat ayarı, 21 Müzik (küçük orkestra - şef: Necib Aşkın), 1 - Czernik - Danseden kalbler - konser vals, 2 - Leopold - Çiğın yortusu, 3 - Brusselmans - Felenek raksı, 4 - Arno Naudorf - Arzu vals, 5 - Miroslav Shlik - İspanyol dansı, 6 - Karl Pödel - Viyana şarkısı, 7 - Felix Glassmer - Kirlangıçların vedası, 8 - Franz Lehar - Çocuk prens operetinden potpuri, 22 Esham, tahvilât, kamyolu - nukut borsası (flat), 22,10 Sinema sesi, 23 Müzik (Opera aryaları), 23,45-24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

Ankara borsası

Açılış-kapanış fiatları: 24 - 1 - 939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	6.92	5.9175
New-York	6.615	16.66
Paris	3.345	3.425
Milano	6.16	6.6575
Cenevre	28.575	28.6225
Amsterdam	68.46	68.43
Berlin	60.575	50.575
Brüksel	11.405	11.395
Atina	1.08	1.08
Sofya	1.5575	1.5675
Prag	4.3425	4.34
Madrid	5.92	5.9175
Varşova	23.975	23.9275
Budapeşte	25.0625	25.0575
Bükres	1.05	0.9025
Belgrad	2.825	2.8325
Yokohama	34.16	34.6475
Stokholm	30.475	30.625
Moskova	23.89	23.88

İSTİKRAZLAB

	Açılış	Kapanış
Türk borcu 1 peşin	—	—
" " " " " "	19.5	19.35
" " " " " "	—	—

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenicaşı)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATINA

Her nevî banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

Berlinde üç sene kalemi ile geçinen Türk kadını

(Baştarafı 9 uncu sayfada)

Meşhur olacağım... Eserlerim, yalnız Almanyada değil, cihanın dört tarafında çıkacak, kim bilir belki de nobel mükâfatı!

Kapıma vuruluyor!.. Yoksa kim bilir dsha ne tatlı hülyalar kuracağım:

— Giriniz!..

Oda komşularım

Sarışu bir baş.. güzel ince bir yüz...

— Affedersiniz... Acaba biraz şekeri nüz var mı?.. Kahve içeceğim, dükkânlar kapanmış...Alamadım...

— Buyurunuz!..

Kadının uzattığı çukur tabağın içine şeker koyuyorum. Teşekkür ediyorum ve teşekkür ettikten sonra soruyor:

— Ecnebisiniz değil mi?

— Evet!.. Türküm,

— Nezaketinizden belli...

Parmağile odamın sağ duvarını işaret ediyorum:

— Burada bir ejderha oturuyor. Kaç aydır beraberiz. Şimdi şeker istemeğe gittim, cevap bile vermeden kapısını yüzüme örttü...

Gülüyorum.

— Belki şekeri yoktur, diyorum.

— Hayır, hayır diyor vardır, fakat hâşşin biri, hem de öyle pis, öyle dedikoducu bir şey ki...

Garib bir pansiyona düşmüşüm... Talebelik hayatında bile bu kadar antika sına tesadüf etmemiştim.

Berlinde ilk sabah

Gece saat on ikiyi geçti. Pansiyonda ses sâda yok. Sağ odadakiler müstesna herkes dışarı çıktı, onlar da dokuza kadar radyo çaldılar, uyudular. Benim gözüme uyku girmiyor. Odam tramvay yolunun üstünde, gürlütlü de beni pek rahatsız ediyor. İstanbulun, Kadıköyünün Mühürdarından çıkıp ta Berlinin en işlek caddelerinin birinin üstündeki oda da, hem de benim vaziyetimde bir insanın uyuması biraz güç.

Akşam yemek te yemedim. Bir kahvaltı ile yatım, pek acıktım, mutfağa gidip bir kahvaltı pişirerek bir şey yemek için ortalığın ağarmasını bekliyorum.

Nihayet sabahın ilk ışıkları perdelerime içeri dolmağa başladı. Sokağın ışığı odama girsin diye jalozileri kapamamıştım.

Yerimden fırlıyorum. Ayaklarımın ucuna basarak mutfağa gidiyorum. Odamı; mutfağı kullanmak şartile kiraledim. Biraz sonra kahvemle odaya giriyorum. Kahvem içmeğe başlarken koridorda gürlütlü başlıyor. Hızlı hızlı yürümelekler, hıçkırıklar, telâşlar... Hiç bir Aiman pansiyonunda mutad olmayan bu hal nazarı dikkatini celbediyor. İçime gelen ürkeklikle kapımı kilidliyorum. Dışarıda bir müddet sükût oluyor.Sonra telâşla bir takım kapılar açılıp kapanıyor, nihayet benim kapıma vurulmağa başlıyor!

— Ne istiyorsunuz?

— Açınız.. açınız rica ederim.

— Ne var?..

— Çok müdhîş bir şey... Açınız rica ederim. Bana yardım ediniz!

— Ne var?..

Komik bir facia taslağı

Üstüme bir rob dö şambr alıyor, kapımı açıyor. Kapımın önünde komşularımın kızıl kumral saçlısı var.

— Çok müdhîş bir şey diyor. Arkadaşım Dois intihar etti!..

— İntihar mı etti?

Ay yüreğime inecek!..

— Evet... Bu akşam barda sevgilisi küçük İngiliz boksör Villiyi bir başka kadınla gördü, kavga etti, onu aldım, perişan bir halde buraya getirdim. Yalnız eve gitmesin diye kendim yatağıma yattım, onu sezlonga yatırdım. İçim bir parça geçti, geçmedi, birdenbire yatağında inlemekte olduğunu işittim, lâmbayı yaktım, bir de ne göreyim, iki bileğini kesmiş kanlar içinde yatıyor: «Ölüyorum, git bana Villiyi bul» diyor... Ben doktora telefon edeceğim, şaşırđım, rica ederim bana yardım ediniz.

Vücudüm heyecandan titremeğe başladı. Hay ayaklarım kırılıysaydı da şu pansiyonun merdivenlerinden yukarı çıkamaz olaydım... Şu dakikada muharrirliğe de, edebiyata da, göhrete de lânet ediyorum.

Kız; benim itirazıma bakmadan, kolundan tuttu, tam odamın karşısındaki odaya girdik... Sarışın, ince güzel bir kız yatağın içinde upuzun yatıyor... Bütün yolunduktan sonra bir kaleme çizilmiş incecik kaşlarının altındaki çocuk bakışları mavi gözleri korkudan büyümüş: «Ölüyorum» diye inliyor. Yanına yaklaştık Mademki kanı akıyor, doktor gelinceye kadar üstüne bir pamuk filân kapıyalım durdurmağa çabalyalım diye düşünüyordum. Yorganın altındaki kollarını dışarıya çektim... Ve o zaman gülmek için kendimi zor zaptettim. Küçük sarışın kızım iki bileğinde bir jiletle yapılmış olmasın pek muhtemel olan iki çizik vardı. Ve bu çiziklerin arasında da hafif bir kan görünüyordu. Fakat galiba şimdiden durmuştu. Odamdan tentirdiyot getirdim, pamuk getirdim. Münteherin (!) kollarını sardık. O hâlâ: «Villiyi çağırın ölüyorum» diyordu. Bu küçük tırnak yaralarından ölmeyeceğini kendisine anlatmam rından ölmeyeceğini kendisine anlatmam ve arkadaşına gidip bir doktor değil, Villiyi bulmasını söyledim. O gelinceye kadar intihar eden genç kızın yattığı sezlongun yanında oturdum.

O hem ağlıyor, hem de ilk defa gözüme düğü bana derdlerini anlatıyordu.

Onu ne kadar seviyordum. Hayatta ondan başka kimsesi yoktu. Yalnız o ihtiyar saatçî... Ne yapısın işsizlik bul.. Altı aydır iş bulamıyor. Kendisi daha evvelden mankenmiş!.. İhtiyar saatçî bir baba gibi kendisine bakiyormuş. Fakat Villi istese ihtiyar saatçiyi de bırakır ve açta kalmaya razı olur. Villiyi seviyor... Onu istiyor. Halbuki Villi bütün boksörler gibi vefasız... Bu akşam onu barda içti. Renç (!!) bir kadınla beraber görmüş... Artık yaşamak istemiyor... Fakat ölmeden evvel...

Villi gelinceye kadar odada ne bulduysa bileklerine sarılmasını istiyor... Yarımın müdhîş olduğunu vefasız görüp anlamah!..

Merdivenlerde ayak sesleri... Kapıyı anahtar sokuluyor.. İki ayak sesi, biri erkek, biri kadın, kapı açılıyor.

— Önde kızıl saçlı kız, arkada... — Doris.

— Villiy.

— Ne yaptın.. Benim küçük budalamı. Seni ne kadar sevdiğimi bilmiyor mu sun?

Hıçkırık sesleri. Kısa boylu, geniş omuzlu her boksör gibi yassı burunlu, sevimli bir İngiliz genci sezlonga yaklaşıırken ben kapıya doğru gidiyorum.

— Ölmek istiyorum, ölmek istiyorum. Hıçkırıklar... Ben dışarı çıkıyorum.

Bir nasihat "Erkeklerle inanmal.."

Oda kapımdan içeri girdikten sonra kapıyı kapamak için döndüğüm zaman büyük bir hayretle kapının önünde kızıl saçlı kıyı görüyordum.

— Ah diyor, kahve içiyordunuz galiba?..

— Evet diyorum... Amma soğumustum her halde...

— Bu kadar heyecandan sonra doğrusu bir kahve de hiç fena olmaz!

— Buyurunuz, beraber içelim, diyorum.

— Nasıl olur, diyerek ortadaki masaya benden evvel yaklaşıyor:

— Bu küçük Doris deli diyor!.. İnsan hiç bir zaman bir erkek için hayatını feda eder mi?.. Çılgın gibi seviyor onu, kendisini mütemadiyen aldatıyor, her görüşünde de böyle bir sahne oluyor. Ben de bir zamanlar birini seviyordum. Bir kahvede garsonların şefi idi. Bir otomobil kazası geçirdim. Üç ay hastanede yatarken, çıktığım zaman onun kendi kahvehanelerinde sigara satan bir kızla evlendiğini gördüm... Anlıyor musunuz?.. Erkeklerle inan olmaz...

Ortalık âdetâ ağarmış... Tanımadığım bu kadınla karşı karşıya kahve içiyordum. Yoksa rahat evimi bırakıp böyle şarhlarla yaşamağa ne lüzum ve ne hacet vardı? Elbet muvaffak olacağım.

Bir mücadele hayatı!.. Acaba yazıları mı satabilecek miyim? Yoksa rahat evimi bırakıp böyle şarhlarla yaşamağa ne lüzum ve ne hacet vardı?

Elbet muvaffak olacağım.

Suad Deris

İspanyol meselesi nazik bir safhaya girdi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İspanya meselesi İspanya lehine tezahüratta bulunan halk, silâh sevkîyatına başlaması ve konan ambargonun kaldırılması hükümetten istemiştir.

İngiltere ve Fransanın vaziyetleri

Londra, 24 (A.A.) — Alman D. N. B. ajansı bildiriyor: İngiliz siyasi mehafilinde beyan olunduğuna göre Fransız ve İngiliz hükümetleri birkaç gündür bu iki hükümetin İspanya meselesinde takib edecekleri yeni hatta hareketi etrafında müzakerelerde bulunmaktadırlar.

Bazı İngiliz mehafilinde kaydoluncuna göre, Barselonanın sukutu, İspanya harbinin sonu demek olmamakla beraber, Çemberlayın önüne bir sürü meseleler çıkaracaktır.

Kont Ciano Berline gidiyor

Paris, 24 (A.A.) — Le Journal, Berlinde istihbar ediyor:

Alman mehafilinde Kont Ciano'nun 28 İkincikanunda Berline gelmesine intizar edilmektedir. Mumailey, Şarkı Avrupa ile Akdeniz ve İspanyanın vaziyeti hakkında Hitler ve Von Ribentrop ile görüşmektedir.

Hitlerin 30 İkincikanunda Reichtag'da irad ettiği nutukta Almanyanın İtalyan metalibati karşısındaki hissiyatının mahiyeti ve Fransanın cümhuriyetçi İspanyollar lehine bir müdahalede bulunması ihtimali hakkında uzun uzadıya izahat vereceği beyan edilmektedir.

Göring Şubat bîdayetinde Romaya ve müteakiben Trablusgarbe gideceği söylenmektedir.

Londrada endişeler

Londra 24 (A.A.) — İngiliz gazeteleri, müteakibinden ziyade verdikleri haberlerde, enternasyonal vaziyetin inkişafı üzerinde gittikçe artan endişelerine tercüman olmaktadır.

Times gazetesinin Berlin muhabiri diyor ki:

Bir taraftan doktor Şahtın, diğer taraftan da yizbaş Wiedemann'ın uzaklaştırmaları, nasyonal sosyalist partisinin haricî politikasına frenlik yapmakta olan mehafillerin intirad halinde kalmaları demektir. Vakıta Mareşal Göring de Almanyanın ekonomik ve malî vaziyeti hakkında haberlere maliktir. Fakat Eylül'den beri Mareşal Göring işlerin idaresinde gittikçe ehemmiyeti azalan bir iştirak hissesine malik bulunuyor. Alman diplomasinin bugün tam surette kontrol eden Von Ribentrop'tur.

Almanyanın yeni faaliyeti

Times, şu neticeye varıyor: Almanyanın haricî politikada büyük bir faaliyetini beklemek lâzımdır. Bu faaliyetin farkta mı veyahud garbda mı daha ziyade kendisini göstereceği şimdiden söylenemez, vakit daha erkendir. Fakat her halde Şarkı Avrupa daha az mukavemet gösterecek bir hat teşkil eylemektedir.

Fransızlara göre

Paris, 24 (A.A.) — Temps gazetesi, «Fransız menfaatleri» başlığı altında yazdığı bir makalede İspanyol meselesini tetkik ederek diyor ki:

«İtalyan müdahalesi bizde ne kadar acı ve elem uyandırursa uyandırın, ademi müdahale siyasetinden ayrılmak Fransa için hiç te muvafık olmayacaktır. Hususile ki İngiltere ademi müdahaleye sâdik kaldığını ilân edip durmaktadır.»

«Justice» gazetesinde Frossard diyor ki:

Ben, milli gurur politikası dolayısıyla Pirene hududunun açılmasını istiyorum. İspanyol cümhuriyetçilerine mühim bir yardımda bulunmamız güç ise, bunları demir ve ateşle mağlûb ederek bilâhare ortadan kaldırmak istiyenlere iştirak eden gibi gözükmekliğimiz de ahlâk bakımından bizim için imkânsızdır.

Eden'in nutku

Coventry (Warwickshire), 24 (A.A.) — Eden, bir nutuk söyleyerek Çemberlayın Franko ordularının İtalyan harab malzemesi ile Barselonaya yaklaşmakta olduğu sırada İtalyaya karşı takib etmekte olduğu siyaseti tenkid etmiştir.

Mumailey, İngiltere ile Fransanın menfaatlerini muhafaza hususunda azınâ kârane hareket etmelerinin sulh davasına çok faydalı bir yardım teşkil edeceğini söylemiştir.

Hatib, bundan sonra Fransa ile İngil-

terenin İspanyaya müteallik olan hayati menfaatlerini tadad etmiştir:

İspanyanın siyasi istiklâline ve mülki tamamîyetine riayet edilmek icab eder ve hiçbir ecnebi devlet, mukadderatını tayin etmeğe karar verdiği sırada İspanya üzerinde herhangi bir tazyik icra etmemelidir.

Bir Alman gazetesi ne diyor?

Berlin, 24 (A.A.) — Korrespondans Diplomatik, İtalyanın Majork adasını elde bulundurmak ve Almanyanın da Kanarya adalarını tahkim etmek istediğine dair Fransız matbuatının neşriyatını şiddetle tenkid ederek diyor ki:

Gerek İtalya gerek Almanya İspanyada ne toprak bakımından ne de askerî bakımından hiçbir menfaat gözetmediklerini mükerrer defalar ilân ettiler. Binsenaleyh bazı Fransız gazetelerinin bazı İspanyol topraklarını ve meselâ Minorca adasını İspanyol Fasının Fransa tarafından işgalini teklif etmelerine hayret edilir. Şunu da ilâve edelim ki böyle teklifler tehlikelidir de...

Harb vaziyeti

Londra 24 (Hususî) — Barselon'un anahtar sayılan ve mühim bir askerî mevki olan Manresa'nın, bugün öğleden sonra Frankistler tarafından işgal edildiği bildirilmektedir.

Barselon'un bombardımanı

Barselon'dan yalnız 15 kilometre uzakta bulunan Frankist kıt'aları, bugün ilk defa olarak şehri karadan bombardıman etmişlerdir. Elektrik santrali çalışmadığından dolayı şehir karanlık içindedir. Üç gündünlük ekme tevziati yapılmamıştır.

Şehir, 1936 senesinde Madridin yavaş yavaş olduğu ızırablı saatleri yaşamaktadır. Şehrin manzarası, her an değişmektedir. Muttarid surette yapılmakta olan hava hücumlarından başka Frankistlerin bilhassa sahil boyunca Garifa'ya doğru ilerlemeleri, bu ızırabı artırmaktadır. Sokaklarda hal-kin asabiyet ve helecami hissedilmektedir. Şimşel yolunda, kaçanları taşıyan araba kabileleri görülmektedir.

Hükümet, şehirde kalacağını ilân etmiş ise de muhtelif nezaretler, ahvalın icabına göre hareket etmek üzere hazırlık yapmaktadırlar.

Hücum kıtaatı, Cite'nin Franko taraftarı «beşinci kolu» nun muhtemel bir hareketine mâni olmak için cad-deleri nezaret altında bulundurmaktadır.

Hissedilen bütün endişelere rağmen, şehirde sükûnet vardır. Cümhuriyetçiler, ric'at emrinden sonra, şimdi işgal etmekte oldukları hatlara çekilmişlerdir. Ve bu hatları düşmanın ileri hareketine nevidane mukavemet etmek üzere tahkim etmektedirler.

Kat'i safha

Lerida 24 (A.A.) — Nasyonalistlerin Katalonyadaki ileri yürüyüşleri bugün kat'i bir safhaya girmiştir.

Navarre ordusu, Katalonyanın başlıca müdafaa hattını teşkil eden Lobregat'ı geçerek Cardones nehrine varmıştır.

Perpignan 24 (A.A.) — Mültecilerin tehacümü ihtimaline binaen seygar muhafızlarla jandarma kıtaatı mevcudü takviye edilmiştir. Maamafih şimdikiye kadar böyle bir tehacüm vâki olmamıştır.

Barselon önünde

Gelida 24 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor:

Nasyonalistlerin saat 10 da Barselona bir buçuk kilometre mesafeye vardıkları resmen teyid edilmektedir.

İzmitte şarab sarfiyatı arttı

İzmitte bu sene geçen seneye nisbetle 17 bin kilo fazla şarab içilmiştir. Şehrimizde mevcut şarabhaneler her zaman dolu olarak görülmektedir. Son zamanlarda sofralar bilhassa çok rağbet görmektedir.

Eğitmenlere puluk tevzi edildi

Ziraat Vekâleti Arifîye köy eğitim kursundan mezun olan 200 eğitime 98 puluk tevzi etmiştir. Bu puluklar eğitmenlere verilmektedir.

Dün Beyoğlunda bir müessesede araştırma yapıldı, evrak toplandı

Stüdyo müdürü Mustafa

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Dün öğleden sonra İstanbul Müddeiumumi Hikmet Onat, Emniyet Müdürü Sadreddin Aka, beraberlerinde, Müddeiumumilik başmuavini ve Emniyet Müdürlüğünden bir, iki memurla birlikte Kemal film idarehanesine gitmişler ve 5 saat kadar meşgul olmuşlardır.

Arama neticesinde müessesenin bazı evrakı alınmış ve bir sandık içerisine konularak Emniyet Müdürlüğüne nakledilmiştir.

Bu arama, Müddeiumumilik ve Emniyet Müdürlüğüne Ankaradan gelen bir iş'ar üzerine yapılmıştır.

Hâdisenin mahiyeti tetkikat neticesinde tavazzuh edecektir.

Dün, bu vak'a münasebetle kendisiyle görüşen bir muharririmize, Müddeiumumî Hikmet Onat:

«Kemal film idarehanesinde bir arama yaptık. Elde ettiğimiz bazı evrakı müsadere ettik. Hâdisenin mahiyeti, bunlar üzerinde yapılacak tetkikat neticesinde anlaşılabilir» demiştir.

Stüdyonun müdürü Mustafa da, bu aramanın sebebinin anıyamadığını söylemektedir. Muharririmize:

«Müessesemizin 20 senelik bütün muhabere ve diğer evrakı müsadere olundu. Sebebinin biz de anıyamadık. Bu müessese daima şeref ve namusile iş görmüştür. Kendimizden em ufak bir şüphemiz yoktur» demiştir.

Tevfik Rüştü Aras dün akşam Londraya hareket etti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Percy Loren ile görüşmüştür. İki diplomat arasındaki hasbihal çok samimi olmuş ve İngiliz sefiri Rüştü Arasa yeni vazifesinde muvaffakiyet temenni etmiştir.

Sefirin temennilerine mukabelede bulunan Rüştü Aras, Sir Percy Lorenin Romadaki yeni vazifesine telmihen:

«Ben de size muvaffakiyet temenni ederim. Romadaki başarılarınızın, bizi de sizin kadar memnun edeceğimden emin olabilirsiniz» demiştir.

Rüştü Aras, kendisine iyi yolculuk temenni eden gazetecilere de, Londraya tayininden dolayı çok memnun olduğunu söylemiş ve bilâhare yanında bulunan İngiliz sefirine dönerek, memnuniyetini sefirine de tekrarlamıştır.

Diğer taraftan Romaya tayini bildirilmiş olan Türkiyenin ve Türklüğün samimi dostu Sir Percy Lorenin Nisan ayında memleketimizden ayrılacağı anlaşılmıştır.

Yeni sefir, Sir Hughe Knachibull Hughessen, daha evvel sefaret kâtibi olarak memleketimizde bulunmuştur. Sir Hughessen, İngilterenin mümtaz diplomatlarından biri ve memleketimizin dostudur.

Kandıradaki sinema

Kandıra kazasında yeni bir sinema açılmıştır.

Değirmenderede turfanda mandalina Değirmenderede köyünde turfanda mandalina yetiştirilmiş ve tanesi 3 kuruştan piyasada satılmıştır.

Bütün yurddaşları üzecek garib bir haber

(Baştarafı 1 inci sayfada)

«Arkadaşlar, size hiç hoşunuza gitmeyecek ve belki de üzecek bir haber vermek vazifesile mükellefim. Gayet kuvvetli bir mebdan istihbar ettik ki «İmpeks» adında bir şirket İngilterede bazı müesseselere müracaat etmiş ve kendisine yüzde 4 veya 6 komisyon verildiği takdirde Türkiye ile yapılacak işlerin o müesseselere verilmesini temin edeceklerini söylemiştir. Bu haber tabii nazarı dikkatimizi celbetti. Derhal hükümetin ve malî müesseselerimizin İngilterede açılmış olan krediyi istimalı yolunda ne gibi teşebbüsleri varsa bu işin mahiyeti meydana çıkıncıya kadar hepsini durdurduk. Aynı zamanda İngiltere hükümetine bu şirketi tanımadığımızı ve bu şirketin hükümetle asla alakası olmadığını duyurduk ve keyfiyeti bu kanalla bütün ticarî müesseselere haber vermeğe teşebbüs ettik. İngilterede bu hareketi yapanlar ihtimal ki kendilerine fazla kıymet ve ehemmiyet vermiş olmaları için yanlış bir temsil sıfatı takınmışlardır. Aldığımız habere göre bazı resmî daire ve müesseseler memurlarının şirketlerine dahil olduklarını iddia etmişlerdir. Bu isim evvelâ bize ecnebi bir şirket ismi gibi geldi. İthalât ve ihracat veya büyük bir isim hülâsası olarak telâkki ettik. Hariciyemiz üç gündünlük bu meselenin mahiyetini İngiltereden anlamağa çalıştı. Bu sabah öğrendik ki şirket İstanbuldadır. «İmpeks Limited» nanını taşımaktadır. Üç ay evvel kurulmuştur. Adliyemiz işe vaziyet etmiş ve İktisad Vekâleti faaliyete geçmiştir. Tahkikat iki cepheden yürüyor. Elde edilecek netice bütün sarahatle umumî heyetinize arz edilecektir. Müteşebbisleri hakkında icab eden kanunî muamelelerin ehemmiyetle tatbik ve ifa olunacağına em'in olabilirsiniz.»

Başvekilin bu beyanını umumî heyetin tasvib sadalarile karşılandı.

Hilâfet meselesi hakkında Hariciye Vekilinin beyanâtı

Başvekilin bu beyanâtından sonra Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu söz alarak 10-15 gün zarfında cereyan eden haricî ve siyasi ahval ve vekayî hakkında beyanatta bulduktan sonra bu hadiset

ve vekayiden hilâfet meselesi üzerinde tevakkuf ederek şu izahatı vermışlerdir: Son gelen haberler gösteriyor ki tam manasile bir hilâfet ilân edilmiş değildir. Mesele kral Faruğ'un bizzat imamlığını yaptığı bir namazdan sonra camide bulunanlar tarafından bir islâm halifesi gibi karşılanması ve alkışlanmasıdır. Cemaat içinde İmam Yahyanın ve İbnissuudun çocukları ve beş yüzden fazla za-bit mevcut imiş.

Türkiye cümhuriyetçi ve lâyük bir devlettir ve lâyük ve cümhuriyetçi kalacaktır. Onun için diğer devletlerin de lâyük ve cümhuriyetçi olmaları arzu etmemizi herkesin tabii görmesi lâzımdır. Gene bunun kadar tabii bir cihat vardır ki o da bizim gerek cümhuriyetçiliği ve gerek lâyükliği her devletin dahilî bir işi telâkki etmemizdir. Onun için hududlarımız harcindeki topraklardaki devlet ve hükümet şekilleri ve bu şekiller içinde dinin yer alması veya ayırt edilmesi bizi asla alâkadar etmez.

Bizi alâkadar eden cihat haricî, siyasi, iktisadi münasebatımızdır ki bu noktadan Mısırın genç hükümdarının ve Mısır halkının candan ve samimi dostuyuz. Cümhuriyet hükümetimizin bu iş ve Mısır hükümdarı hakkında müteakibin söyledikten sonra hilâfet müessesesi hakkındaki düşüncemizi ilâve etmeliyiz.

Bize göre hilâfet müessesesi modası geçmiş, ihtiyar ve herhalde zarar kârmadan çok fazla bir korkuluktur ki bulunacağı yere dünyasumul bir husumet celbeder, hattâ islâm devletleri arasında da hi istirkap ve nifak tohumları saçar.

Eğer Mısırda başlayan bu hareket bir gün emri vaki olursa haricîyemizdeki mevcut malûmata nazaran, kısa veya uzun fasıllarla aynı emri vaki bazı islâm devletleri tarafından da tekrar edilecektir ki bu hal islâm devletlerini birbirinden uzaklaştıracak ve islâm milletleri arasına yeni bir nifak sokacaktır.

Bu işte lâyük ve cümhuriyetçi Türk devletine düşen tek vazife bu hazin âkıbet üstüne alâkadarlarını dikkatini celbetmektir.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Bu işte lâyük ve cümhuriyetçi Türk devletine düşen tek vazife bu hazin âkıbet üstüne alâkadarlarını dikkatini celbetmektir.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyetçe tamamen tasvib olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Suriyede Dr. Şehbender vaziyete hâkim...

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Suriye ahvaline gelince, burada vaziyet nezaket ve ciddiyetini muhafaza etmektedir. Şam hükümeti, fiilen buhran halindedir. Cemil Bey tarafından takib edilen siyasetin kat'i bir muvaffakiyetsizliğe uğramış bulunması, muhalefetin fevkalâde kuvvetlenmesine sebep olmuş ve gerek hükümet, gerek Vatani kütlesi içinde bir takım istifalar başgöstermiştir. Bütün gençlik ve bilhassa mekteb gençliği ile küçük burjuva kütlesi heyecanlı muhafaza ediyor ve muhalefet reisi Abdurrahman Şehbenderin etrafında toplanmış bulunuyor. Muhalefet ile hükümet fırkası arasında da millî vahdet yapmak bakımından bağlanan bağlar üç gün devam edip kopmaktadır. Üç ay müddetle iki fırka arasında üç gün evvel aktedilmiş olan mütareke bugün fiilen münfesh gibidir. Hükümet azaları arasında mevcut olan ihtilâflar ve bazı zatların istifa eylemiş bulunmaları üzerine fiilen bir hükümet buhranı meydana çıkmış olması yeniden Abdurrahman Şehbender ile hükümet arasında bir münakaşanın açılmasını intaç etti. Vaziyetin fevkalâde nezaketi hasebîle bir takım nüfuzlu zatlar Abdurrahman Şehbenderden grev ve nümayişlerin tevkifini rica etmişler, o da bunları durdurmuştur. Şimdi, hükümeti takviye ve muhtelif fikirler arasında bir vahdet tesisi için hararetli bir faaliyeti sarfediliyor. Şu dakikada Abdurrahman Şehbender vaziyete hâkim görünüyor.

Suriye ahvaline gelince, burada vaziyet nezaket ve ciddiyetini muhafaza etmektedir. Şam hükümeti, fiilen buhran halindedir. Cemil Bey tarafından takib edilen siyasetin kat'i bir muvaffakiyetsizliğe uğramış bulunması, muhalefetin fevkalâde kuvvetlenmesine sebep olmuş ve gerek hükümet, gerek Vatani kütlesi içinde bir takım istifalar başgöstermiştir. Bütün gençlik ve bilhassa mekteb gençliği ile küçük burjuva kütlesi heyecanlı muhafaza ediyor ve muhalefet reisi Abdurrahman Şehbenderin etrafında toplanmış bulunuyor. Muhalefet ile hükümet fırkası arasında da millî vahdet yapmak bakımından bağlanan bağlar üç gün devam edip kopmaktadır. Üç ay müddetle iki fırka arasında üç gün evvel aktedilmiş olan mütareke bugün fiilen münfesh gibidir. Hükümet azaları arasında mevcut olan ihtilâflar ve bazı zatların istifa eylemiş bulunmaları üzerine fiilen bir hükümet buhranı meydana çıkmış olması yeniden Abdurrahman Şehbender ile hükümet arasında bir münakaşanın açılmasını intaç etti. Vaziyetin fevkalâde nezaketi hasebîle bir takım nüfuzlu zatlar Abdurrahman Şehbenderden grev ve nümayişlerin tevkifini rica etmişler, o da bunları durdurmuştur. Şimdi, hükümeti takviye ve muhtelif fikirler arasında bir vahdet tesisi için hararetli bir faaliyeti sarfediliyor. Şu dakikada Abdurrahman Şehbender vaziyete hâkim görünüyor.

Suriye ahvaline gelince, burada vaziyet nezaket ve ciddiyetini muhafaza etmektedir. Şam hükümeti, fiilen buhran halindedir. Cemil Bey tarafından takib edilen siyasetin kat'i bir muvaffakiyetsizliğe uğramış bulunması, muhalefetin fevkalâde kuvvetlenmesine sebep olmuş ve gerek hükümet, gerek Vatani kütlesi içinde bir takım istifalar başgöstermiştir. Bütün gençlik ve bilhassa mekteb gençliği ile küçük burjuva kütlesi heyecanlı muhafaza ediyor ve muhalefet reisi Abdurrahman Şehbenderin etrafında toplanmış bulunuyor. Muhalefet ile hükümet fırkası arasında da millî vahdet yapmak bakımından bağlanan bağlar üç gün devam edip kopmaktadır. Üç ay müddetle iki fırka arasında üç gün evvel aktedilmiş olan mütareke bugün fiilen münfesh gibidir. Hükümet azaları arasında mevcut olan ihtilâflar ve bazı zatların istifa eylemiş bulunmaları üzerine fiilen bir hükümet buhranı meydana çıkmış olması yeniden Abdurrahman Şehbender ile hükümet arasında bir münakaşanın açılmasını intaç etti. Vaziyetin fevkalâde nezaketi hasebîle bir takım nüfuzlu zatlar Abdurrahman Şehbenderden grev ve nümayişlerin tevkifini rica etmişler, o da bunları durdurmuştur. Şimdi, hükümeti takviye ve muhtelif fikirler arasında bir vahdet tesisi için hararetli bir faaliyeti sarfediliyor. Şu dakikada Abdurrahman Şehbender vaziyete hâkim görünüyor.

Suriye ahvaline gelince, burada vaziyet nezaket ve ciddiyetini muhafaza etmektedir. Şam hükümeti, fiilen buhran halindedir. Cemil Bey tarafından takib edilen siyasetin kat'i bir muvaffakiyetsizliğe uğramış bulunması, muhalefetin fevkalâde kuvvetlenmesine sebep olmuş ve gerek hükümet, gerek Vatani kütlesi içinde bir takım istifalar başgöstermiştir. Bütün gençlik ve bilhassa mekteb gençliği ile küçük burjuva kütlesi heyecanlı muhafaza ediyor ve muhalefet reisi Abdurrahman Şehbenderin etrafında toplanmış bulunuyor. Muhalefet ile hükümet fırkası arasında da millî vahdet yapmak bakımından bağlanan bağlar üç gün devam edip kopmaktadır. Üç ay müddetle iki fırka arasında üç gün evvel aktedilmiş olan mütareke bugün fiilen münfesh gibidir. Hükümet azaları arasında mevcut olan ihtilâflar ve bazı zatların istifa eylemiş bulunmaları üzerine fiilen bir hükümet buhranı meydana çıkmış olması yeniden Abdurrahman Şehbender ile hükümet arasında bir münakaşanın açılmasını intaç etti. Vaziyetin fevkalâde nezaketi hasebîle bir takım nüfuzlu zatlar Abdurrahman Şehbenderden grev ve nümayişlerin tevkifini rica etmişler, o da bunları durdurmuştur. Şimdi, hükümeti takviye ve muhtelif fikirler arasında bir vahdet tesisi için hararetli bir faaliyeti sarfediliyor. Şu dakikada Abdurrahman Şehbender vaziyete hâkim görünüyor.

Suriye ahvaline gelince, burada vaziyet nezaket ve ciddiyetini muhafaza etmektedir. Şam hükümeti, fiilen buhran halindedir. Cemil Bey tarafından takib edilen siyasetin kat'i bir muvaffakiyetsizliğe uğramış bulunması, muhalefetin fevkalâde kuvvetlenmesine sebep olmuş ve gerek hükümet, gerek Vatani kütlesi içinde bir takım istifalar başgöstermiştir. Bütün gençlik ve bilhassa mekteb gençliği ile küçük burjuva kütlesi heyecanlı muhafaza ediyor ve muhalefet reisi Abdurrahman Şehbenderin etrafında toplanmış bulunuyor. Muhalefet ile hükümet fırkası arasında da millî vahdet yapmak bakımından bağlanan bağlar üç gün devam edip kopmaktadır. Üç ay müddetle iki fırka arasında üç gün evvel aktedilmiş olan mütareke bugün fiilen münfesh gibidir. Hükümet azaları arasında mevcut olan ihtilâflar ve bazı zatların istifa eylemiş bulunmaları üzerine fiilen bir hükümet buhranı meydana çıkmış olması yeniden Abdurrahman Şehbender ile hükümet arasında bir münakaşanın açılmasını intaç etti. Vaziyetin fevkalâde nezaketi hasebîle bir takım nüfuzlu zatlar Abdurrahman Şehbenderden grev ve nümayişlerin tevkifini rica etmişler, o da bunları durdurmuştur. Şimdi, hükümeti takviye ve muhtelif fikirler arasında bir vahdet tesisi için hararetli bir faaliyeti sarfediliyor. Şu dakikada Abdurrahman Şehbender vaziyete hâkim görünüyor.

Suriye ahvaline gelince, burada vaziyet nezaket ve ciddiyetini muhafaza etmektedir. Şam hükümeti, fiilen buhran halindedir. Cemil Bey tarafından takib edilen siyasetin kat'i bir muvaffakiyetsizliğe uğramış bulunması, muhalefetin fevkalâde kuvvetlenmesine sebep olmuş ve gerek hükümet, gerek Vatani kütlesi içinde bir takım istifalar başgöstermiştir. Bütün gençlik ve bilhassa mekteb gençliği ile küçük burjuva kütlesi heyecanlı muhafaza ediyor ve muhalefet reisi Abdurrahman Şehbenderin etrafında toplanmış bulunuyor. Muhalefet ile hükümet fırkası arasında da millî vahdet yapmak bakımından bağlanan bağlar üç gün devam edip kopmaktadır. Üç ay müddetle iki fırka arasında üç gün evvel aktedilmiş olan mütareke bugün fiilen münfesh gibidir. Hükümet azaları arasında mevcut olan ihtilâflar ve bazı zatların istifa eylemiş bulunmaları üzerine fiilen bir hükümet buhranı meydana çıkmış olması yeniden Abdurrahman Şehbender ile hükümet arasında bir münakaşanın açılmasını intaç etti. Vaziyetin fevkalâde nezaketi hasebîle bir takım nüfuzlu zatlar Abdurrahman Şehbenderden grev ve nümayişlerin tevkifini rica etmişler, o da bunları durdurmuştur. Şimdi, hükümeti takviye ve muhtelif fikirler arasında bir vahdet tesisi için hararetli bir faaliyeti sarfediliyor. Şu dakikada Abdurrahman Şehbender vaziyete hâkim görünüyor.

Suriye ahvaline gelince, burada vaziyet nezaket ve ciddiyetini muhafaza etmektedir. Şam hükümeti, fiilen buhran halindedir. Cemil Bey tarafından takib edilen siyasetin kat'i bir muvaffakiyetsizliğe uğramış bulunması, muhalefetin fevkalâde kuvvetlenmesine sebep olmuş ve gerek hükümet, gerek Vatani kütlesi içinde bir takım istifalar başgöstermiştir. Bütün gençlik ve bilhassa mekteb gençliği ile küçük burjuva kütlesi heyec

"Son Posta"nın Hikâyesi

YÜN YUMAĞI

Yazan: Muazzez Tahsin Berkand

Kadın var ki, hissine ve aşkına doku- nan ufak bir sebeble soğukkanlılığını ve metanetini kaybeder, hiç düşünmeden ve bir saniye durup muhakemesine hâkim olmağa çalışmadan, bütün hayatını alt- üst edecek, ömrünün sonuna kadar ken- disini felâket içinde yaşatacak bir kararı bir an içinde verir.

Buna mukabil, kadın var ki, soğukkan- lılığı ve metaneti sayesinde, tehlikelere maruz kalan hayat ve saadetini kurtar- mağa muvaffak olur.

Nevin, bu ikinci sınıfa mensub olan kadınlardandı. Fevkalâde hassas, içli ve kışkırtıcı olmasına rağmen bu duygularını yenerek muhakeme kuvvetini muhafaza etmeğe muvaffak olurdu Nitekim bu sa- yede, çok mes'ud geçen hayatında, bir fe- lâketle neticelenerek hem kendisini, hem de çocuklarını ebediyen bedbaht edebi- lecek olan mühim bir hâdiseyi bertaraf etmeğe muvaffak olmuş, yuvasının sa- detini korumuştur.

Nevin, on senedenberi kendisine tam manasile sadık olan ve evinin maddî ve manevî ihtiyaçlarını seve seve temin e- den kocasında, bir kaç aydır bazı gayri tabii haller sezer gibi olmuştur.

O vakte kadar gayet müşfik ve açık kalbli olan ve gerek evdeki, gerekse di- şarıdaki hayatında gizlenecek hiç bir şeyi bulunmayan Ragıbın yüzüne gizli bir telâş, hareketlerine bir şaşkınlık ve intizamsızlık arız olmuş, kapının çalınma- sından, hizmetçi kızın sözlerinden, karı- sının en sade bir halinden türlü türlü ma- nalar çıkarmağa, lüzumsuz sualler sor- mağa başlamıştı.

Kocasındaki bu değişikliği ilkin onda bir hastalık başlangıcına hamleden Ne- vin, sonradan müthiş bir şüphe ile sar- sıldı: Ragıp başka bir kadını seviyor, kendisini aldatıyordu.

Bu şüphe kalbine düştüğü dakika, feci bir kışkırtıcı zehir de bütün varlığını sarmıştı. Demek on senelik kocası, on beş senelik sevgilisi, iki çocuğunun babası Ragıp, yuvasından yüz çeviriyordu. Kadınlık ve analık gururu birdenbire sar- sıldı; birdenbire kendini dünyanın en za- valı bir kadını gibi gördü ve her şeyi bı- rakıp kaçmak istedi. Fakat beş on dakı- kalık durgun muhakemeden sonra bu ka- rarını değiştirerek saadetini kurtarmağa çalışmağa azmetti. Bunun için de, her şeyden evvel, içindeki şüphenin bir ha- kikat olduğuna emin olması icab ediyor- du. Bu maksadla binbir çareye baş vur- du ve nihayet bir gün, bir telefon mu- haveresi ile bunu anladı.

Eve aid bir iş için kocasından bir şey soracaktı. Telefonu açar açmaz, aklına şeytanî bir fikir geldi ve sesini değiştire- rek: — Allo! dedi. Halbuki, kocasına aralarında mutabık kalmışlardı. Telefonu hangisi açarsa, karşısındakinin «allo!» sesine, kendi ismini söylemekle cevap verecekti. Bu defa umumî formülü kullanınca Ragıbın bir saniye durduğunu, sonra bo- ğuk bir sesle: — Sen misin, Yazhaneme telefon et- me, benim seni çağırmanı bekle diye sa- na tembih etmemiş miydin? dediğini işi- ti ve derhal telefonu kapadı.

Demek Ragıbın hayatında bir kadın vardı ve bu kadın alelâde bir şeydi. Yok- sa, kocası gibi herkese, bilhassa kadın- lara karşı çok nazik olan bir adamın «ben sana tembih etmemiş miyd'im?» gibi kaba bir cümleyi, temiz ve kibar bir sev- gîye karşı kullanamayacağı apaşıkardı. İcini kemiren acıya rağmen Nevin va- ziyetin tasavvur ettiği kadar vahim ol- madığını hissetti. Kocası gibi yüksek bir adamın böyle alelâde kadınlarla uzun za- man münasebette bulunmasına imkân tasavvur edemediği için onun bu buhran- ının geçmesini, hayatında ve harekâ- tında bir şey değiştirmeden beklemeğe azmetti; bu pek kolay bir şey değildi, fakat kendi saadeti ve çocuklarının istik- bali namına bu tecrübeyi yapması lâ- zımdı.

Ragıp bazı geceler eve çok geç gelme- ğe başlamıştı; bu kabahatini kâh iş ba- hanelerle örtmeğe çalışıyor, kâh bir ar- kadaşın davetlisi olduğunu ileri sürü- yor ve kendisini affettirmek için karısı- na karşı fazla müşfik ve ihtimamkâr dav- renmeğe çalışıyor. Lâkin Nevin aile hayatlarının yavaş yavaş bozulmakta olduğunu ve saadetleri üzerinde sîmsiyah felâket bulutlarının uçtuğunu anlı- yordu.

Nevini her şeyden çok üzen, Ragıbın kendisine bakarken korkak ve şaşkın bir ifade alan gözleri idi. Kocasının kendisinden korkmasına, kendisine karşı eski sa- mimî ve sade sevgiyi duymamasına o ka- dar üzülmüyordu ki, çok defa ona yakla- şmak: — Ne oluyorsun? Benden niçin korku- yorsun? Sen asıl kendinden, kendi duy- gularından kork! diye haykırmak istiyor- du.

Böylece aylar geçti... Bir Cuma akşamı - ertesini gün hafta sonu tatilini gene yal- nuz geçireceğini, gene çocuklarla be- ra- ber evde oturacağını düşünerek çocukları namına üzülmüyordu - yemekten sonra, kocası gazetesini okurken, kendisi de kü-

çük kızına öreceği hırkanın yününü sar- mağa hazırlanıyordu. Birdenbire kapı çalındı. postacı bir mektub getirdi. Ragı- bın bazı bazı ev adresine iş mektupları aldığı bildiği için Nevin bunu evvelâ mühimsememişti. Fakat kocasının zarfın üstündeki yazıyı görünce mosmor kesildi- ğini ve zarfı açan ellerinin titrediğini gö- rünce mektubun nereden geldiğini anla- dı, göz ucule, hiç belli etmeden, onu tet- kik etmeğe koyuldu.

Ragıp karısını şüpheye düşürdüğünü anlamış ve soğukkanlılığını bularak, lâ- kayd bir yüzle mektubu okumuştur. Hat- tâ, Nevinin en ufak bir şüphesini orta- dan kalırmak için de, mektubu okuduk- tan sonra cebine koyacak yerde buruş- turup ehemmiyetsiz bir kâğıd gib: onu so- banın açık duran kapısından ateşe atmak istemiş, fakat uzaktan buna muvaffak ol- lamıyarak mektubu yere düşürmüştü. O sırda elindeki yün çilesini sarmağa hazırla- nan Nevin, kocasının yerinden kalkma- sına meydan vermeden fırlıyarak kâğıdı yerden almış, lâkayd bir tavırla yünü o- nun üzerine sarmağa başlamıştı.

Dişarıda geçirmekte olduğu macerayı karısının duymaması için o güne kadar her türlü tedbirleri almış olan Ragıbın huzuru ve rahatı kaçmıştı şimdi. Ne ya- pıp yapıp Nevinin bu mektubu okuması- na mâni olmalıydı! Bunun için de, onu, ev işlerini bitirip örgü öreceği vakit bul- duğu zamanlarda, yani akşam ve gece saatlerinde yalnız bırakmamaktan başka çare yoktu.

Bir müddet akşamları erken eve gel- meğe ve geceleri çıkmamağa karar verdi ve bu kararı verdikten sonra karısına bir şey sezdirmeğe çalışarak hemen bu gece harekete geçmek ve çoktanberi ona karşı takındığı tavırları şimdiden de- ğiştirmek istedi.

Sükûnetle ve oynadığı oyunu belli et- meden yerinden kalktı, karısının bir san- dalyeye geçirdiği yün çilesini alarak o- nun yanına oturdu, eski zamanlarda ya- ptığı gibi, onun yününü sarmasına yardım etti. İlk dakikalarda bir şey konuşmu- yorlardı; yavaş yavaş, belki de bu defa ikisi de farkında olmaksızın, tabii ve sa- mimî kelimeler bulmağa başladılar.

— Pek acele sarıyorsun; yünü karıştı- racaksın... — Sen de kollarını acele oynat ve ba- na uymağa çalış. — Koskocaman bir yumak oluyor; bu- nu boşaltmak için günler lâzım.

(Devamı 13 üncü sayfada)

Yalnız annemi itiraz edecek oldu. — Baksanız a kaç kişiyiz! Bu kadar araba şimdi iskelede hazır bulunur mu? Bütün aralalar turdadır. Eniştem güldü: — Ben onu sanki düşünmedim mi? dedi. İskelede çıkınca ilk isim bizim Ni- koyu görmek oldu. Arabası gayet gü- zeldir onun.. söyledim ona.. ayrıca gü- zaraba daha peyledik. Bir çeyrek sonra arabalar bizim kapıda hazır..

Derhâl Naciye hanımı hatırladım. E- niştem anlaşılan metresine incelik yap-acak! Zaten bu araba bahsini bir kere daha açmıştı. Fakat onların da davet e- dileceğini unutan babam bu defa da hayretinden çit diye radyosunu tekrar kapamıştı:

— Dört arabaya da ne lüzum var?.. dedi. Sayalım bakalım kaç kişiyiz?.. Üç arabaya tam geliriz sanırım. Nüzhet zaten gelemez. İçeride hâlâ ayağı sarı- lı yatıyor.

Eniştem hatırlattı: — Unuttunuz mu? Namık beyleri de çağıracaktık. Geçen hafta kendisine se- rüm yapmağa gittiğim zaman söyle- miştim de.. pek memnun oldular.

Babam yeni bir hayretle tekrar par- mağını radyonun düğmesine uzattı ve yeni bir çit sesi ile bir lâhza sonra ar- kasından şiddetli bir parazit duyuldu. Şimdi o, bir taraftan bu paraziti yok etmeğe, bir taraftan da pek sevdiği bir Arab sazi bulmağa çalışırken sual sual üstüne yağdırıyordu:

— Yaa.. aşı mı yapıyorsun Namık be- ye?.. Ne aşısı?.. Ne zamandanberi?.. Ken- disini mi istemişti?.. — Evet.. bir kuvvet serumu.. bilhas-

sa sinir ve beyin hastalıklarında iyi- dir. — Yeni mi çıktı bu ilâç? Avrupadan mı gelme? — Hayır.. kendi müstahzaratımdan.. maamafih sizi temin ederim, çok iyi ne- ticeler elde ediyorum. Hattâ bir kısım doktorlarımız da kullanmağa başladılar.

Bu işe bütün saflığına rağmen anne- min de pek aklı yatmamıştı. Bu sebe- ten kendisini tutamadı: — Oğlum, dedi, darılma amma sana bir şey söyleyeceğim. Sen ki âlim a- damsın, hastayı gece yarısı arabalarla mehtab seyrine nasıl çıkaracaksın?

— Ne ziyani var, geçelce paltosuna sarılır gelir. Zaten geceleri uykusuz- luktan şikâyetçi.. evvelce de söylemiş- tim, belki bu güzel hava, bu güzel meh- tab gezintisinde rahat ederler, dönüştü tatlı bir uyku uyurlar. Öyle değil mi?

Bu son suali bana dönerek sormuştu. — Evet.. belki öyledir, diye cevap verdim. Yalnız geçen hafta bir akşam ben de kendisini ziyarete gitmişim. Zavallıyı çok yorgun ve benzi soluk buldum da..

— Dedim ya, uykusuzluk.. gündüz- leri de fazla sıcakın tesiri.. bakın, gö- receksiniz, bir taraftan serum tedavisi, ara sıra da araba ile gezinti, çam ve de- niz havası, bilhassa mehtabda.. sinir- leri öyle düzelterek ki..

Sustum. Daha ne diyebilecektim? Bakteriyolog eniştem fenni de kendi- sine uydurmuştu. Hasta, sakat bir ada- mı, gece yarısı, uykusuz, bir saatten faz- la arabada sarsmaktan hiç çekinmiyor, bunda hiç bir mahzur görmüyor, bilâ-

— Ey?.. Siz nasılsınız, küçük hanım?.. Plâj ne âlemde?.. Ben, mâlum ya, Pa- zardan başka günler gelemiyorum. Süheylâ ne cevap verdi, işitmedim bile.. yalnız bir lâhza gözlerimin bu güzel mehtab içinde karardığını hisset- tim. Demek Süheylâ, eniştemi, benim gitmediğim Pazar günleri plâjda gör- müştül.. (Arkası var)

Kaçakçılar ve muhafaza memurları arasında neler gördüm?

(Baştarafı 9 uncu sayfada)

kaklar hıncahın insan, araba, kam- yon kafileri ile dolu. Eşeğin sahibi bu sırasız inadıcılığa kızmadı da ne ya- par? Tabii kalayı basar! Adamcağız, bir yandan yulara asılıyor, bir yandan da diline pelesenk ettiği centilimce sözler arasında:

«— Ulan, başıma belâ getirecek- sin!»

Diyor. Bu sırada tuhaf bir tesadüf de oluyor. Kıyafetini değiştiren memurun tanıdığı eski bir sabıkalı, masum ve fak- irleşek sahibinin yanına yaklaşıp, ya- vaşca:

«— Etrafta aynasızlar var! Bir ayak önce tüymeğe bak!»

Haberini verdi.

O zaman, dilenci kılıklı muhafaza teşkilâtı fedaisi aslan kesildi. Bir eli i- le adama, bir eli ile de uzun kulaklı feylezofun yularına yapıştı.

Balkpazarında «mürur ve uburu» durduran bizim feylezof, memuru gö- rür görmez, caddeyi tuttu: Soluğu gülm- rükte aldı.

Hepimiz, feylezofun sırtındaki san- dığın içinde bulunan cevheri merak e- diyorduk. Bir de ne görelim? Altı ka- val, üstü şışhanc kabilinden sandığın üstü yağlı peynir, altı iki tenekte titilin dolu değil mi?

Sabih Alaçam

Tarihten sayfalar

(Baştarafı 7 inci sayfada)

Papanın da iltifatları artıyordu. O ka- dar ki oğlunun onunla olan dostluğunu arttırmak için her türlü teşvikleri yap- mağa beraber kendisi de onunla be- ra- ber halk arasında görünmek hevesini ye- nememişti.

Mayıs ayının güzel bir Pazar günü, ön- de haç, etrafında muhafızları ve kardi- nallerle birlikte Papayı Roma sokak- larında gördüler. Bu kadarı belki mühim değildi; fakat Papanın önünde ve at ü- stünde Cem Sultan da vardı. Papa, şeh- zadeye kompliman olsun diye genç oğ- luna ve Kont Bitiglyanoya Türk elbisesi giydirmişti.

Don Jan ve Kont, başlarında sarık, er- kalarında kaftan, bacaklarında şalvar ve sarı pabuçlarla şehzadenin iki tarafında gidiyorlardı.

Papa sıltını Aleksandr, Şehzade Cem yüzünden Sultan Beyazıdın epeyce altın- cıklarını çekti. Fakat sonunda Romaya kadar parlak bir yürüyüş yapan Fransa kralı sekizinci Şarla teslim etmeğe mecbur kaldı.

Kadircan Kafı

Hollywoodun yeni Garbosu

(Baştarafı 8 inci sayfada)

yüksektir. Müşabehet yalnız bu nokt- ya inhisar eylememektedir. Tıpkı Gre- ta Garbo gibi Margaret Sullavan da tam manasile istiklâline riayetkârdır. Her ikisi hususî hayatlarını kimseye de- ştirmezler; her ikisi de reklâmlar- dan, âlâyışlerden hoşlanmazlar, dedi- kodulardan uzak yaşarlar.

Filmlerde kadınlığı derin bir heye- can uyandırmaktadır: Büyük ve sürük- leyici bir heyecan. Stüdyo haricindeki serbest tavırları ona «Tombay» lâkabe- ni kazandırmıştır.

Genç bir kadın tramvaydan düştü

Dün saat dokuzu on geçe 2848 nu- maralı vatmanın idaresindeki 2 nume- ralı tramvay arabası Beyazid durağına yaklaştığı sırada araba durmadan yol- cularından bir kadın atlamıştır. 20 yaş- larında ve Kocamustafapaşada oturan Siranuş olduğu anlaşılan yolcu; müva- zenesini kaybederek düşmüş ve yara- lanmıştır.

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Son Postanın edebî romanı: 37

Âşıklar yolunun yolcuları

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Eniştem işi her zamanki pişkinliğine vurdu:

— Hakınız var, beybaba.. fakat lâ- boratuarda bazı ürjan (urgent) tah- lillerim vardı pek acele! Geceleri de çalışmak lâzım geldi.

Babam bu defa istihzayı keskinleş- tirdi:

— Kimyagerlik de gittikçe büsbütün güç bir meslek oluyor galiba?.

Dedi.

Eniştem, şimdi, babamın bu son sö- zünü işitmemiş gibi, ablama dönmüş, hatır soruyordu:

— Sen nasılsın Münevver?

Ablam, ekşi bir suratla, sadece:

— İyiyim.. sizin kadar...

Bense artık eniştemin üç gecedir oynadığı rolü anlamıştım. Söz de ablama kiremligi göstermek bahanesile üç gecedir İstanbuldan gelmemişti de ni- hayet bu akşam gelmişti ha! Bu akşam gönülmüştü gelmeğe! İşin dosdoğru- su bu üç geceyi Adadan başka yerlerde eğlenmekle geçirmiştil!

Artık enistem, Erdinle Ülküvü diz- lerine oturtup dipteki divanın köşesi- ne yerleşmiş, babam radyosunu yeni- den işletmiş. Sadan halam gözlükleri- ni takıp örgüsünü tekrar eline almış ve

ablam, akşamki endişesi geçmekle be- raber, içinde birdenbire uyanan hırsını tamamen yenememişti. Söзде resimli bir mecmuayı okur gibi yapıyor, hal- buki yan gözle eniştemi süzüyordu.

Hafız Süleyman anasına bir göz işa- retini yaparak ayağa kalktı.

Annem:

— Nereye, Hafız?.. dedi. Gene erken- den yatmağa mı?..

— Eh.. efendim.. geceler kısa.. dain- zin de sabah namazına erken kalkmak âdetim olduğundan...

Hafız ihtimal tumturaklı başlayan cümlesini biraz daha uzatacaktı. Fakat eniştem, çocuklarının saçlarını ve yüz- lerini okşayan iki elini birden havaya kaldırdı ve kırık bir kuş kanadı gibi i- kisini de aşağıya doğru salıyarak:

— Yoo.. otur.. otur.. Hafız efendi.. bu akşam arabalarla gezmemiz var..

Dedi. Hafız da bu emir karşısında şa- şalayıp tekrar iskemlesine göktü. Gül- şen dadi da biraz hafifce kıpırdamışken bu defa minderine daha rahat yerleşti.

Belli ki, bu araba ile mehtab gezmesi pek hoşuna gitmişti! Öyle ya, kim bilir Şadan halamla bir arabada, otuz yıl ev- velki Ada mehtablarını hatırlayarak ne tatlı hikâyeler konuşacaklardı!

Kenan Paşa Zade Sarafim

Yazan: ZIYA ŞAKİR

Taş kalbli bir kadın

Bu serseri guruplarının içinde beni merak edenler de var. Kendilerine mahsus açık ve pervasız bir lisanla soruyorlar:

— Bu kim, Tayyare ağabey?

Tayyare bazan bu suali işitmemiş gibi davranıyor. Bazan de:

— Hiç, canım.. misafir...

Demekle iktilfa ediyor.

Nihayet, büyük demir potrellerin birleştigi kuytu bir yere geliyoruz. Burada, kimbilir ne zamandanberi birikmiş bir kâğıd ve paçavra yığını var.

Tayyare, bunları bana gösteriyor. Çok tabii bir ifade ile:

— İşte benim odam... Aferin çocuklara... Ben yok iken odamın mobilyalarını yağma etmişler.

Diyor. Ve sonra, geniş bir nefes alarak sözlerine devam ediyor:

— Ooh! Çok şükür, bu gece rahat bir uyku çekeceğiz... Kilidli kapıların arkasında yaşamak insana o kadar güç geliyor ki... Sen, şuraya uzan. Sırtını tamamlı benim sırtına ver. Alimallah, buram buram terlersin...

— Ya, yataktan bir kahkaha atıyor:

— Görüyorsun ya, arkadaş? Babamın, paşa olmasında fayda yok... Mademki şu dârl dünyada yapayalnız kalmışın. Aklını başına toplu. İki el bir baş içindir... Hadi bakalım. Allah rahatlık versin.

Dedikten sonra, sözlerine nihayet veriyor.

Saatin kaç olduğunu bilmiyorum. Herhalde vakit, epeyce ilerlemiş olacak. Üstümüzdeki köprüden daha az, daha seyrek gürtülüyor geliyor. Ağır potrelleri sarsa sarsa üzerimizden geçtikten sonra uzaklaşıp gidiyor.

Muhelif hislerin tesir ve ağırlığı altında ezilmiş gibiyim, göz kapaklarım, büyük bir mecalsizlikle yavaş yavaş kapanıyor.. bütün sesler, mesafe mesafe uzaklaşıyor.

Hayatın, talih ve tesadüfün kolumdan tutarak içine attığı bu yepyeni âlemde bütün beşerî varlığımın damla damla eridiğini hissediyorum. Ve nihayet, kendimden geçiyorum.

KADIN KALBI MI?.. TAŞ PARÇASI MI?..

Ertesi sabah erkenden Yıldız yokuşunu çıktım. Hamidiye camisinin arkasından, Serencebey yokuşunun başına doğru saptım. Son kararımı verinceye kadar bir müddet oralarda dolaşım. Ve nihayet, korka korka konağa yaklaşarak, usullacık harem kapısını çaldım.

Kapıyı, ablam açtı. Beni görür görmez, evvelâ hayretle sarsıldı. Fakat bu zeki ve elastik ruhlu kadın, derhal dik yüzüne baktı.

Buraya gelirken, ablamı rikkate getirebilmek için zihnimde bir çok sözler tasarlamıştım. Fakat şimdi onu karıştırdım. Zihnim birdenbire o kadar dağıldı ki, bunlardan, tek bir kelimeyi bile hatırlayamadım. Boynumu bükerek:

— Aman abla.. benim, hiç kabaha-tım yoktu.

Diye, kekelemeğe başladım.

Ablam, müthiş bir gladyatör gibi elerine kadar titreten sert ve hain bir nazarla gözlerimin içine baktı:

— Kısa söyle. Ne istiyorsun?..

Diye bağırdım.

Bütün cür'etimi topladım.

— Beni affet ablacığım. Anneme gönder.

Diye, yalvardım.

O zaman bu kadın, kudurmuş bir canavar gibi şahlandı:

— Seni ev bark yıkıcı pîç seni... Ulanmadan, benden af dilyorsun ha... Ne yüzle.. ne suratla? Bize yaptıkların yetişmemiş gibi bir de hırsızlık, nın tenceresini çalmaya utanmadın mı? Bizim şeref ve haysiyetimizi ik'paralık ettin. Defol şuradan, hırsız köpek.

Diye, haykırdı. Koca kapıyı, bütün hızla yüzüme kapadı.

Garib değil mi?.. Bu hareket, bende o kadar şiddetli bir tesir husule getirdi ki, derhal kendimden geçmişim. O anda, harikulâde bir cür'et kesbetmişim.

Ben de, ağzıma geleni söylemeğe.. yerden topladığım taşları kapıya ve pencerelere indirmeğe başladım.

Fakat bu cür'etkârlığım, az kalsın çok fena bir netice verecekti. Çünkü, karşıdaki jandarın karakolundan fırlayan birkaç nefer, üstüme hücum etmişlerdi.

Orada artık duramazdım... Jandarmaların elinden, civa gibi kaydım. Bütün hızla yokuştan inerek, Beşiktaşta, halkın kalabalığı arasına karıştım.

Kendime geldiğim zaman, Hayredin iskelesinde olduğumu farkettim. Odundan yığılmış kuytu bir köşesine çekildim. Sırtüstü uzanarak helecandan titreyen yorgun vücudümü biraz dindlendirdim. Ve bu esnada düşünerek kendi kendime şu kararı verdim:

— Anlaşıldı. Artık bu hayat fırtınasında, beni kurtarmak için tutunabilecek, hiç bir dalım kalmadı. Şu halde, bizim Tayyare ağabeyim sözlerine gelmiş oluyorum. Mademki iki el, bir baş içinmiş.. bari ben de, o talihsiz başımı kurtarabilmek için ellerimden istifade etmeye çalışayım.

Dedim.

Sabahleyin Tayyareden ayrılırken sözleşmiştik.. Eğer ablam ile anlaşabilirim, artık birbirimizi ebediyen görmeceğiz idik. Yok, eğer mesele aksisi zühur ederse, ortalık karardıktan sonra, Köprüde, Üsküdar vapurlarının iskelesinde birleşecektik.

— Ne yapalım, kızımız büyüdükçe yün yumakları da irileşiyor Ragıp; onun buyuna göre hırka örmek lazım.

Genç kadın bu sözleri kocasının babalık hissine dokunmak maksadile söylemişti, fakat bu dakikada Ragıp bunları düşüncecek halde değildi; o, telaşlı ve heyecanlı gözlerle kocasının elindeki her saniye büyüyen yumağa bakıyor ve bir gün gelip bu yumağın tekrar küçüleceğini ve altında o müthiş mektubun çıkacağını düşünerek titriyordu. O zaman, bu dakikada hiç bir şeyin farkında olmayan karısı, kocasının kendisini aldatığını anlıyacaktı. Hayır, ne yapıp yapıştı buna meydan vermemeli idi. Alelade bir erkek çapkınlığından ibaret olan bu vak'ayı kocasının haber almaması lâzımdı.

İşte Ragıp bu maksadla, ertesi gün yazıhaneden çıkar çıkmaz eve geldi ve hafta sonunu karısı ve çocuklarıyla beraber geçirdi. Çocuklar çoktanberi kendilerinden yüz çevirmiş olan babalarile birlikte gezmeye gitmekten pek memrurundular; Nevin de aralarında geçmekte olan bu dramı hiç belli etmeden çocukları gibi meş'ud göründü ve kocasına bir serzinde bulunmadan Pazar akşamına kadar neşe ve saadet komedisi oynadı.

Ragıp bir hafta, her akşam erkenden eve geldi, geceleri de sokağa çıkmadı. Yemekten sonra çocuklar yattıktan sonra karı koca masanın başında karşı karşıya oturuyorlar, Ragıp gazeteleri okurken Nevin örgüsünü örüyordu; fakat örgünün her zamanki gibi süratle ilerlemediği belli idi. Genç kadın arada bir işini bırakıyor, eline bir kitab alıyor, bazen kocası ile iskambil oynamak hevesine düşüyordu.

Her şeyden evvel yumağın tükenip mektubun meydana çıkmasına sabırsızlanan Ragıp karısının bu hallerine sinirlendiği halde kendisini tutmağa ve ona hoş görünmek için onun her istediğini yapmağa mecbur kalıyordu. Fakat aklı fikri yün yumağında idi. Her gün onu gözlerle ölçüyor, küçülüp küçülmediğine

Akşam olmaya başlayınca, meçhul bir kuvvet beni Üsküdar iskelesine doğru sürüklemeye başladı. Artık benim içinde de insanlara karşı derin bir kıpır ve gayiz vardı.

Şu anda, annemden bile nefret ediyordum Meş'um bir aşk neticesinde beni hayata getiren bu kadını da, bugünkü felâketimden mes'ul tutmak istiyordum.

Omuzuma, bir el dayandı. Gözlerimin içinde, müstehzi nazarlar parladı. Tayyarenin alaycı sesi:

— Ne o, Sarafim?.. Burada dolaşmana bakılırsa, abla namın ile olan işlerin iyi gitmediğine hükmetmek lâzım geliyor.

Diye, mırıldandı.

Kalbimin bütün coşkunluğu ile isyan ettim.

— Allah kahretsin.. hınzır karı, beni kovdu. Fakat ben de, kapısını taşladım.

Diye, cevap verdim.

Tayyare, koluma girdi. Beni, Adalar iskelesine doğru sürükledi. Hem gülüyor, hem söylüyordu:

— E.. ben, işin bu neticeye varacağımı, çok iyi biliyordum. Fakat, kim senin işine karışmak âdetim olmadığı için sana bir şey söylemiyordum... Ne ise.. hadi, hayırlısı... Karnın aç mı?..

— Ne söylüyorsun.. Sanki bir köpek, midemi dişlerle koparıyor.

— Acele etme. Şimdi, ben sana mü-kemmel bir zivafet çekerim.

ALDIĞIM İLK DERS

(Bizim otel) in kuytu bir köşesinde, koskoca bir koyun başı ile, üçer tane iri lâlânga tatlısını kıvrıldıktan sonra, Tayyare sırtını kalın bir potrel demirine verdi. (Arkası var)

Hikâye: Yün yumağı

(Başarafa 12 nci sayfada)

— Ne yapalım, kızımız büyüdükçe yün yumakları da irileşiyor Ragıp; onun buyuna göre hırka örmek lazım.

Genç kadın bu sözleri kocasının babalık hissine dokunmak maksadile söylemişti, fakat bu dakikada Ragıp bunları düşüncecek halde değildi; o, telaşlı ve heyecanlı gözlerle kocasının elindeki her saniye büyüyen yumağa bakıyor ve bir gün gelip bu yumağın tekrar küçüleceğini ve altında o müthiş mektubun çıkacağını düşünerek titriyordu. O zaman, bu dakikada hiç bir şeyin farkında olmayan karısı, kocasının kendisini aldatığını anlıyacaktı. Hayır, ne yapıp yapıştı buna meydan vermemeli idi. Alelade bir erkek çapkınlığından ibaret olan bu vak'ayı kocasının haber almaması lâzımdı.

İşte Ragıp bu maksadla, ertesi gün yazıhaneden çıkar çıkmaz eve geldi ve hafta sonunu karısı ve çocuklarıyla beraber geçirdi. Çocuklar çoktanberi kendilerinden yüz çevirmiş olan babalarile birlikte gezmeye gitmekten pek memrurundular; Nevin de aralarında geçmekte olan bu dramı hiç belli etmeden çocukları gibi meş'ud göründü ve kocasına bir serzinde bulunmadan Pazar akşamına kadar neşe ve saadet komedisi oynadı.

Ragıp bir hafta, her akşam erkenden eve geldi, geceleri de sokağa çıkmadı. Yemekten sonra çocuklar yattıktan sonra karı koca masanın başında karşı karşıya oturuyorlar, Ragıp gazeteleri okurken Nevin örgüsünü örüyordu; fakat örgünün her zamanki gibi süratle ilerlemediği belli idi. Genç kadın arada bir işini bırakıyor, eline bir kitab alıyor, bazen kocası ile iskambil oynamak hevesine düşüyordu.

Her şeyden evvel yumağın tükenip mektubun meydana çıkmasına sabırsızlanan Ragıp karısının bu hallerine sinirlendiği halde kendisini tutmağa ve ona hoş görünmek için onun her istediğini yapmağa mecbur kalıyordu. Fakat aklı fikri yün yumağında idi. Her gün onu gözlerle ölçüyor, küçülüp küçülmediğine

bakıyor ve artık bu işkencenin sona ermesini bekliyordu. Hattâ bir gün dayanıyarak karısına şu sözleri söylemekten kendini alamadı:

— Böyle giderse hırka gelecek seneye bitecek.. Yumak olduğu gibi duruyor.

Nevin kocasının bu telâşının farkında değilmiş gibi kendi plânını tatbik etmekte devam ediyordu. Nitekim, aradan bir ay geçince, Ragıpın artık eskisi kadar titizlenmediğini, evde oturmaktan zevk duyduğunu ve eski müfrik ve ihtimamkâr hallerinin samimi bir surette avdet etmekte olduğunu farketti.

Haftalar geçti... Kış bitmek üzere idi. Karısına büsbütün avdet edip o bayağı kadınla olan geçici macerasına nihayet verdikten sonra Ragıpın telâsı büsbütün artmıştı. Artık maziye aid alelade bir vak'anın isbatı olan o mektubun meydana çıkmasından büsbütün korkuyordu. Bir kaç ay evvel ufalmadığından şikâyet ettiği yün yumağının şimdi başdöndürücü bir süratle her gün küçülmeğe olduğunu büyük bir endişe ve heyecanla takip ediyordu.

Bir akşam Nevin örgüsünü eline aldığı vakit hırka bitmek üzere idi ve yumakta ancak bir kaç tel yün kalmıştı. Genç kadın büyük bir sükûnetle bu son sapları da tükettikten sonra yerinden kalktı, sobanın kapısını açarak kâğıdı ateşe attı.

Başını kaldırdığı zaman kocasıyla yüz yüze geldiler. İkisinin de gözleri yaşlı idi

— Beni affettin mi Nevin?

— Bana çok acı çektirdin Ragıp; fakat tekrar bana ve çocuklarımıza avdet ettiğini, eski müfrik ve fedakâr Ragıp olduğunu ve senin de benim gibi, yuvamızı bozmamak, çocuklarımızı felâkete sürüklememek için titiz ve kısıp bir gayret sarfettiğini gördüğüm için, ilk ve son defa, seni affediyorum.

— Nasıl! Padişah kalesinin karşısında tüfek atmadınız mı?

Avrupalı:

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

Baron de Tott'un hâtıraları

Tercüme eden: HÜSEYİN CAHİD YALÇIN

Boğaz bostancıları

Bostancı zabiti: "İstanbul kâfirlerin eline mi geçti? Boğazın asayişine nezaret eden muhafızlara ne hakla mukavemete cesaret ediyorsunuz?.. diye bağırdı"

Türk kayığı yaklaşmıştı. Üzerlerine doğru yürümek Avrupalı şanıdan olacağına hükmettim. Bu herifte de Türk şanı ve gururu vardı. Benim hareketimi bir arzı itaat nişanesi gibi telâkki etmek istiyerek beni beklemek için kürekleri bıraktırdı.

Derhal, uzaklaşmak için manevrayı değiştirdim. Yaklaşmakta devam etmem için vuku bulan davate bana bir şey söylemek arzusunda ısrar ediyorsa gelip beni bulmak vazifesinin kendisine terettüb ettiğini cevaben söyledim.

— Hay hay! dedi.

Bu sırada bizim kayık yan tarafını onun baş tarafına doğru çevirmiş bulunuyordum. Bostancıların sandalı bizimkinden çok daha büyüktü. Bizi batıracak surette kürek çekmeleri için adamlarına emir verdi. Bizi çigneyip geçmek istiyordu. Eğer tüfeğimle ona nişan almak kararımı vermeseydim, arkadaşlarım da aynı hareketi takib etmeselerdi muhakkak böyle olacaktı. Bizi çigneyeceklerdi. Aynı zamanda, bir kürek daha çekecek olurlarsa kuş gibi kendisini öldürecekimi de başıra söyledim. Tüfeklerimizin uçlarının görünmesi dümeni değiştirtti. Bizim cesur kayıklar da kürekleri indirdiler. Kayıklarımız yan yana yürüdüler. Düşmanı daima uzakta tutmağa ehemmiyet vererek, müzakereye başladık.

Bu müzakerede en başlı rolü ele geçirmek hususunda biraz müşkülât çektim. Çünkü kendisine korku telkin ettiğim Türk kayıklara şöyle diyordu:

— Bu frenk benim sözlerimi anlamıyor, siz konuşunuz.

Bostancı zabiti benim türkçeyi onlardan iyi söylediğimi cevaben bildirirken kayıklarımızın gösterdikleri küstahlığı anlayabilmek için bir Türke karşı bir Rumun alçaklığı derecesini bilmek lâzımdır.

Türk:

— İstanbul kâfirlerin eline mi geçti? Boğazın emniyetine ve asayişine nezaret eden muhafızlara ne hakla mukavemet etmeğe cesaret ediyorsunuz?

Avrupalı:

— Efendinizin en iyi dostlarına tecavüz etmek suretile onun taahhüdlerini ihlâl etmeğe siz ne hakla cesaret ediyorsunuz?

Türk:

— Ben size hiç tecavüz etmiyorum. Fakat izinsiz avlanmak yasaktır. Size bu müsaadeyi veren emri bana gösteriniz.

Avrupalı:

— Bir kayıkla tavşan avlandığını nerede gördünüz? Ben balık tutuyorum. O da serbesttir.

Türk:

— Hayır, burada hiç bir şey serbest değildir, gezinti bile yasaktır. Bende koca bir ferman (1) var, buna itaat etmeğe mecbursunuz.

Avrupalı:

— Evet, fermanı görürsem itaat ederim.

Türk:

— Siz okuma bilmezsiniz.

Avrupalı:

— Sızden iyi bilirim. Fakat anlıyorum, sizde ferman yok, bir vesile bulmağa çalışıyorsunuz. Bizim kanuna mugayir bir halimiz yok.

Türk:

— Nasıl! Padişah kalesinin karşısında tüfek atmadınız mı?

Avrupalı:

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

— Sizin karşınızda tüfek attığımı kabul ederim. Fakat padişah kalesinin karşısında atmağa imkân yoktur. Meğer ki içinde oturduğunuz kötü bir kuleye kale adını veresiniz. Hürmet gösterilecek bir bina değildi. Yaptığınız küstahlığa ben sizi pisman edeceğim. Bostancıbaşı benim dostlarımdandır, size benim kapımın önünde yüz sopa attırmasını ondan rica

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

- I - İdaremizin İzmir tütün fabrikası için (6) adet elektrik motörü şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.
 II - Muhammen bedeli beheri (100) lira hesabına (600) lira muvakkat teminatı (45) liradır.
 III - Eksiltme 20/2/939 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
 IV - Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.
 V - Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fiatsız teklif ve kataloglarını tetkik edilmek üzere ihale gününden 10 gün evveline kadar İnhisarlar umum müdürlüğü tütün fabrikaları şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazam - mın vesika almaları lazımdır.
 VI - İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «86»

Cins	Mikdarı	Muhammen B. Beheri	Tutarı	% 7,5 teminatı	Eksiltme Şekli	Saati
		Lr. Kr.	Lr. Kr.	Lr. Kr.		
Tonga ipi	10.000 kilo	— 60	6000 —	450 —	Kapalı	15
Kristal yazı takımı (8 parçalı)	40 adet	14 52	580 80	43 56	Pazarlık	16

- I - Şartname ve nümuneleri mucibince satın alınacak (10.000) kilo tonga ipi ile (40) adet (8 parçadan ibaret) kristal yazı takımı hizalarında yazılı usullerle ayrı ayrı eksiltmeye konulmuştur.
 II - Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.
 III - Eksiltme 7/2/939 tarihine rastlayan Salı günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
 IV - Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen Şubeden alınabileceği gibi nümuneler de görülebilir.
 V - Kapalı eksiltmeye girmek isteyenlerin mühürlü teklif mektubu kanunî vesikâ ile % 7,5 güvenme parası makbuzunda veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfları ihale saatinden bir saat evveline kadar yukarıda adı geçen Alım Komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri ve pazarlığa iştirak edeceklerin de muvakkat teminatları ile komisyona gelmeleri ilân olunur. (443)

- I - Şartnamesi mucibince 1500 kilo kazein kola açık eksiltme usulüyle satın alınacaktır.
 II - Muhammen bedeli beher kilosu sıf 50 kuruş hesabıyla 750 lira muvakkat teminatı 56.25 liradır.
 III - Eksiltme 9/2/939 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesinde Alım Komisyonunda yapılacaktır.
 IV - Şartnameler her gün parasız olarak sözü geçen Şubeden alınabilir.
 V - İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «442»

Mikdar.	Eb'ad
300 adet 7,800 M3	400 × 25 × 2,6
300 » 8,736 »	400 × 28 × 2,6

I - Yukarıda eb'ad ve mikdarı yazılı cem'an 16.536 metre mikâbı kereste açık eksiltme usulüyle satın alınacaktır.
 II - Muhammen bedeli beher metre mikâbı 38.50 lira hesabına 636.64 lira ve muvakkat teminatı 47.75 liradır.
 III - Eksiltme 28/1/939 tarihine rastlayan Cumartesi günü saat 11 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacağından isteklilerin % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «468»

- I - Tuzlarımız için şartnamesi mucibince 90 adet vagonet açık eksiltme usulüyle satın alınacaktır.
 II - Hepsinin muhammen bedeli sıf Haydarpaşa 4700 lira ve muvakkat teminatı 352.50 liradır.
 III - Eksiltme 10/3/939 tarihine rastlayan Cuma günü saat 15 te Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
 IV - Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.
 V - Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fiatsız tekliflerini, detay ve eb'adını gösterir resimlerin ve vagonetlerin yatakları hakkında ayrıca mufassal izahat ile detay resimlerini ihale gününden bir hafta evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü Tuz Fen Şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazamın vesika almaları lazımdır.
 VI - İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paraları ve Tuz Fen Şubesinden aldıkları vesika ile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «515»

DB DENİZBANK

Satılık romorkör teknesi

Bankamızca feshine karar verilmiş olan San'a romorkörü teknesi satılacaktır. İsteklilerin şartları öğrenmek ve tekliflerini vermek üzere en geç 6/2/939 gününe kadar bankamız alım satım servisine müracaat etmeleri.

İstanbul Belediyesi İlanları

Beher metre murabbama iki lira 50 kuruş bedeli tahmin edilen Fatih yangın yerinde Hoca Üveys mahallesinde 113 üncü adada 2936-2935 ve 3005 harita numaralı arsalar arasında 90 santim yüzlü 9,79 metre murabba arsa alâkadarları arasında satılmak üzere açık artırmaya konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler bir lira 84 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubla beraber 6/2/939 Pazartesi günü saat 14 buçukta Daimî Encümeninde bulunmalıdırlar. (B.) (451)

Belediye Yardım Cemiyeti nizamnamesi mucibince senelik kongrenin 12/Şubat/1939 Pazar günü Merkez binasında aktedileceği ilân olunur. (B.) (523)

BAYRAM İÇİN EN MÜKEMMEL HEDİYE

Bir **MOVADO** saati
Erkek - Kadın - Altın ve Metal
15 sene garanti
6 AY VADE

OSMAN ŞAKAR

GALATA : Bankalar Caddesi No. 47
Voyvoda Han zemin kat
BEYAZIT : Üniversite caddesi No.28
KADIKÖY : İskele Cad. No. 33/2

BANKA KOMERÇİYLE İTALYANA

Tamamen tediye edilmiş sermayesi:
700.000.000 İtalyan Lirası

Merkezi : **MILANO**

Bütün İtalyada, İstanbul, İzmir, Londra ve New-York'ta Şubeleri vardır.

Hariçteki Bankalarımız:
BANCA COMMERCIALE ITALIANA (France) Paris, Marseille, Toulouse, Nice, Menton, Monaco, Montecarlo, Cannes, Juan-les - Pins, Villefranche - sur - Mer, Casablanca (Maroc).
BANCA COMMERCIALE ITALIANA E ROMENA: Bucarest, Arad, Bralla, Brasov, Cluj, Costanza, Galaz, Sibiu, Timchoara.
BANCA COMMERCIALE ITALIANA E BULGARA, Sofia, Burgas, Plovdiv, Varna.
BANCA COMMERCIALE ITALIANA PER L'EGITTO, Alexandria d'Egypte, Elkahire, Port - Said.
BANCA COMMERCIALE ITALIANA E GRECA, Atina, Pire, Selanik.
BANCA COMMERCIALE ITALIANA TRUST COMPANY, Philadelphia.
BANCA COMMERCIALE ITALIANA TRUST COMPANY - New-York.

Müşterek Bankalar

Banque Française et Italienne pour l'Amérique du sud, Paris.
Argantinde: Buenos-Aires, Rosario de Santa Fé.
BRESİLYA'da: Sao-Paulo ve başlıca şehirlerinde şubeler.
CHİLİ'de: Santiago, Valparaiso.
COLOMBIA'da: Bogota, Barranquilla, Medellin.
URUGUAY'da: Montevideo.
BANCA DELLA SVIZZERA ITALIANA: Lugano, Pellinzona, Chiasso, Locarno, Zurich, Mendrisio.
BANCA UNGARO - ITALIANA S. A. Peste ve başlıca Şehirlerde Şubeler:
HRVATSKA BANK D. D. Zagreb, Susak.
BANCA ITALIANO - LIMA Lima (Perou) da başlıca Şehirlerde Şubeler:
BANCA ITALIANO - GUAYAQUIL Guayaquil.
İstanbul Merkezi:
Galata, Voyvoda Caddesi, Karaköy Palas. Telefon 44845.
İstanbul Bürosu:
Alalemciler Han. Telefon 22900 /3/11/12/15
Beyoğlu Bürosu:
İstiklal Caddesi No. 247. Telefon: 41046.
Kasalar İcari: İtalya ve Macaristan için ve Touristique çekleri ve B. C. İ. TRAVELER'S çekleri.

HALK OPERETİ

Bu akşam

Modern Kızlar

Yazan : M. Yesari
Cumartesi Pazarı matine 16 da

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	100
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Daha ne bekliyorsunuz?

Aksırık, öksürük, burun akması, düşkünlük

Grip

tehlikesinin yanılmaz haberçileri olduğunu bilmiyormusunuz?
Gripe karşı koymak için hemen **ASPIRİN** alınız?
Grip, soğukalgınlığı ve ağrılara karşı en emniyetli ilaç budur.

Israrla

ASPIRİN

isteyiniz!

20 ve 2 tabletlik şekillerde butunur.

Her şeklin üstündeki markası aldığınız malın hakiki olduğunun ve iyi tesirinin garantisidir.

Bayramda yalnız

KIZILAY GAZETESİ

Çıkacaktır.

İlanlarınızı vermekle hem kendinize ve hem de KIZILAY'a yardım etmiş olacaksınız.

Müracaat yeri:

İstanbulda: Postane karşısında

KIZILAY Satış Bürosu. Tel. 22653 ve

Postane arkasında, Ankara caddesi köşesinde Kahramanzade han, İLÂNCILIK KOLLEKTİF ŞİRKETİ. Tel. 20094/95

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilanları

Muhammen bedel ve muvakkat teminatlarıyla isimleri aşağıda yazılı 6 grup malzeme 7/3/1939 Salı günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da Malzeme dairesinden, Haydarpaşa'da Tesellüm ve Sevki Şefliğinden dağıtılacaktır. (290)

	Muhammen bedel	Lira	Muvakkat teminat	Lira
1 - 100 makas takımı	196.600		11.080	
2 - 50000 demir travers	176.244		10.062,20	
3 - Küçük yol malzemesi	109.645,95		6.732,30	
4 - Bulonlar	(Cif mal için 22.933,30		1.720	
	(Yerli » » 49.855		3.739,12	
5 - 1.000.000 tiron	(Cif » » 61.600		4.330	
	(Yerli » » 82.342,49		5.367,12	
6 - 27.500 şöminman takozu	18.150		1.361,25	

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

Dördüncü Keşide 11/Şubat/939 dadır.

Büyük ikramiye: **50.000 Liradır...**

Eundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Bu tertibden bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyango'nun mes'ud ve bahtiyarları arasında girmiş olursunuz...

Nafia Vekâletinden:

13 Mart 939 Pazartesi günü saat 15 de Ankarada Nafia Vekâleti binasında Malzeme Müdürlüğü odasında toplanan Malzeme Eksiltme Komisyonunca cem'an 2600 lira muhammen bedelli Haydarpaşada teslim şartıyla 10000 adet telgraf Fin-can demirinin açık eksiltmesi yapılacaktır.

Muvakkat teminat 195 liradır.

Eksiltme şartnamesi ve teferüatı Ankarada Nafia Vekâleti Malzeme Müdürlüğünden parasız olarak alınabilir.

İsteklilerin muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesikalarla birlikte aynı gün saat 15 de Komisyonunda hazır bulunmaları lazımdır. «247» «497»

GRİPİN

GRİP - NEZLE - KIRIKLIK - SOĞUKALGINLIĞI - ROMATİZMA - NEVRALJİ - BAŞ - DIŞ ve bütün ağrıları derhal keser. İsim ve markaya dikkat. GRİPİN yerine başka bir marka verilerse şiddetle reddediniz.

Kansızlık, kemik hastalıkları, dimağ yorgunluğu ile vitaminsizlikten doğma bütün zayıflıklara karşı

KANZUK

KUVVET ŞURUBU

VİTALİN

Her annenin bilmesi icab eden bir kuvvet şurubudur. Çocuklarınıza Vitalin kuvvet şurubu vermekle onları sağlam, gürbüz ve neş'eli yetiştirirsiniz.

VİTALİN KUVVET ŞURUBU

Mektep çağındaki gençlerle emzikli kadın veya ihtiyarların hayati kudret ve kuvvetlerini artırır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Emsali arasında en güzel ve sık Mobilyalar satan

(ESKİ HAYDEN) Yeni

BAKER Mağazaları

Ziyaret ediniz. SALON, YEMEK ve YATAK ODASI takımlarının zengin çeşitleri her yerden iyi şartlar ve ucuz fiyatlara bulursunuz.

Dr. İHSAN SAMİ
Gonokok Aşısı

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşidir. Divanyolu Sultan Mahmud türbesi No. 113

Dr. HAZİF CEMAL

(Lokman Hekim)

Dahiliye mütehassısı: Pazardan maada hergün (2 - 6) Divanyolu numara 104, ev telefonu 27398 - 21044

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Birinci sahife	400	kuruş
İkinci sahife	250	»
Üçüncü sahife	200	»
Dördüncü sahife	100	»
İç sahifeler	60	»
Son sahife	40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâthi tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

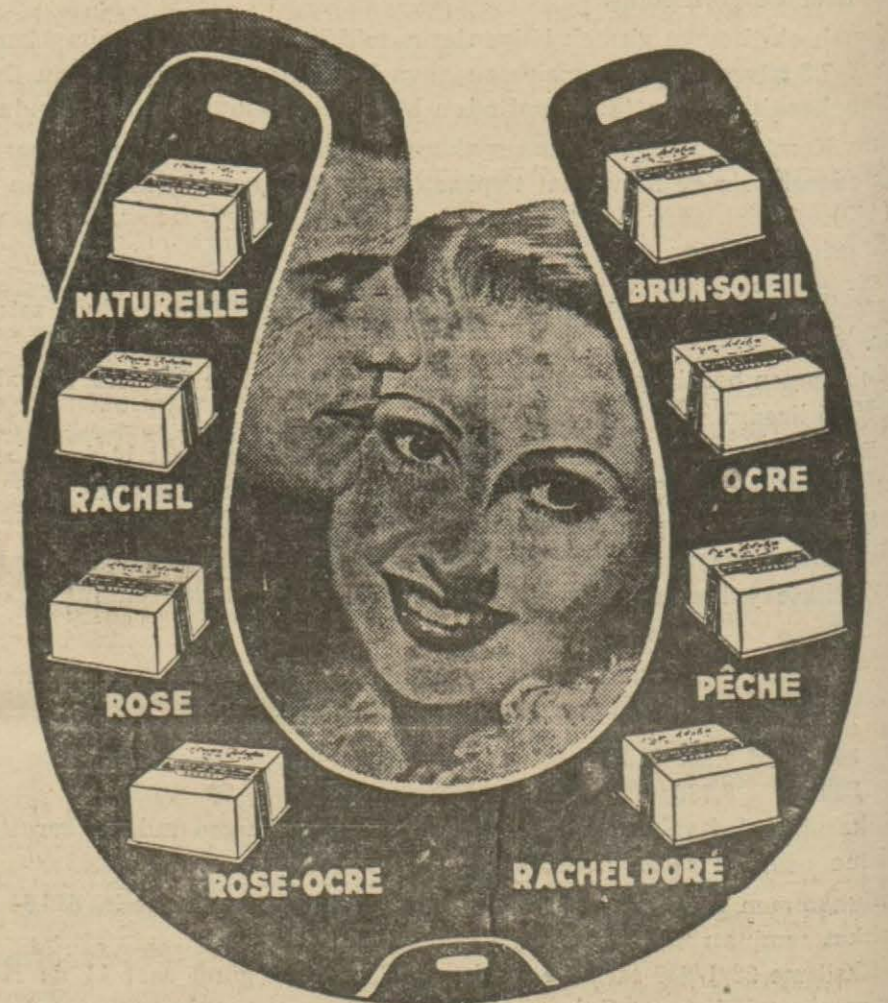
Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Rağıp Emeç

S. Rağıp EMEÇ

SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL

Hangi Renk Sizi Mesud Eder?

10 KADINDA 9 U
FENA RENKTE BİR
PUDRA KULLANIR.

Fena renkte bir pudra, yüzünüze korkunç bir makyaj manzarasını verir ve sizi olduğu nuzdan daha fazla yaşlı gösterir. Teninize uygun renkte bir pudra intihab etmenin yegâne çaresi, yüzünüzün bir tarafında bir renk ve diğer tarafında başka renk pudra tecrübe etmek tir. Bu tecrübeyi hemen bugün, size parasız olarak verilecek yeni ve cazib renklerdeki Tokalon pudrasile yapınız. Bu yeni «Cild renkleri» (Kromoskop) tabir edilen en son ve modern bir makine vasıtasile karıştırılmıştır. Sihraniz bir göz, tam ve kusursuz bir incelikte renkleri intihab eder.

Tene gayet uygun bu yeni pudra sayesinde artık makyajı bir yüz görünmiyecektir. Tokalon pudrası, imtiyazlı bir usul dairesinde «Krema köpüğü» ile

PARASIZ

Bu sihrimiz yeni
"pudra renkleri",
tecrübe edilebilir.

karıştırılmıştır. Bu sayede pudranın saatlerce sabit kalmasını temin ettiği gibi pudranın cildin yağlı tabii ifrazatını masasetmesine ve bu suretle cildin kurumasına ve sertleşmesine ve binnetice buruşuklukların zuhuruna da mâni olur. Her vakit krema köpüğüle karıştırılmış meşhur Tokalon pudrasını kullanınız ve birkaç gün zarfında teninizde yapacağı cazib tekemmülü görünüz, daima kutuların üzerindeki Tokalon ismine dikkat ediniz. Teninize uygun renk intihabında tereddüd ettiğinizde lütfen İstanbulda 622 No. posta kutusu adresine (Tokalon pudrası 6) rumuzile vâki olacak talebde size memnuniyetle muhtelif renklerde nümunelik altı ufak paket pudra göndereceğiz.

Havalar soğudu dikkat ediniz:
Hafif bir nezle veya kırgınlık hissedince hemen

NEOKÜRİN

alınız. Bu suretle hastalığı önlemiş olursunuz.

NEOKÜRİN sizi baş, diş ve romatizma ağrılarında nezle ve gripten en çabuk kurtaran emsalsiz yeni bir devadır.

Bir kaşe 6, Altılık kutu 30 kuruştur. Her eczanede bulunur.

SILKO

ROMATİZMA
LUMBAGO
SIYATİK

ARKA BEL DİZ ve

KALÇA AĞRILARINI

TESKİN ve İZALE EDER

bir defa tecrübe ediniz!

Oksürenlere: KATRAN HAKKI EKREM

GRİP

NEVRALJİ

Nezle - Kırıklık
Baş ve diş ağrıları

Soğuk algınlıkları - Kırgınlık ve bütün ağrılara karşı

EN İYİ ÇARE

Bir kaşe

NEOKALMİNA

DIR

İSMİNE DİKKAT EDİNİZ